דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

היום ב„דבר":
• חטוף משמרות במשק הפועלים / משה א. גלבוע
• שיחה עם נציב המים / א. סדומי
• המשולש המוזר בקמבודיה / ישראל נוימן
• דו"ח המבקר על „נתיבי נפט" / יונה שמשי
• משמעות מדינית לתכנית עירונית / ש. מנדלסון
• האוכלוסיה הנזקקת ובעיותיה / פלטיאל סגל
• עכשיו / עמ' 9
• דין פרוטה — מדור לצרכן / הגר אנוש
• מדריך לבידור, ביקורת מוסיקה וקולנוע / עמ' 11

מזג האוויר

הלחות ללא שינוי ניכר.
טמפרטורות המכסימום - החזוי: ירושלים 29, חיפה 30, נצרת 30, לוד 33, אילת 40, רמת הגולן 27, עזה 31, תל-אביב 30, עפולה 34, נהריה 32, באר שבע 34, מפרץ שלמה 39, הר שומרון 28, יריחו 38 מעלות.

האריה שבחבורה
פיג'ו
איכות-בטיחות
שרות
PEUGEOT

..., י' באב תשל"ג, 8 באוגוסט 1973 • גליון 14752 • השנה הארבעים ותשע
היום 14 עמודים • המחיר 65 אג'

...מאים הדירוגיים ...שביתו כל האניות ...מלי הארץ ובחו"ל

...ת המטענים תקויים באמצעות אוניות חכורות ...שלה פגישה עם יו"ר האיגוד המקצועי

...פר „דבר" בחיפה

...הדירוגיים ממשי- ...בית אניות ישרא- ...אניות שבהן כוע- ...ואים ישראליים ב- ...רץ ובחו"ל. השבי- ...נה צריכה להקיף ...מהמישים אניות 1000 דירוגיים, אולם ...ן עושות דרכן בלב ...צורכו לשביתה לא- ...יעו לנמלים השונים.

שיחרור האיגוד מהשבי- ...יות העסקות בהובלת ...ת אבו-רודס לאילת, כדי להתייבשות הבארות ב- ...כן שחורר מהשביתה ...ית של חברת „האחים ...הן אין כמעט צוותים ... ושתי אניות שבבעלות מאחוד שצוותיהן חברי- ...מזכירות האיגוד החליטה ...יד שתי אניות-הנוספים ...לי", לפי בקשת החברה ...נוספים".

...ים באניות הנוספים ...ונבדים לשביתה

הספנות הוסבר לסופר ...הדירוגיים באניות הנוס- ...נגד לשביתה. מעום ש- ...הם מסחר-חפצים עולות על עכבים כימאים הם כוכנים להפסיד שום הפ-...

מסירת הידיעה טרם הגי- ...לות חברות הספנות די- ...פרטים מכל האניות שב- לפי ידיעה, שעדיין לא ...סופית, לא השביתו הדי- ...את אניות-המכולות „צים"

„חיפה" היא הפליגה כמתוכנן מ-פיראוס. בנמלי הארץ השבתו אתמול שש אניות-משא, כולן בבעלות „צים". קרוב לודאי, שהשובתים ישתדלו לא לפגוע בחברות הספנות הקטנות, כגון חברת „האחים צופר", השובתת לפי חוזה חכירה עם „צים", אולם לא יקלו את הלחץ על החברות הגדולות.

החברות החליטו על קו נוקשה

מידיעות אחרות משתמע, ש-איגוד הדירוגים הופתע מהתגובה החריפה של חברות הספנות והוא נבוך לוויתורים.

תנועת המטענים בדרך הים בין ישראל לחו"ל תקיים באמצעות אניות זרות, חכורות על-ידי חברות ישראליות. ואניות של חברות זרות אשר בלא-רה"כי עובדות בקויים לישראל. חברות אלה משתייכות לקונפרנסים שבהם חברה גם „צים", ונמסר שהחברות הישראליות יסייעו בהפניית מטענים לחברות הזרות כדי להקטין את הנזקים הנגרמים למשק הישראלי ולמנוע שיבושים בהעברת חפצי עולים ומטענים אישיים אחרים.

חברות הספנות הישראליות נוקטות בקו נוקשה כלפי השובתים. לא ישולם להם שכר בעד ימי השביתה ובכל אניה שתושבת בנמלי הארץ או בחו"ל יסגרו המטבחים ותופסק אספקת מזון. החברות נערכות להחלפת הדירוגים הישראליים בדירוגים זרים, וקרוב לודאי שהן יגייסו אניות זרות במספר רב ככל האפשר ויעצלו אותן לפי חוזים לטווח קצר.

אמש נערכה פגישה בין ראש המחלקה לאיגוד מקצועי א. אברהמוביץ לבין נציגי השובתים. לפגישה הוזמנו גם נציגי חברות הספנות. אולם הם לא ייכנסו למו"מ עם נציגי הדירוגיים, אם לא תופסק השביתה לחלוטין.

עד ארבע מאות אלף דולאר הפסד ליום

במסיבת עתונאים שנערכה אתמול מטעם חברות הספנות בחיפה, מסר מנהל „צים" מ. קשתי, שהשביתת הדירוגיים גורמת לחברה נזק ישיר בסך 200—400 אלף דולרים ונזקים עקיפים קשה להעריכם ואשר יתבטאו באבדן אמינות מסחרית של „צים", אבדן לקוחות ופגיעה בכושר התחרות שלה. אף על פי כן לא ייכנעו חברות הספנות ויש להן נשימה ארוכה לעמוד בשביתה — ויהי מה. מנהל „אל-ים" יעקב רקנטי, ונציגי „חברה ימית להובלת פרי" א. שור, תמכו בדבריו.

מ. קשתי הסביר, שהדירוגיים תבעו תחילה תוספת שכר של כ-125 אחוז ובשלב האחרון של המגעים דרשו תוספת של 86 אחוז. הדירוגיים תבעו אולטימטיבית לשמור על הפער האבסולוטי בין שכרם לבין שכר הקצינים. קשתי אמר, שהחברות הציעו לדירוגיים יותר מ-40 אחוז. שיעור דומה לזה שקיבלו הקצינים. אם ייענו החברות בחיוב לדרישות הדירוגיים, אמר קשתי, יגרור הדבר מיד דרישות מחודשות של הקצינים אשר הודיעו על עמדתם זו לחברות לפני שלושה ימים. הוא הוסיף, שחברות הספנות למודות בין שני האיגודים המקצועיים ונדחקו לנקודה בלי מוצא, לכן הן נאלצו לצאת לעימות שנכפה עליהן. קשתי אמר עוד, שאין אפשרות יותר לעמוד „במשטר של סחיטה, איומים, השבתות

(סוף בעמוד 2, טור 7)

ראש הממשלה משוחחת עם נשים ערביות ברצועה.

ראש הממשלה סיירה באיזור פיתחת רפיח

אמרה: בתכנית הממשלה לעשות הרבה יותר כדי שהתושבים יחיו בתנאים בלתי משפילים

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

ראש הממשלה גולדה מאיר, ביקרה אתמול לראשונה ברצועת עזה. היא נפגשה עם ראשי ערים, סיירה במחנה פליטים ובשכונה חדשה לפליטים, כן סיירה בשטח הפיתוח, במרכז האזורי ונפגשה עם מתיישבים במושב שדות.

עד כה ביקרה ראש הממשלה רק ברמת-הגולן ובמרחב שלמה.

הביקור ברצועה — עמד בסימן רצון תושבי האיזור להשתלב בחיי ישראל; ובפיתחה — בסימן ההתיישבות היהודית המתוכננת לאיזור זה. ליוו את גולדה מאיר — שר הבטחון מ. דיין, הרמטכ"ל רב-אלוף ד. אלעזר, אלוף פיקוד המרכז ר. זאבי, מתאם הפעולות בשטחים אלוף ש. גזית, מפקד האיזור תת-אלוף א. אורלי וקצינים בכירים. כמו כן נלוו לפמליה ראש המחלקה להתיישבות ד"ר ר. וייץ, מנהלה י. אלמוגי, סמנכ"ל במשרד השיכון ש. אבני, ומנהל משרד ראש הממשלה מ. גזית.

בקשת חנינה לאסירים

בסוכת נצרים בחצר מיפקדת הגפה ברפיח, נפגשה ראש הממשלה לשיחה עם ראשי העיריות ברצועה. ראש עיריית חאן-יונס מחמוד אל-אסטל, שיבח בפניה את שר הבטחון על דברים שאמרה במסיבת גן אצל סגן ראש הממשלה בניגוד, כי באיזור הזה יש מקום לשני העמים להיות ביחד. „שמענו את הדברים" אמר אל-אסטל, שהיה ידוע כפרו-מצרי מובהק בקרב ראשי הערים באיזור. „שינינו את דעתנו משום שמטרת כל ערבי פה היא לחיות בשלום ביחד — במדינה אחת

(סוף בעמוד 2, טור 8)

ממשלת יוון החליטה על אמצעים חריפים נגד פעילות המחבלים

הוגשו מחאות לשגרירי ארצות ערב נגד הטבח בנמל התעופה של אתונה.

אתונה (עי', ע"ר, י.פ. וא.פ.). — מועצת השרים של יוון התכנסה אתמול בבוקר לדיון בפרשת הטבח שערכו שני המחבלים הפלשתינאים בנמל התעופה באתונה.

לדברי עתון הערב „הסטיה", החליטה הממשלה היוונית להגיש מחאות חריפות לשגרירי ארצות ערב באתונה, על כי ארצותיהם מעניקות סיוע ומחסה למחבלים. העתון כותב, כי ממשלת יוון מתכוונת גם לנקוט אמצעים חריפים נגד פעילות הפלשתינאים בארצה. כתב סוכנות „רויטר" מוסר באותו ענין, כי ממשלת יוון הזמינה כבר שלשום את כל שגרירי ארצות ערב באתונה וקראה להם לשתף פעולה במניעת הישנותם של מקרי פשע מסוג זה.

תמונתה של ז'אן סאלאנדי בת ה-23 מניו-ג'רסי אשר נהרגה בהתקפת המחבלים בנמל התעופה של אתונה. (צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס".)

מחקירת המשטרה היוונית התברר בינתיים, כי שני המחבלים הגיעו לבירת יוון בשלישי באוגוסט מלוב. עוד התברר, כי השניים ערכו, כהכנה לקראת פעולתם, בדיקה של המקומות בהם התכוננו לבצע את זממם ולאחר מכן עזבו את יוון וחזרו לביירות. ביום המעשה שבו לאתונה מבירת לבנון ומרגע בואם לנמל-התעופה נשארו באולם המעבר של נמל התעופה עד לזמן ביצוע ההתנקשות.

השניים, שטענו בחקירתם כי הם משתייכים לארגון „ספטמבר השחור", גילו אתמול לחוקרי משטרת הבטחון היווניים את זהותם האמיתית. שמו של האחד הוא אל-עריד שאפיק חוסיין והוא מהנדס יליד 1951. שם השני חנסוראן טלאל האלד יליד 1952. על פי הודעתם, השניים הם ירדנים ממוצא פלשתינאי.

המחבלים מכחישים

ארגוני המחבלים המשיכו בינתיים להכחיש נמרצות, כל קשר לשניים וגינו הפעולה באתונה באמרם, כי הפעולה גרמה ל„סילוף המטרות הנשגבות של המהפכה הפלשתינאית". כמה מעתוני לבנון הקרובים למחבלים, אף כתבו אתמול, כי השניים פעלו בשירות ישראל וארה"ב או שהיו „משוגעים סתם". העתון „דיילי סטאר" הלבנוני אשר גינה את הפעולה בכלים חריפות כתב, כי מעשים רבים מדי בוצעו עד כה בשם הפלשתינאים ולכן הצטרך תנועת ההתנגדות „לאחור ולהכניע את כל אלה שפעלו בשמה".

הודעות גינוי והגוכוה בוצמות פורסמו גם בארה"ב ואף סוכנות טא"ס טרחה לגנות בחריפות את הפעולה.

קיטינג הושבע בטקס חגיגי

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — שגרירה החדש של ארה"ב לישראל, הושבע אתמול בטקס חגיגי במשרד-החוץ. סגן שר החוץ האמריקאי ויליאם רוג'רס, אמר לקיטינג שהוא יוצא לישראל בתקופה חשובה, וכאשר היחסים בין שתי המדינות „טובים מאשר אי-פעם".

„אתה שרות באחת הדמוקראטיות הגדולות בעולם, הודי", אמר רוג'רס, „ואתה יוצא עכשיו לאחת הדמוקראטיות הדגולות בעולם".

קיטינג ורוג'רס הדגישו את העובדה, שאתמול מלאו שלוש שנים להסכם הפסקת-האש שהושג בעזרת ארה"ב.

קיטינג אמר, שזמן רב רצה לשרת בישראל והקדיש עצמו לחיזוק הקשרים בין שתי המדינות. בטקס נכחו שגריר ישראל בארה"ב שמחה דיניץ, שגריר ארה"ב בישראל לשעבר וולוורת ברבור וצמרת משרד-החוץ.

שלושה אנשים נפצעו קשה ושלושה קל, בתאונת דרכים שאירעה אתמול בבוקר בצומת כפר-נטר.

נחיתת חירום בנמל לוד

מטוס „אל על" במיסה 743, שיצא בשעה 9.10 בבוקר לרומא, שב ונחת בנמל בשעה 10.30 לרגל תקלה במנוע.

הטייס הנחית את המטוס על המסלול הרחוק שם עמד הכן רכב הצלה וכיבוי. נמסר, כי 40 דקות לאחר ההמראה גילה הטייס תקלה באחד המנועים. הוא כיבה את המנוע מחשש לשריפה. ושב לנמל התעופה. לוד בשלושה מנועים בלבד.

במטוס היו 99 נוסעים.

מייד אחרי שהוחזרו הנוסעים ניגשו טכנאי „אל על" לבדוק את המנוע ולתקן את התקלה.

כנס ארצי של ועדי עובדים תובע הכרעה על מועמדותו של בן-אהרן לפני הבחירות

מאת סופר „דבר"

כנס מטה ארצי של ועדי עובדים ממקומות שונים בארץ, החליט אתמול בתל-אביב, לתבוע מהמוסדות המוסמכים של מפלגות המערך להכריע לאלתר, על מועמדותו של יצחק בן-אהרן, כמזכיר כללי של ההסתדרות לארבע השנים הקרובות.

בכנס השתתפו ראשי ועדים ממפעלים שונים בארץ בענפי הייצור והשירותים, (כגון: בית-שמש, מפעלי ים המלח, מפעלים בגוש דן, כיתן-דימונה, איסאזבסט נהריה, מע"ץ-חיפה, ורבים אחרים). כמו כן נמסר בכנס, כי הוחל בהחתמה על עצומה המונית, הקוראת לפועלי ישראל לתמוך בבחירות בהנהגת ההסתדרות, בראשותו של בן-אהרן.

בהחלטות הכנס מובעת שביעות רצון מהעשיה של הנהגת ההסתדרות בארבע השנים האחרונות, שהתבטאו בשיפור מצבו של העובד השכיר במדינה ובהעלאת קרנה של ההסתדרות בקרב החברה.

אין לדחות ההכרעה

עוד נאמר בהחלטות, כי „נוכח העובדה שהמערך כבר אישר את מועמדיו לראשות העיריות, המועצות המקומיות ומועצות הפועלים, ולרגל הפרסומים האחרונים בעתונות הגורמים מבוכה ופירוד במחנה העבודה, — אנו סבורים, כי אין עוד לדחות את ההכרעה בדבר מועמדותו של בן-אהרן".

המטה הארצי של ועדי העובדים קרא לכלל פועלי ישראל, בענפי הייצור והשירותים, לתת אמון בהנהגת ההסתדרות בראשותו של בן-אהרן ולהצביע בקלפי ביום הבחירות, הוא ה-11 בספטמבר. כן קרא המטה הארצי לוועדים ולהמוני העובדים בארץ, להתגייס למערכת הבחירות כדי להבטיח השתתפות מירבית בהצבעה. עוד הוחלט, לקיים כנס ארצי של נציגי כל הפועלים והעובדים ברחבי הארץ בראשית ספטמבר. בכנסת טענו משתתפים רבים, כי על הפועלים לדעת, בלי קשר להשתייכותם המפלגתית, אם הצבעה עבור המערך פירושה גם הצבעה עבור מנהיגותו של בן-אהרן בהסתדרות בקדנציה הבאה.

(סוף בעמוד 2, טור 2)

לידיעת
ועדי העובדים
בחיפה והצפון
אם סרם קבלתם
החוזר המפרט
הצעתנו לאספקת
שי
ראה"ש
אנא התקשרו לטל. 640706 או לת.ד. 3020 חיפה ותענו מיד
•
המרכז לאספקה לועדי עובדים בחיפה והצפון
זיניוק את מיכלין
דרך העצמאות 55
חיפה, טל. 640706

הקלף הגבוה לשנת 1973
אס
כשר
הקלף הטוב לשנת 1973

הארגז

חיים בר לב:
מבט חד קדימה
ראה מוסף יום ו' עמוד 28

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הועד הפועל
מועצת ההסתדרות
צ
(מועצת חברת העובדים)
תל-אביב, י"א באב תשל"ג
ה-9 באוגוסט 1973

מועד המועצה

מועצת ההסתדרות תתכנס ב-9 באוגוסט 1973 באוניברסיטת תל-אביב, באולם בר-שירה (ע"ש בית נפתלי). המועצה תחל בשעה 9 בבוקר ותינעל בשעה 19.30. על סדר יומה של המועצה — דין-וחשבון על חברת העובדים ממרצה למועצה.

לחברי הוועדה המכינה

חברי הוועדה המכינה מוזמנים לישיבה האחרונה של הוועדה ב-9 לאוגוסט, בשעה 8.00 בבוקר (שעה לפני פתיחת המועצה).

לצירי המועצה

צירי המועצה יקבלו את התיקים במזכירות המועצה משעה 8.00 בבוקר עם הצגת כרטיס ציר. לרשות הצירים יעמדו שירותי המזנון. תמורת תשלום.

סדר הישיבות

9.00—13.00 בחירת נשיאות ויו"ר
הרצאות פתיחה
דיוני המליאה
15.00—17.30 המשך דיוני המליאה.
18.00—19.30 סיכומים והחלטות.

כל-בו שלום
מכירת סוף העונה
בכל-בו שלום
בעיצומה
20% הנחה
במחלקות האופנה
והצעות מפתיעות
ברוב המחלקות

ישיבת מזכירות מרכזת
בהשתתפות
פעילי הקבוץ המאוחד
וחברי מרכזת
תתקיים מחר יום ה' בשעה 13.30 באולם הגדול בבית מזכירות הקבוץ המאוחד.
על סדר היום:
לקראת מועצת הקבוץ המאוחד
מזכירות הקבוץ המאוחד

אבלים וכואבים
על מות חברנו
גדעון שומרוני ז"ל
קרבן נוסף לאסון התאונה
נפטר בה' באב תשל"ג 6.8.73 הלויה נערכה אתמול בקבוץ בארי
בית בארי

מושב כפר-חיים
מודיע כי לרגל האבל שפקד את כפרנו בהלקח בננו
ערן אור ז"ל
בדמי ימיו
בוטלה החגיגה
לציון יובל ה-40 שהיתה צריכה להתקיים ביום חמישי, י"א אב תשל"ג 9.8.73

هكذا من الأصل

גלילי: מצע המערך והתורה שבעל־פה — עמדו במבחן

לקראת הבחירות דרוש עידכון המצע. „מי שסבור כי יש להודיע ברבים על נכונותנו לסגת לקווי ה־4 ביוני — יביא הצעתו להכרעה דמוקרטית של התנועה ואני משוכנע שהיא תידחה"

„המצע של המערך לבחירות של 1969 והתורה בעל־פה עמדו במבחן לבעלה בכל ספק. עם זאת נראה לי, שהמצע שלנו לקראת מערכת הבחירות הקרובה טעון שינויי־עידכון, כדי להביע לבעיות שהתהוו בפרשת השנים האחרונות או אף להביע לבעיות חדשות שהתעוררו בינתיים" — אמר אתמול השר ישראל גלילי בכנס פעילי הקיבוץ המאוחד, שנערך באפעל כהכנה לקראת מועצה קיבוץ שתתקיים בסוף החו־דש ולפתיחת בירור רעיוני במ־משקי הקיבוץ.

בכוונת רישום חברים בתנועה המסורים, למשל, שעלינו להתחיל להודיע ברבים על נכונותנו לשוב לגבולות של ה־4 ביוני 1967 ולמעט את ירושלים, עליהם להע־מיד הצעתם להכרעה: אני משוכנע שהצעה זאת תידחה באורח דמוקראטי.

אני מבין בעלי דעה כזאת, אם יעצם — להביאה לדיון הב־נעה ולהכרעה „במקום מסתלהם במדור רפיון", אמר גלילי.

בהמשך דבריו אמר השר, כי המערך קבע מדיניות ברורה ל־קידום והתנחלות בשטחים. בבי־צוע, ציין, הושקע מאז מלחמת ששת הימים סכום של מאות מיל־יוני לירות.

תגובה להצעת מדי קולק

בבלי לנקוב בשמות, אמר גלי־לי — המבקש יחבא האם הוצעה להתיישבות — כי בכידה שיבוא בפלגה הבדים המצרפים על מיכלל זה במדיניות המערך, יהי השפה לעזור את התנועה, ביצוע שמבטאים היא לקראת הבחירות הקרובות לכנסת השמינית לתצ־ביר בבהם מתמידים לגבי הביכוך ההתנחלות בשטחים.

בהקשר זה הזכיר השר, שלא קבענו לעצמנו מפה אולטימטי־בית, אך כוכן כאילו שאנו מקיי־מים ישובים בשטחים, שלא על כוונת לנטוש אותם, יחד עם זאת, חשוב להדגיש שגם היום, שלא איבצנו לעצמנו את הדיקטאטורה של „אם בעל".

בהתייחסו להצעתו של ראש עיריית ירושלים מדי קולק, להחיל את החוק הישראלי על בני ספוא, הטעים הנואם כהוא שוי על הצעה זו, „כדי לייבב את המבצאל אין צורך להחיל עליה את החוק הישראלי", שום בעיות בשטחים לא התעכבה ואיגנה מה־צעה בשל אי־החלת החוק ה־ישראלי, ואינה צריכה להתעלם מביקורתם של הבנין אורגני או־קולוגי.

כאן הגדיר את המצגה כאילו הוליכה הממשלה שלא לרכוש כלל קרקעות בצבור לקו הירוק כ„בדותה". גלילי הבהיר, כי המ־בוח של ממשלת ישראל היא לרכוש קרקעות לרשות העם מע־בר לקו־הירוק באורח סלקטיבי, ויואה לצורך „התיישבות, בנייה ופיתוח במסגרת יעדי המדיניות המאושרים הממשלתיים". הנכון הוא, שהממשלה הוליכה לאסור רכי־שת קרקע על ידי פרטים ואת בגבה תחתם על הגבול המבוקש על ספסרות. אולם בכל התרגלה יוזמה ציבורית למכימות פיתוח בצבור „קו הירוק", מהמשך מימ־הל בקרקעי ישראל לסייע „צוי החברה, אם תכנית האגודה נב־ילת בגדר תכנית בארצרות".

במהלך הרצאתו הטעים השר גלילי, שאנו הולכין ובוסכך הד־יעדי בשטחים, ואפילו בתנאים של ארעיות, נובעות מעובדה זו התחייבויות שאי־אפשר לפנות להן עורף, כהכתנו להחליט על תכנית פעולה הכרוכה בהתקנות לא בצ־בה, כדי להלין פליטים — בי־חוד ברצועת עזה — מהווית הפליטות אל הנורמליזציה, ללא קשר להתחייבות מדינית, מצידנו או מצידם.

המרכז האזורי ברפיח

להלן עמד השר על תכנית ל־קק הלבים הבאות בתחום ה־דוחה: המגמה העיקרית היא 25 את מרכזי ההתיישבות — הבת בספר היישובים הן של האזור ואוכלוסיה.

על שעות ההרצאה במצלה ברת עליה לאומית ובהזדמנ־נים האחרונים — ראות עובדים כי ספירה, וככל שבצ־רונה ובצורה זו את בעיית עובדים ממעגל מלפי יהודים.

לשאלת השר כתנות הה־עובד הנמל השיב לאוהדי בי־התפעול יהושע פרץ: „חוב זה ל־1500 ל"י לחודש". למ, ואני מן שלם הנמל ואז ציטט השר יומן המשכורות תשלומים 2000 ל־3000 ל"י לחודש. יה פרץ אמר „מי שרוצה לעב. יכול לחיות בכבוד. חיים טוב ר עובדים קשה".

בנמל אשדוד נתקבל שר האוצר על־ידי מנהל הנמל יצחק גלית ר עוזריו ושמע מהם פרטים על תיפעול הנמל ועל תכניות הפיתוח המבוצעות בו, במטרה להגדיל את כוח הסינוע שלו.

לאחר הביקור בנמל סייר שר האוצר במפעלי רכב אשדוד וב־מפעלי רוגוזין.

כזמה, צריך להקיף המרכז הז־אזורי החדש עד שנת 1975 לפ־חות 350 משפחות ולקראת מועד זה תדון הממשלה על שלבי פי־תוח נוספים, אמר המבכן כביא אותם בחשבון.

הקרע הימני — סכנה

בחלק המבלים של הרצאתו ה־כקיפה צמד גלילי בין היתר על החשיבות המכרעת שבהדוק שי־תוף הפעולה בין המפלגה והס־תדרות העובדים, בלי מערכת שי־תוף ואחריות משותפת יקשה עד מאוד להשיג את השגבת הילדים המרכזיים בתחום הפיתוח של ה־תשתית והבחינה המאמץ לתקן את הקלקלות שבחברה הישראלית.

על „המערך הנגדי" אמר השר, כי בנסיון, המתבצע עתה להקים גוש ימני מבצבצים כבר סמבנים מ־פוסיים של ימין, המהווה סכנה לפעה מיסודותיה של החברה הי־ישראלית בכלל ולעדר ציבור הפ־עולים בפרט.

הימין לא יתן נפשו על הבטחת תעסוקה מלאה, על הבטחות חופש המאבק המקצועי, על הערכים הח־ברתיים של ההתיישבות.

ברכתו למהלך האחרון של ראשי התנועה לסלבכה הארץ, אמר: זו אחת התופעות של עיוות וער־יוני חברתי. אם אנשים אלה, המשייכים עצמם למהלה המבד זה — רואים עצמם לאפשר להתחבר לגוש הימני בנימוק של „יישוב ארץ־ישראל, כאילו בעלם מהם מי התנועה אשר יישבה ותיישב את הארץ.

לפני שלוש שנים, בעת הכ־רעת הממשלה למען יוזמת ארה"ב שהביאה לנו, בין היתר, הפסקת־האש הנמשכת מאז, הפריחו אנ־שי גוזל נבואות שחורות והילכו עלינו בינעותיהם. אנב קיטרוג כאי־לו חתכנו על „מיסמך כניעה". כל הבוחן את ההתפתחויות מאז אוגוסט 1970 מבין עד כמה צד־קה הממשלה בהכרעתה ועד יכמה נכשל גח"ל בעת אותו מבחן דב־האחריות. אמר גלילי.

‚העבודה': הצטרפות קבוצת א"י השלמה לימין — הונאה והולכת שולל

ביקורת חריפה על יוזמת קבוצת אנשי תנועת העבודה בתנועה ל־מען א"י השלמה להתארגן במס־גרת הגוש הימני שמרכז, כלולה בהודעה שפירסם אתמול דובר מפ־לגת העבודה.

בהודעה נאמר, כי אנשים אלה מנילים מחלל את הציבור בהצ־גם דבר הישוב. לא יתכן להכריז על נאמנות לדרכה של תנועת העבודה ולהצטרף בעת ובעונה אחת לכתנה מילכיו המאבק נגד מפלגת העבודה.

חברי התנועה למען א"י הש־למה, החתומים על הכרוז, מבק־שים את מפלגת העבודה כאילו אי־נה נושאת להגשמת החזון הציוני, זהו הונאה של דעת הקהל, נאמר בהודעה.

הדובר הזכיר את ההודעה של הנהלת המגב לשלמות הארץ במפ־לגת העבודה, בה נאמר, כי בהצ־טרפות לגוש הימני יש משום נזק למאבק למען שלמות הארץ. תול־דות הארץ, מאז ראשית ההתיישבות, הם הוכחה, כי רב חלקה של מפלגת הפועלים יותר מאשר כל גורם חברתי ופוליטי אחר ב־הגשמת החזון הציוני הלכה למעשה, בין היתר בהקמת „ישובים התנחלויות בספר".

כנס ארצי של ועדים

(סוף מעמוד 1)

„אינני המקור להשיב על ה־שאלה, מדוע מפלגת העבודה טרם מצאה לנכון לבחור בי כמועמדה למזכיר ההסתדרות. העניין מסביר אולי, אך בכוונת התכלית לא צריך לייחס חשיבות לדבר. חסר לי דבק לכאאות כמוני זה" — אמר מזכיר ההסתדרות, יצחק בן אהרן, בהשיבו על שאלה שלקום בערב בחוג פעילי מפלגת העבודה ב־סבריה עילית.

בן־אהרן אמר, כי „את כל הכשי־לונות הקפים על חשבוני ועם ה־הישגים כתחלקים. היתה קבוצה ש־לא היתה ברוצה מהמדיניות שלי, היו משברים. רציתי שההחלטה תיבטר לפועלי ישראל ולא להע־דה כיבורים כלשהו". הוא הוסיף, כי „באו התחלה על בחירות ל־הסתדרות, הדבר לא עניין אותי. הבחירות יכריעו בדבר כי לא־ידיי הד־הוה הפועלים עם ההסתדרות, ד־כך יקבעו דעתם לגבי ההנהגה ה־עתידית".

עוד אמר בן־אהרן, כי שליש מחברי ההסתדרות (כ־350,000) לא השתתפו בבחירות הקודמות המעריך הפסיד 13 אחוז. עתה נתונה ההתהלכה בידי מיליון ר־150,000 חברי ההסתדרות. עליהם להתייצב ולהוכיח, שזו ההסתדרות. „משימתי בארבע שנות כהו־נתי, היתה להחזיר את ההסתדרות לידי הפועלים ולא להיות אותה עם קופות ובתים, אמר, לדבריו, „עלה בידינו לעקור את החיה".

מזכיר ההסתדרות אמר, כי אין זו השעה הכשרה להמשך הווי־כוח הפנימי. עתה, יש להתייצב נגד סכנת הימין, הנכונה להסוות את עצמו בשמות חדשים. „לבעי־בתה, אמר, „זו אותה „חירות" המנסה לשבור מבפנים, כדי ל־השכיח את בריתה עם התעשיינים, הבנקאים והקבלנים".

בן־אהרון התריע נגד הקבוצות השמאליות הקטנות, המכרסמות בשולי המערך. בתוך דבריו קרא לפעילים להתעלם מחקירות מבית והחוץ, לרכז את כוחות המערך ולהביא את חברי ההסתדרות ל־קלפי, כדי שיידעו, כי יש הסתד־רות פועלים המהווה את הכוח המרכזי של המערך.

המבצע שלי — ציבור הפועלים

„המבצע שלי הוא ציבור הפו־עלים, כשם החיים שלי הוא ל־שרת ציבור זה את פשוטי העם. סירוה אחר לא מעניין אותי. אם יינתן האמון — נמשיך. אם לא יינתן, כל העבכרים יוכלו לעלות על הכסא הפנוי", אמר בן־אהרון. דבריו אלה של מזכיר ההסתדרות נתקבלו בתשואות.

מזכיר מועצת פועלי טבריה מנשה יוזעו, קידם בברכה את בן־אהרון. בשעות הצהרים ביקר מזכיר ההסתדרות בבתי החרושת „ספן" ו„קלכי", ונפגש עם חברי הוועדים והנהלות המפעלים. בי־סיורו במחלקות הייצור נתקבל בן־אהרון בלחיצות ידיים של הע־ובדים ליד המכונות.

להט: גח"ל לא היה צריך לעזוב הממשלה

„אני הוכב, שגח"ל לא היתה צריכה לעזוב את הממשלה" — אמר אבא אליקן (ביל.) שלמה להט במקום גח"ל לראשות עיריית תל־אביב, בדיון במסגרת תכנית „הד יום השני" ברדיו. להלן פלאות כשלוש שנים להפסקת האש.

בתשובה לשאלה האם היתה הצדקה פרישת גח"ל לאחר ש־הממשלה נענתה ליוזמת רוג'רס, אגב הסתייגות „לכניעה", אמר ה־דובר, כי גח"ל ראתה בקבלת החד־לטה 242 בצורך פתח לאפשרות מחייבת של נסיגה. „אני חושב ש־בעקרון, ישים לאותה תקופה, לא צריך לראות בפזיזות של דברים ראיית דברים. בספיק היה להח־, ולראות איך הדברים יתפת־חו לרעה", אמר להט.

(ביל.) אהרון יריב, כהשי־תויך, אמר, כי הסכמתם של כאשר הפסקת האש היתה כור־שני פועל הנבות ישראל ליד־ווד, כשהביאה להעצמת אב־כים וחופש בפיקוד הצבאי, אברהם שכן.

תודות לידיעה הפורץ השלישי מאסר פרס על כך. נתנו דיע להימלט.

מאסר ׳ורכי׳

מפי הוגו כהן נודע לכד גנד־רים, כי מתבגן הפריצה־ארוה בשם עודד סלפטר, שהיה ה־רק במסמכים בבית שכטר'ל ריצה ולכידת מבצעיה נשמרו סוד, ולכן הופתעו חוקרי המ־טרה כאשר יוצמים אח"כ הגיע בד. שני מפקחי מחלקת החקירות ב־מס־הכנסה וביקשו לעיין במסמ־כים שנתפסו בידי הפורצים, כדי לגלות אם יש בהם פרטים על העלמת מס.

התברר, כי סגן נציב מס הכ־נסה אליעזר שילוני, הממונה על מחלקת החקירות של מס־הכנסה, קיבל למוחרת הפריצה ידיעה על כך מאת סופרו הכלכלי של „ה־ארץ" יגאל לביב, שעבד גם כי

ממשלות העולם שותקות נוכח הטבח באתונה

מאת סופרי המדיני של „דבר"

בירושלים שמו לב לכך כי על אף נוח הגינויים הזריזים ביותר מכל קצוי הבל נגד מעשה ה־רצח המפשע באתונה, נכנעו כמ־שלות ובכוחות־חוץ בעולם מלהס־תפך בגינוי. פרט לממשלת יוון עצמה וממשלת ארה"ב, אשר דו־בר משרד החוץ האמריקאי ביטא את עבוהה, ופרסום רשמי של האותיקן. בכלל יותר הבירות הנוי־צו עד אתמול לפנות ערב לידי שליב רק גילויי דעת בעתונות, אך לא כמקורות רשמיים.

שני הפסדים לרוסים בתחרות השחמט בבראזיל

מאת אליהו שהר, כופר „דבר"

בסיבוב העשירי של התחרות ה־בין־אזורית לאליפות העולם הנע־רכת בעיר פטרופוליס שבבראזיל ניצח רב־האמן היוגוסלאבי ליד־בייביק, את אליף ברזיל והאדר־מיר כאבגן.

הפתעת הסיבוב היה הפסדו של רב האמן הסובייטי יפים גלר לאמן הבין־לאומי הקנדי פיטר ביאסאס. רבי האמנים רשבסקי מארה"ב ר־אביקוב מיוגוסלאוויה, השיגו שוא ביוחד במינו, בכיסים את מקומם בתיקו אתיי צפויה בסעים בל־פתקו של סמען כגן נגד בי־האמן הסובייטי דוד ברונשטיין שנחת כששני השחמטאים בצבצה ח.

הסיבוב העשירי, מוביל החיק עם 7.5 נקודות, כשא־לסלפ־יבסקי עם שבע נקודות מתיע 6 נקודות ומיצחק אחד תת־יציב הוא ולבי. השאר נאם. לא נרתע בת.

תקפה נכה הרוצה לשאת את בתה

צעיר נכה שהתפרסם באחרונה במאבקו לגייסו לצה"ל התלו־נן במשטרה, כי אם חברתו הת־פרצה לדירתו והיכתה אותו מכי־וון שהיא בתנגדה לנישואיו.

האם בת ה־39 נחקרה במשטרה וטענה, כי תעשה הכל כדי למ־נוע את הנישואין. במהלך החקי־רה המשיכה האשה לאיים ולכן נכלאה. (ע)

דהקת הבלט „בת דורי" יצאה אתמול למסע בשבע מדי־נות בדרום־אמריקה ותופיע בביכון קריב להופעתה למעלה מ־40 פעם.

המחבל הפלשתינאי שהזדהה בתחילה בשם מוחמד זמוד יוצא בליווי שוטרים ממשרד התובע היווני באתונה לאחר שהואשם ברצח בכוונה תחילה. לידו, חברו לפשע טלעאת חוסיין שהואשם אף הוא באותן האשמות.
(צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס")

יו"ר ועדת־החוץ של הפרלמנט באוסלו:

היחסים בין נורווגיה לישראל יישארו תקינים בטווח ארוך

מאת שלמה גינוסר, שליח „דבר" בנורווגיה

אוסלו, (מיוחד ל„דבר"). — היחסים בין נורווגיה לישראל יישארו, בטווח ארוך, תקינים כפי שהיו עד כה. — זאת אמר לי אתמול יו"ר ועדת־החוץ של הפרלאמנט הנורווגי ההגה פייס.

בשיחה מיוחדת ל„דבר" הטעים הלמה סייס, כי דעת־הקהל הנור־ווגית היא, בדרך כלל, פרו־יש־ראלית בצורה בולטת, כך שיש להניח, שפרשת לילהאמר לא תג־רום לשינוי בולט בעמדת העם הנורווגי כלפי ישראל. יחד עם זאת הבהיר יו"ר ועדת החוץ של הפרלאמנט הנורווגי, כי הרצח בלילהאמר היכה בתדהמה את נורווגיה וגרם לנסיגה מסויימת ביחסים בין שתי המדינות. „אבל בין יתר מדינות ביניהן שוררים יחסים תקינים כמו בין נורווגיה לישראל — אמר סיס — אין להניח שמקרה בודד יוכל לער־ער, לטווח ארוך, את המצב.

יו"ר ועדת־החוץ של הפרלאמנט אמר לי עוד, שהוא מצדד נלהב ברעיון של שיתוף־פעולה בין־לאומי במאבק נגד טירור בעל צביון פוליטי. סיס סיפר, כי ממשלות הגוש הנורדי (נורווגיה, שוודיה, דנמארק, פינלנד ואיסלנד) מצויות עתה בהצגה מיו־חדת שהתגלתה לפני זמן־מה ב־מרצות גוש המדינות הנורדיות. זוהי הצעת ספורטת לנקיטת צע־דים מעשיים להרחקת הסידור הבין־לאומי מאיחוד הגוש הנורדי. הוא מקווה, צעד אמצע ההודי תבא יביעו הממשלות הכוונות את דעתן ויגישו את הצעותיהן המ־צעות בנושא זה למועצה הגרש הנורדי.

בתשובה לשאלתי אמר סייס שבאוזרה עקרוני ניתן להרחיב שיתוף־פעולה במאבק נגד הטיר־רור גם על מדיניות כחוץ לגוש הנורדי. „אנחנו רגישים כיום יד־תר מבעבר לעניני המידור הבין־לאומי ובכוונתנו לגרום להרחקתו מגבולותינו ולמגע בקרים כבר פרשת לילהאמר", הוסיף סייס.

בתשובה לשאלה נוספת אמר יו"ר ועדת־החוץ של הפרלאמנט הנורווגי, כי הוא רק יוצע סייס קשר כלכלהו בין ישראל לבין המקרה בלילהאמר. אולם אין הוא יכול לומר דבר בעניין זה ב־אופן נחרץ, בטרם תקבל ועדת החוץ דיווח מפורט על ההתפתחו־יות האחרונות מפי ראש הממשלה ושר החוץ. ראש הממשלה צפוי לסיים היום את חופשתו ולכן בקווה סייס שהוועדה תקבל דיווח. עוד אמר סייס בתשובה על שאלותי, כי הוועדה שהוא עומד בראשה והמטפלת בבעניני החוקה הנורווגית, אינה מתערבת בהחלטה בפני איש בית־משפט יעמוד לדין סיבה ה־צעורים. עניין זה הוא לדבריו, בתחום טיפולה על הוועדה הפר־לאמנטרית לענייני משפט. עם זאת הדגיש סייס, כי הוא מבין להעבירות המיוחסות לעשת הצ־עורים מחייבות את התובע הכללי להעמידם לדין בפני בית־דין מיו־חד, ללא חבר־מושבעים והאת — על־פי סעיף 112 בחוק.

הכנות להגשת כתב האישום

התביעה הכללית ערכה בינתיים הכנות לקראת הגשת כתב האי־שום נגד הצעורים, לאחר ש־משטרה סיימה את החקירה בליל־האמר. אך בד בבד גוברת התר־עומת בחוגים שונים באוסלו. בי־ניהם חוגים בעסקים מובהקים, על שהשלטונות אינם מגיהם לנ־ציג משרד־החוץ הישראלי להיפ־גש עם שישה העצורים. עתון ה־ערב „דגבלדט" מסר אתמול, בי־כי עורך־הדין היהודי אליף גורד־מנג, הטוען בדרך כלל בבית־המשפט העליון, האשים את ממ־שלת נורווגיה בכך שהיא פוגעת בנוהל המשפטי בכך שהיא מס־רבת להניח לציר הישראלי להיפגש עם שני הישראלים העצורים.

גורדמונג, שהוא אחד מבכירי הדין היהודים בנורווגיה, אמר, כי הגורה כאוד היא ההופעה ששני עצורים אורחיהם, יוש־בים בתאים סבודדים ואינם רשאים לקבל דברי דואר או עבקר. רק מתה דודיהם ביקורת על־ידי נציגי העצורים קיבלו עורכי־דין ההגנתם רק לאחר. בצ־רב. קודם לכן כוננה ערך־הדין איחד את כל השיבה.

אמין רוצה מו"מ ישיר

מאת סופרי המדיני של „דבר"

בשיא אוגנדה, בגראל אידי אמין, אמר לשגריר איטליה ב־קמפלה, הביניצג את ענייני יש־ראל באוגנדה, כי אינו מעוניין בבוררות בין אוגנדה לבין יש־ראל על גובה הפיצויים שתצטרך אוגנדה לשלם לישראל בעד ה־רכוש הישראלי המופקע.

כדברי אמין ניתן להבין, כי הוא מעדיף משא־ומתן ישיר עם ישראל בנושא זה, אך בכל מק־רה יידרש ייצוג איטלקי של יש־ראל עד אשר יפתח כשאירוצאן ישיר בנושא הפיצויים.

מרמור — שגריר בבורמה; אילן — בפינלנד

מאת חגי אשד, סופרו המדיני של „דבר"

הקונסול הכללי של ישראל ב־סידני שבאוסטרליה, דוד מרמור, נתמנה לשגריר ישראל בבורמה. השגריר הנוכחי, אריה אילן, יה־מנה לשגריר ישראל בפינלנד ות־שגריר הנוכחי, כהריאל כה יה־זור לארץ.

הימאים

(סוף מעמוד 1)

הגיעה בלי סייף, לדבריה, הסיבה העיקרית של המשבר, הפוקד עתה את צי הסוחר, נוצצה בפילוג איגוד הימאים אשר הקציני ב־עיקר אחראים לו. הפילוג גרם לביישה לא רציונאלית של הימאים ואי־התחשבות במשק הצנף. מנהי־גי הימאים אשמים בהידרדרות המצב ולא הימאים עצמם.

יצומצם צי החברה

להלן אמר כ. קהתי: חברות הספנות ימכרו אניות קונבנציונא־לית רבות, בלתי רווחיות, אותן החזיק עד כה רק מתוך תחוש־בה ביימאים הישראליים. הדבר יעשה הרף התנגדות איגוד הקצי־נים. אין בסתון שאחרי השביתה יהיו החברות מוכנות להציע ל־דירוגים אותן התוספות שהוצעו לפני כן, מכיון שגם הימאים צרי־כים לשאת בנזקי השביתה ולא רק החברות. הדירוקטוריון של „צים" יתון במצב שנוצר הגישה הכללית המסתמנת היא בכיוון צמצום צי החברה.

מ. קשתי טען, ששכר הדירוגים בצי הסוחר נמנה עם הגבוהים ב־עולם וצפל רק מהשכר בצי של ארה"ב. רב מלחים משתכר ברוטו 2600 ל"י באניה קונבנציונאלית, 3300 ל"י באניית הקו הארוך ו־4,000 ל"י במיכלית. עם התוספת המוצעת יפלה שכרו במיכלית ל־5790–5700 ל"י ובאניות אחרות ביחס מתאים. שכרו של כלח בכיר הוא בקווי הים התיכון ל־צפון אירופה ולאמריקה 2100 ל"י, בקו הארוך 2600 ל"י ובמיכלית — 2900. עם התוספת הוא ישתכר במיכלית 4100–4200 ל"י. הימאים מקבלים 10–20 אחוז מס הכנסה כלבד.

הופר איום של ההסתדרות

מ. קהתי אמר, שההסתדרות הו־שתה חוסר אונים מהימאים ה־שביתים „הם שלם וצלייב". חברות הספנות מוכנות, כבעבר, לראות את ההסתדרות כגורם מכריע ב־מאבק בקציני, בתנאי שזו תהיה „ההסתדרות תקיפה ובעלה שיני־יים".

באי כח צי'ע **יהתכנסה בתמיכה**

מדובר „דבר" בתל־אביב מוסר: יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי ב־וועה"פ א. אברהמוביץ' סירב אמש להיפגש עם נציגי איגוד הימאים הדירוגים כיום שהם באו בלווית עו"ד. אברהמוביץ' הודיע להם, כי לא יהיה מוכן לקיים פגישה עם כל גורם בתוך ההסתדרות בל־ווית עו"ד.

כשעזרנו נציגי הימאים לקיים את הפגישה בלי נוכחות עו"ד, הסבירו הצדדים בלי לקבוע פגי־שה נוספת. א. אברהמוביץ' הדי־יע, כי הוא רואה את העניין בחומרה וכי יעביר את הדיון ב־נושא לפורום ברוכי ההסתדרות.

המסחריות של
BEDFORD GM
השילוב המושלם של עבודה והנאה
בדפורד CF
מבחירה גדולה של מבנים

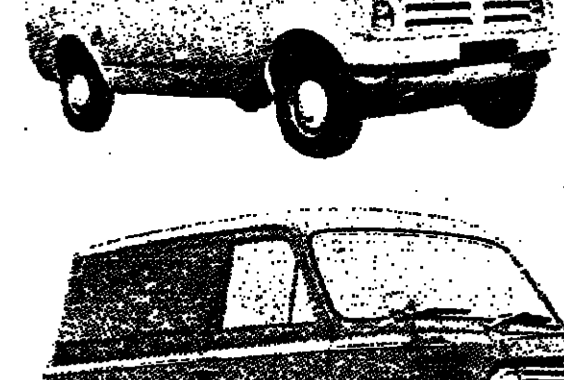

מנוע 2280 סמ"ק 4 צילינדר
מערכת מתלה קדמי נפרדת עם קפיצים ספירליים.
מחירי המסחריות:
WB 106", 1½ טון נטו 23,500 ל"י
WB 128", 2 טון נטו (גיבנים כפולים אחוריים) 27,900.— ל"י

ויוה המסחרית הקטנה האידיאלית.
מנוע 1256 סמ"ק, מערכת מתלה קדמי נפרדת• משאבת מעצורים כפולה.
דגם HAE — משא נטו 450 ק"ג — 23,000 ל"י
דגם HAV — משא נטו 600 ק"ג — 24,000 ל"י

** בדגמי 1974 צפויה העלאת מחירים בגבולות 5% **

חברת המזרח למכוניות בע"מ
ת"א, דרך פ"ת 78 טל. 35235/6 חיפה רח' הנאמנים 2, טל. 523086
ירושלים רח' יפו 70 טל. 222093 סוכנות משנה נצרת: רכב ג'מבו

ספיר מציע 1.25 מיליארד ל"י לשיקום השטחים והפליטים

הצעתי לשר המבחון ל־תקציב בארבע השנים הבא־ות לפיתוח השטחים ול־שיקום הפליטים 1.25 מילי־ארד ל"י, אולם גם בסכום זה אין כדי לפתור את בעיית השטחים, משום ש־כל שנעשה לפיתוחם, ע־לה רמת חייהם הרחוב הש־כלתב, יתרחב עדיין הפער ביניהם לבינם — אמר אתמול שר האוצר פנחס ספיר, בכנס מסבירים של הקיבוץ המאוחד שהתקיים ב„אפעל".

השר אמר, שהוא לא הצליח על דעתו מעולם שצריך לתת, חד מילימטר אחד, מהשטחים לפני ש־יבוא השלום. אולם אני מתנגד לסי־פרית האופציות לשלום. אני רו־צה שהעולם יאמין לנו שאנו כמ־הים לשלום ומתמונים להגיע ב־מלוא הרצינות. אנו מדברים על מוים בלי תנאים מוקדמים. אולם אם יהיו תנאים מוקדמים יהיה קשה שבעתיים להגיע את השלום. ספיר ציין, כי על כל מאה תוש־בים בישראל יש בשטחים המוחז־קים 36.8 ערבים, מלבד 200–250 אלף פליטים. עיש אומרים שצריך להחזירם, ואז יעלה המספר ל־38.4 הערבים לכל מאה נפש. בצורה זו יהיה להם, תוך תקופת זמן, רוב במדינה, הרי לא לשם כך מכונה המדינה ולא לכך יצאנו למלחמות. אמר השר. „אם מדובר על בניית בית חולים בשכם ועל שיקום פליטים והעברתם למגורים אנושיים, הרי כל זמן שאנו ב־שטחים אני נותן את מלוא תמיכתי לכך, ולכן אני מציע מיליארד ו־רבע ל"י ב־4 השנים הקרובות".

המפכה שבהזדמי ליבוד

על המצרך הימני אמר שר ה־אוצר, כי יש בארץ חוגים העוי־נים בנפש את תנועת העבודה מ־שום שהיא כבר 40 שנה בשלטון, משאת נפשם של חוגים אלה היא לראות את תנועת העבודה באופו־זיציה. שנים רבות הם תולמים להרוס את ההסתדרות ולפרק את משק הפועלים, אך שום תכנית מתכניתם אין בה ערך לא מבחינה כלכלית ולא מבחינה חברתית.

אם לא תתלכד תנועת העבודה ולא תצליח בבחירות, לפתות כמו בבחירות הקודמות, הרי סכנת ה־אלטרנטיבה בעיניה רצינית, אמר השר.

אשר לשר „המגוקה, אמר ספיר, כי בודה ועדת ראש הממשלה ל־נוער במצוקה כתובים דברים חיו־ביים רבים, אך סבעי את המימ־נים רק את המיבצאים השלי־ליים. עם זאת אין זה טבעי

שלא מכירים גם את הדברים הח־יוביים שעשתה הממשלה בשנים האחרונות. „לא הייתי זקוק לדוי־ח זה כדי לדעת מה שגילתה, אולם אי־ני אחראי לבדיקות הממשלה ב־נושאי פנים חברה יותר מכל אחר מ־19 חברי הממשלה".

בעיית הדיור להגנות צעירים נפתרה

לענין השיכון אמר, כי בארבע השנים האחרונות נבנו כמאה אלף יחידות דיור לזוגות צעירים, לפי־ני משכנות שני ולחיסול „הדיור המגמה „הפגוריים" שקמו על בעיות הדיור הנמיכו קולם השיכון במעט שאינו מותנה על שפתותיהם. בשום שבעי דיור להצות בעירים נפתרה לגמרי. עם זאת, אמר, הממשלה גם בשנים הבאות התנופה להיסול הדיור הפגום פישת הדיור ותוך ארבע הקרובות תפתור את בעיית כל 55 אלף המשפחות המתג בצפיפות של שלוש וארבע בחדר ובדיור פגום. (ע)

תועלה הריבית על מילוות קצרי מועד

במגמה להגדיל כדאיות רכישת המילוה

מאת אברהם קושניר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

בנק ישראל מתכוון לבקש בקרוב מוועדת השרים ל־ענייני כלכלה העלאה של שיעורי הריבית שהבנק משלם בעד מלוות קצרי־מועד, במגמה להגדיל את כדאיות רכישת המלוות ש־מכירתם ירדה בחודשים הא־חרונים בצורה ניכרת.

לדעת כלכלני בנק ישראל, אין הריבית הנהוגה כיום על מלווה קצר־מועד מושכת את הציבור לחסוך בדרך זו והמלווה האלה הולו להיות מכשיר־חסכון יעיל ואיגם סופגים כספים כפי שהיה בעבר. עוד סוענים כלכלני ה־בנק, כי המלוות קצרי־המועד, לפי השיטה הנהוגה כיום, מכוו־נים בעיקר לחוסכים בעלי הכנסה גבוהה, האיל והם נותנים השואה נטו ונקבים על ידי חוסכים ש־עליהם מוטל מס שולי גבוה. בנק ישראל מבקש לכוון את שהכנסתם בינונית, להפרי המלווה קצרי־המועד.

השינויים שמבקש בנק לעשות, כחייבים הכנסה בפקודה מס ההכנסה לגבי המלווה קצרי־מועד, וכן אין לגבי הרבית לגידום בנק ישראל מבקש לנקוט זה, בין השאר, האיל אחרים לריסון האינפלציה להם המליך גגד בנק בדין החשבון שלו על עליית צבי התשלום שהונגש לפני עות אחדים, לא נוקט גם הדיון שהיה צריך בוועדת השרים לעניינים על דו"ח הנגיד, נדחה שבועות מסדר־יומה של השרים לעניני כלכלה.

300 תלמידים מחו"ל מאיש ציבור, סטודנטים ובבית מ־26 ארצות, שיש אלה באולפן „עקיבא" קורס השתלמות בעברית שבועות.

ראש הממשלה

(סוף מעמוד 1)

אז בשתי מדינות. זו תקופה ה־כלי. הוא ביקש לתת את האס־רים שבעשנו קשה על פעילות חבלנית, דיבר על מורת־הרוח ה־שוררת בקרב התושבים שהמשר־תיהם הופקעו, וביקש להרחיב את מסגרת איחוד המשפחות „מפני שכולם מוכנים לחיות אפילו תחת דגל ישראל".

ראש עיריית דיר אל־בלח, סול־מן אל עוידה, ביקש לבנות ל־תושבי מחנה הפליטים בעיירו בתים ולסלול במחנה כבישים. הוא ציין: „כולם יודעים כמה יש היה המצב האנושי ברצועה לפני 1967". לכן אלה שיכאו לבקש פרנסה במקומות המצוקה בארצות ערב בשל המלחמה, רו־צים לחזור מפני ש„כל אדם שואף להיות במולדתו, במקום שבו יש לו כבוד היכן שהוא מרגיש את עצמו מאושר. הפלשתינאי לא רו־אה כבוד ולא אושר בארצות ערב".

דיין שאל אותו כיצד הוא מוכן לספח את המחנה, בעוד שראש עיריית עזה לשעבר התנגד לכך? עזויה השיב, שהוא מוכן לספח גם את מחנה המרכז שליד עירו ולתת להם מעמד שווה של תוש־בים בה. דיין שאל אם זה נכון, שהשקעה של 2000 ל"י בפינוי חולות מדונם אדמה ברצועה לשם גידול ירקות משתלמת תוך שב־תיים? ראש עיריית רפיח זוע־רוב אמר, שהוא הרוויח תוך שנה משלושה דונם כ־9000 ל"י. הוא הציע לראש הממשלה אדמה ר־הדרכה על מנת שתוכל גם היא להשתכר בדרך זו... בהנאי ש־היא תדריך אותו בדרכי הפולי־טיקה.

תגבר העשייה

השיחה שקלחה בנעימות נת־ארכה. ראש הממשלה איחלה ל־ראשי הערים שיראו תוצאות חיוביות בדאגתם לתושבים ול־מחנות הפליטים. היא הביעה שמחה, שאף על פי שיש בעיות — דנו עליהם בפגישה מתוך ידידות ובגישה חיובית. „מלחמה זה דבר קל, אבל מתחיל לירות ויש מלחמה. כדי להגיע לידידות דרושים שני צדדים. מה שנוצר באיזור עד עתה הינו תוצאה של רצון משותף של הצבא ושל רא־שי המקום להגיע לידידות ושלום הם רואים פרי במאמציהם". היא הביעה שמחתה על כך שלא שכי־עה מהדוברים לטענות על כך ש־המצב הוא רע כאן שהישראלים מושלים ברצועה. כן אמרה, ש־הממשלה דנה בדרכים להקלת חייהם של אנשי האיזור, ובעיקר של תושבי מחנות הפליטים, וכי הבעיה לא יורדה מסדר־היום.

„בתכנית הממשלה לעשות בשנים הקרובות הרבה יו־תר כדי להביא למצב שבו אחד יחיה בתנאים בלתי משפילים".

בעניין בקשות התנינה לאסירים שסייעו בהצלחה את הוינוה הי־נגרות בבתי־הכלא. אמרה, שבי־שראל לא נהוג עוצם כוות, ולכן יש הבדל לעומת המצב השורר במדינות השכנות, שבהן לא הוו אסירים אלה מגיעים למצב ש־עוד בלל אובייקט לדיון כזה. קשה לבקש חנינה על רצח היה־לכגם הזה כסובן לא רק ליהודים — אמרה גולדה לנכבדים.

בשכונת הפליטים ביקרה ראש הממשלה בדירה של משפחת מסעד. הבעל עובד במסעדה ב־ישראל ואשתו הביעה שביעות־רצון מהדירה שקיבלה. אך ראש הממשלה הביעה לאחר מכן מן־רת־רוחה מהסטנדרט הנמוך של הבנייה במקום. והסבר לה, ש־שבבנייה החדשה והכנסו שיפו־רים רבים.

כביש גישה

אחר כך טסה לכיוון המרכז האזורי, המנכ"ל משרד השיכון ש. אבני מסר שהחל בסלילת כביש הגישה למרכז. עתה הגישה אליו היא בדרך החוף גרפיח. בספטמבר יוחל בבניית 130 יחיד־בתים של קומה אחת שתיים ושלוש ובבנין בית־ספר וגן מי־שעם איכלוסו באוגוסט 1974 —

יוכלו בני המשתכנים ללמוד במקום.

בביקור האחוזות הנח"ל בכפר דרום, מורג וקטיף (נוב־המשבצים שדות, דקלה, העשרה (בנין) כמסרו לראש הממשלה בפגישה בשדות דרוח הנעשה בישובים.

בארכות הקבוצה הרוסית בדת להתיישב וזכיות בסוף יש בברכה הגרעין שליד עד שתצבור למרכז האזורי, לראש הממשלה על מגמות בוצה שרוב חבריה הם אק אים. בן נבסר, שבארצות המ לאחוזת קבוצה היכה של דים, המשגיבים בהתיישבות איחוד האלף נאבי־ומאר. ש לשליחי בגוש שדות „אגודה" עיש אגודת השדות האלף של שלוהם באיתור

שינויים בתיכנון

מנהל המחלקה להתיישבות אדמות אמר, שתחילה הפיתות להתיישבות שתתבסס כמות של 6–7 מיליון מק"ק בשנה. אבל עתה חל שינוי התיכנון והוחלט להכפיל את בישובים וזאת על־ידי הגדלת ה־זת המים שיובאו מגיאול מ־עילי כתולות החוף אשר יוש־בנו קידוחים בלימים. בסיום מתכונים להתיישב שני קיבוצ של איחוד הקיבוצים.

הוא אמר שישנם באות מוש־דים התיישבות במושבים אשר חסר כוח־אדם להתיישבות הב בוצית. התכנית שכללה שני שלושה יישובים בגוש שדות תם תגנה בגוש זה יהיו שמה מושבי ובהרבה שמדרום — עם הכוי הצבאים אדמה להתיישבות יוקמו שני ישובים נוספים, בי תצופף ההתיישבות ומוך יתמכה השינוי יתבסס גם על שינוי ב ספים המשק של המיתוח. ש יבוסס בעיקר על הכגות. אומר אמר, שהתיישבות צפונה זו מב לה את השיבות המרכז האזור כמרכז של שירותים לאזור.

המרכז בהקמה

בתשובה לשאלות, אמרה, ראש הממשלה, שהמרכז האזורי הוא בהקמה ולכן אין צורך בהחלטה על כך. כשמתחילים לבנות לא צריך לגמור עם אותו. המספ „האיזור הזה אינו נשכח, ואת מושך להתעניינות ולפעולה".

לאחר שנשמעו נתונים על מצ די העבודה הערבית השכירה בם המתיישבים בשדות, הבכירה גול דה למתיישבים, כאי אפשר לב נות את האיזור על עבודה שכ בית שכירה והשוב כאוד שגם יהיה מושב על יהודים.

לאחר שאנשי שדות העלו בשאלה להגברת ההתיישבות, הד דלת מושבם, הביעו נכונות ל סייע בקק, ההצבע דיין. הוא אמר שאלת העסקה ערבים היא עתה מבדרגה ראשונה. „אתם יוש בים על אדמה שלקחנו מהבדואים שעיבדו אותה לפני שבאתם אתם. הם לא ברחו מבנגה. אנחנו פינינו אותם בשל סיבה בטחונית — בשל היק. אם אתם מעסיקים ערבים — החיק אינו חוק. היק יכול להיות צבאי ויכול להיות אזרחי עי ההתיישבות. הקומבינציה של קרקע ומים המפרנסים שלוש משפחות, אחת יהודית ושתיים בדואיות, — זוהי קומבינציה של שלוש קיבוצת שלא בכל לעמוד בה. סילוק הערבים ושתמשו צי העסקתם. יהודים שירצו להתיישב פה לא יוכלו לעשות זאת בשל חוסר מים. יזה הרס הבטים ה בסחוניים".

ד"ר לייץ אמר, שהתכנון החדש יאפשר רמת־חיים גבוהה באיזור ללא גבול עבודה שכירה.

סיימה ראש הממשלה בתבינה את בטחונה, שהמתיישבים אינם מתנחלים בפיתוחם כדי להעסיק ערבים. אך הזכירה את כתוצה הם הטובה של הבלוליים שבאו עם מיטב האידיאלים החלוציים ושמתפעלים היתדרדר בשל העבודה הערבית שמסמנה קשה להיפטר.

אלוף זאבי ול. אדטוני אמרה, שאסור כי הפגישה תעמוד בסימן העבודה הערבית. אשר תעיב על הישגי ההתיישבות באיזור ובה עוד שאחד ההישגים של שדות הוא 100 ילדים הגדלים בה.

חיל ההנדסה לוחם בטירור

...ין הנדסה ראשי של צה"ל: אנו פועלים לנטרול מעטפות־הנפץ; בעתיד תיתכן הפעלה אלקטרונית של חמרי חבלה

...ההנדסה עוסק במלחמה ...ברור במספר מישורים, ובין ... אחראי הוא לנטרול מע־ ...הנפץ ולשיתוקן. הוא מוצג ...בתחום זה ובנושאים אח־ ...שאין לפרסם. בכל אופן, ...ה פעולתו נגד מעשי־החב־ ...בין חיל־ההנדסה את האמ־ ...הדרושים לפעולה בתוך הי־ ...ומעבר להם תוך כדי נקי־ ...יטות שונות.

...ים אלה אמר אמש קצין־ ...ראשי, תא"ל יצחק בן־ ...במסיבת כתבים צבאיים, ש־ ...בגלי־צה"ל במסגרת שבוע ...הנדסה.

"ההנדסה — הוסיף תא"ל ... — הוא חיל מסתער. ה־ ...דרך לכוחות המתקדמים ל־ ...הוא להביא לכך, ש־ ...ינו יוכלו לפעול תוך הת־ ...מלאה ממכשולי־קרקע טב־ ...ומלאכותיים ומהפרעות אח־ ...של האויב, ולעומת זאת ל־ ...בפניו מכשולים רבים בכל־ ...ר. וזהו, בעצם, ייעודו של ...ההנדסה.

התפתחות מתמדת

...משך דבריו העלה תא"ל בן־דב על גם את התפתחותו המת־ מדת של חיל־ההנדסה, הצומח כבר עתה, בשנות השבעים, קדי־ מה לעבר שנות השמונים. „פיתוד־ נו, אנו מפתחים ונוסיף לפתח אמצעים מיוחדים המתאימים את זירתנו ובציודנו ואת מטרותיו של צה"ל" — ציין מפקד החיל. בין הנושאים החדשים, שבהם מטפל חיל־ההנדסה, מנה תא"ל בן־דב את הנדסת־השריון, הב־ חינת את התאמתו של החיל לצה"ל המשוריין, ואת הנדסת־ הסער ושילובה עם טנקים. בתוך כך חלו, במרוצת השנים, שינויים גם בנושאים הקלאסיים שבטיפולו של החיל, הידועים כהנדסת מל־ חמת־העולם־השניה, כגון: מי־ קוש, חבלה, גידור וביצורים. הו־ דות לציוד החדיש שהוכנס לשי־ מוש, חלו שינויים גם בתחום נושא הגישור. אכן, חיל־ההנדסה נע, כיום בקצב של שריון, „ואני רוצה לגעת לפני השריון".

יכולת לגישור התעלה

משנשאל לגבי יכולתם של ה־ מצרים לגישור התעלה, השיב קצין־הנדסה ראשי, כי לצבא ה־ מצרי, כדוגמת חילות רבים בעו־ לם, יש אמצעים ויכולת לגישור מכשולי־מים זה. הוא ציין, כי המצרים משתמשים בציוד רוסי טוב ויעיל. ציוד זה, החדיש ביו־ תר ברה"מ, מתאים מאוד לנהר־ רות ברוסיה ובמזרח־אירופה, ו־ אפילו — במערב־אירופה. הוא כולל משטחי־צליחה, המובאים במשאיות על שפת־הים, נפרשים בתוך המים ומחוברים למים.

אשר לביצורים, ציין תא"ל בן־ דב, שאפשר לומר, אמנם, כי שלב הביצורים הושלם. אף־ על־פי־כן נעשית עבודה מתמדת של אחזקה, והזיבת להיעשות, כי „ביצור הוא טוב, אם מחזיקים אותו. וצריך להחזיק אותו באופן מתמיד וקבוע". הוא הוסיף, כי כל אמצעי־לחימה חדש הנכנס ל־ זירה וכל תותח חדש המופיע ב־ צד השני מחייבים פתרון מבחי־ נת הביצורים. ואכן, בנושא ה־ ביצורים נוקט חיל־ההנדסה שיטה מסויימת, הנחשבת גם לחדשנית למדי בעולם.

חיל יוצר

לחיל־ההנדסה, שאינו נמצא הרבה בכותרות יש יתרון עצום, והוא — בתחום חדות היצירה. בניגוד לחילות אחרים הוא חיל יוצר, הוא יוצר עבודת בשטח — אם זה לבנייה ואם זה להריסה. „כאשר אנו פורצים דרך — היא נשארת לעולמי־עד. כאשר אנו מפנים שדה מוקשים, אנו פות־ חים אותו וכאשר אנחנו מניחים שדה־מוקשים — אנו סוגרים או־ תו, עד שנפתח אותו מחדש".

התמחות מקצועית

ותא"ל בן־דב הטעים, כי אחת מבעיותיו של החיל היא שאלת מומחיותו, ואמנם בקשר לכך מו־ דע החיל לנושא התפתחותם של אנשיו, הן מבחינה טכנית והן מבחינה טכנית־צבאית. ועד כמה שהדבר אפשרי, ניתן לקציני ה־ חיל ללמוד ולהשתלם, בכלל זה בחו"ל.

פרק מיוחד הקדיש תא"ל בן־ דב לאל"ם דוד לסקוב ולייחודו. בהגדירו את אל"ם לסקוב כ„מו־ צר יוצא מגדר הרגיל", הוסיף ואמר, כי ייעודה של יחידה זו הוא פיתוח אמצעים המתאימים לזירה ולמשימה בכל שטח שבא בחשבון. ביחידה זו יוצרים אמ־ צעים למען משימה מסויימת ו־ כדי לפתור בעיות ספציפיות הנוצ־ רות בשטח. תרומת אל"ם לסקוב, בן השבעים, לחיל היא עצומה: „הוא אוצר בלום של רעיונות, המצאות של אפליקציות התאמת הצרכים. הוא אינו יושב ומחכה לנושאים. הוא הולך ונובר, אוסף בעיות ומוצא להן פתרונות ב־ מגוון שאינו כלל מענייננו של החיל. כמו פיתוח האלונקה, ל־ משל.

אשר לעתיד — אמר קצין הנ־ דסה ראשי, כי הוא חוזה שימוש באמצעים ובחומרים חדשים, ש־ יוכנסו לשימוש בזירות המלחמה כמו, למשל בפלסטיקה. כן רואה הוא אפשרות של שימוש באלקט־ רוניקה בחבלה — כלומר, הפעי־ לות מרחוק. „אני רואה מוקשים בהפעלה אלקטרונית. אני רואה שימוש באמצעים אינפרה־אדו־ מים לזיהויים ולגילויים של מוק־ שים, וכן שימוש באמצעי חבלה נגולים. ובעולם כבר מתחיל ל־ התחנן משהו בנושא זה".

את מסיבת הכתבים הצבאיים, בה השתתפו נחמן שי, מהטלוויזיה הישראלית, ויואל אסתרון מ־ גלי־צה"ל, הנחה יעקב ארז, מ־ „מעריב".

דורשים ממנהיגי ,העבודה' להירתם למערכת הבחירות

א. ידלין: מזכיר ההסתדרות ייבחר לאחר הבחירות הכלליות

בקשה לראות את כל מנהיגי המפלגה רתומים למערכת הבחי־ רות, השמיעו אתמול מזכירי מוע־ צות הפועלים שנפגשו עם מזכ"ל מפלגת העבודה וח"כ אהרן יד־ לין.

בפגישה שאלו המזכירים שאלות הקשורות במערכת הבחירות להס־ תדרות וכן העלו בעיות. א. ידלין אמר, כי המפלגה הטילה את ה־ נהגת מערכת הבחירות להסתדרות על מטה המתבסס על שליחיה ה־ נבחרים ובראשם המזכ"ל י. בן־ אהרון, אשר יהיה בראש הרשימה. כולנו מתגייסים ונתגייס למערכה כדי לרכוש את אמון הציבור בר־ שימת המערך, אמר.

כמקובל במפלגת העבודה, הו־ סיף ידלין, נבחרים נציגיה לתפ־ קידים הבכירים, לרבות מזכ"ל ה־ הסתדרות, לאחר הבחירות הכל־ ליות, מתוך רשימת המועמדים וב־ התאם לחוקת המפלגה. אני דוחה כל פרסום העומד בסתירה להודעה זו.

מועמדות נאווי תתקבל בברכה

בתגובה על פרסומים בדבר מוע־ מדים שונים לתפקיד ראש עיריית באר־שבע, אמר אתמול וח"כ א. ידלין, כי בדיונים שהתקיימו ב־ צמרת המוניציפלי של מפלגת הע־ בודה לא היה שום חולק על מוע־ מדותו של אליהו נאווי לראשות העיר. הוא הוסיף, כי המלצת סניף באר־שבע על מועמדותו של נאווי תתקבל בברכה ובסיפוק לכשתגיע למרכז המפלגה.

נערה קאמבודית אשר נפצעה בהפצצת הטעות שביצעו האמריקאים שלשום על העיר ניאק לואונג נישאת לאמבולנס. (צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס".)

ט. קולק — מועמד יחיד של „העבודה" לראשות עיריית ירושלים

מחלוקת על מינוי בנבנישתי — לסגנו

מאת טוביה מנדלזון, סופר „דבר" בירושלים

מועצת מחוז־ירושלים של מפלגת העבודה הישרא־ לית, תתכנס בימים הקרו־ בים ותבחר בטדי קולק כ־ מועמדה היחיד לראשות ה־ עיר.

במקורות מוסמכים נודע, כי בימים הקרובים תתקיים פגישה נוספת בין טדי קולק לבין יו"ר העבודה במחוז ירושלים משה ברעם, בה יהיה נסיון להגיע ל־ סיכום בדבר תביעותיו של טדי קולק. נראה, כי הנקודה השנויה ביותר במחלוקת היא תביעתו של טדי קולק לקבוע, כי מירון בנ־ בנישתי יהיה סגן ראש העיר, אחראי על מחלקת מהנדס העיר וצל התכנון במקום חיים מריבוב, האחראי עתה על מחלקת מהנדס העיר.

אף־על־פי שטדי קולק לא הו־ דיע עדיין בפומבי כי יורץ לכ־ הונה נוספת כראש העיר, ברור מפגישות שקיים באחרונה עם רא־ שי העבודה בירושלים, כי הוא יהיה המועמד היחיד לכהונה.

לסופר „דבר" נודע, כי על רקע תביעתו של טדי קולק לע־ מוד על זכותו לקבוע מי יהיה האיש מספר 2 בקאדנציה הבאה, וכי רצונו בכך שיהיה זה מירון בנבנישתי, חודשה המתיחות ב־ יחסים בין ברעם לקולק.

בצמרת מפלגת העבודה בירו־ שלים יש התנגדות לבנבנישתי, נראה, כי התנגדות זו מקורה, בין השאר, בהבטחה שנתן משה ברעם למזכיר המפלגה בירושלים צבי רוזן, כי יהיה סגן ראש עיר. מכל מקום נראה, כי המאבק יהיה בשאלה זו.

דובר מפלגת העבודה במחוז־ ירושלים, אבנר מיכאלי, אמר את־ מול בתגובה לשמועות, כי לא היתה החרפת יחסים בין טדי קולק לבין משה ברעם. הוא גם אמר, כי יש להניח שברעם יגיע לכלל הסכמה עם טדי קולק לפני כינוסה של מועצת המחוז תוך הזמן הקרוב, כנראה לפני סוף החודש.

נראה, כי בכל מקרה תצטרך להימצא פשרה, שכן כבר כעת ברור, כמעט באודות מוחלט, כי מפלגת העבודה בירושלים לא תגיש מועמד אחר לכהונת ראש־ העיר.

טייס אמריקאי מודה בדיווח מזויף על ההפצצות בקמבודיה

ואשינגטון, (עי"ת). — טייס לשעבר בחיל האוויר האמריקאי, הצהיר בפני ועדת הסנאט לענייני הכוחות המזויינים, כי מפקדיו הו־ רו לו לזייף דיווחים על התקפות אוויריות טקטיות שבוצעו באזורים פנימיים של קמבודיה, וכי דיווחים כוזבים כאלה עדיין הוכנו בחודש אפריל 1971.

עדות זו מפי הקפטן ג'רלד גרוס, מי שהיה קצין מודיעין בהו־ דו־סין, הוסיפה שני יסודות חד־ שים לחקירה המתנהלת על ידי ה־ ועדה. ראשית, הסתבר כי דו"חות כוזבים הוכנו לא רק לגבי התק־ פות אסטרטגיות שבוצעו על ידי מטוסים מדגם „בי־52", אלא גם לגבי התקפות טקטיות שנערכו על ידי מטוסי קרב־הפצצה. יתר על כן, עריכתם של דו"חות כוזבים כאלה, אשר סבורים היו שהיא הופסקה בשנת 1970, נמשכה ל־ מעשה במשך החדשים הראשונים של שנת 1971.

נמשכות ההפצצות בפנום־פן

פנום־פן, (עי"ת). — מפציצים אמריקאיים שוב הפציצו אתמול ב־ טעות, אי בקרבת ציר הנהר הקמ־ בודית ניק לואונג, והרגו או פצ־ עו 16 איש. — גילה דובר השגרירות האמריקאית בפנום־פן.

אסירים בטחוניים שבתו נגד עשיית רשתות הסוואה לצה"ל

מאת סופר „דבר" בירושלים

בני משפחות של אסירים בטחוניים, ממזרח ירושלים, ניסו אתמול לארגן מחאה על היחס לאסירים הערבים בכלא רמלה.

משלחת שכללה נשות אסירים פנתה אתמול למרצה המשלטת במזרח ירושלים, לכתבים עתו־ נים ולכמה מאישי הציבור הער־ בים שבעיר, בבקשה לפעול למען בעליהם המקיימים שביתה חלקית בכלא רמלה.

בתשובה על כך אמר אתמול נציב בתי הסוהר א. ניר לסופר „דבר", כי לפני ימים אחדים קיי־ מו כ־30 אסירים ערבים בכלא רמלה שביתת שבת בתאיהם שאר־ כה 24 שעות. הרקע לשביתה היה — בקשה של האסירים לקיים אסי־ פה עם מנהל הכלא ותביעה שלא תיעשה בחצר האגף שבו הם כלו־ אים עבודת הכנת רשתות הסו־ ואה בשביל צה"ל.

באגף זה כלואים כ־80 אסירים ערבים ובחצר האגף עובדים אסי־ רים אחרים בהכנת רשתות הסו־ ואה. מנהל בית הסוהר נמצא בחופשה וממלא מקומו אמר לא־ סירים, כי אין לקיים אסיפות. אבל יוכלו להתקבל לראיון, כמקובל, אצל המנהל בשובו מחופשתו. חלק מהאסירים התרעם על כך ושלו־ שים מתוכם ערכו, כאמור, שביתת שבת בת 24 שעות בה לא יצאו מתאיהם.

ממזרח ירושלים נמסר, כי האסי־ רים הערבים מתנגדים לכך, ש־ אסירים פליליים ייצאו בחברתם ויעסקו בעבודות בחצר האגף של־ הם.

...גן נשיא ארה"ב ספירו אגניו (מימין). אגניו הכחיש בתגובה להודעה של התובע המחוזי ג'ורג' בל מבאלטימור (משמאל) את הידיעות, כאילו עבר עבירה כלשהי. (צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס".)

...וקרים את סגן נשיא ארה"ב חשוד בשיחוד, סחיטה והונאה

ושינגטון, (יופי"ע, עי"ת). — ...נשיא ארה"ב, ספירו ...ו, קיבל הודעה רשמית ...שרד התובע הכללי ב־ ...טימור, כי נערכת נגדו ...ירה פורמאלית של שו־ ...סחיטה והונאה במסים ...מפי העתון „וול סטריט ...ג'ורנל".

...גניו עצמו פירסם שלשום הו־ ...שבה מסר, כי מתנהלת נגדו ...ירה בחשד של „הפרות אפש־ ...ות של החוק הפלילי". בהו־ ...ו הצהיר אגניו, כי להאשמות ...שוא וכי הוא חף מפשע.

המשך הודעתו אומר אגניו, ...האי לא ישמיע כל תגובה נו־ ... על הענין עד להשלמת ה־ ...ה, פרט להצהרתו שהוא חף ...מפשע. הוא ציין עם זאת, כי יש לו אמון מלא במערכת המש־ פטית של ארה"ב ועל כן הוא מאמין כי תוכח חפותו.

ה„ואשינגטון פוסט" מסר כי הוא לא ישמיע כל תגובה נג־ אגניו היה מעורב בתשלומים, ש־ ניתנו על־ידי ספקים פרטיים ל־ פקידים ממשלתיים תמורת הסכמ־ תם לתת להם הזמנות. המדובר בחוזים, עם ספקים, שנעשו בזמן שאגניו היה מושל מדינת מרילנד בשנים 1967 ו־1968 והוא עם הממשלה הפדראלית שנעשו ב־ מרילנד לאחר שנבחר לסגן ה־ נשיא ב־1969.

ה„ואשינגטון פוסט" הוסיף, כי החוקרים המבררים את הפרשה במשרד התובע הכללי בבלטימור טרם הביאו את הענין בפני חבר מושבעים.

ניקסון: „נערות במכנסיים מזכירות לי את סין"

ואשינגטון, (יופי"ע). — הנשיא ניקסון התבדח אתמול עם עתונאית אמריקאית אשר באה לבית הלבן לבושה במכ־ נסיים.

הדבר היה לאחר טקס ה־ חתימה על אחד החוקים במש־ רדו של הנשיא. בתום הטקס קם ניקסון מעם שולחנו ואמר בחיוך לכתבת „יונייטד פרס", הלן תומס: „הלן, האמנם עד־ יין נוהגת ללבוש מכנסיים? האם באמת את מעדיפה או־ תם? בכל פעם שאני רואה נערות במכנסיים הריני נזכר בסין". הלן תומס השיבה ל־ נשיא, כי הנשים הסיניות מסג־ לות לעצמן בהדרגה, את סג־ נון הלבוש המערבי.

„לבישת מכנסיים", השיב הנשיא, „יכולה לעשות רבות למען נשים מסויימות, ולאח־ רות אין הדבר יכול לעזור בכאומה. אינני רוצה לומר זאת כמחמאה, אך נראה לי שאותך זה הולם מאוד. אנא הסתובבי".

נוכח נוכחותם של ניקסון, שר המשפטים, אליוט ריצ'ארד־ סון, מנהל משרד החקירות הפדרלי קלרנס קלי ואישים אחרים, סבבה תומס על עק־ בה למען הנשיא. היא לבשה מכנסיים לבנים, כותונת ג'רסי כחולה, מחרוזת לבנה ארוכה ונעלי עור כחולות עם שוליים אדומים.

אמנה לבטחון סוציאלי בין ישראל לבלגיה

אמנה בדבר ביטוח סוציאלי נחתמה באחרונה בין ממשלת יש־ ראל וממשלת בלגיה.

האמנה תחול על עובדים אז־ רחי ישראל, או אזרחי בלגיה שכירים, או כעין שכירים, הכפו־ פים לתחוקות הביטוח הסוציאלי החלות בארצותיהם, בהתאם ל־ אמנה, ימשיכו אזרחים בלגיים, העוברים לגור בישראל, לקבל גימלאות זיקנה ושאירים, או גימלאות ותאונות־עבודה, או מח־ לת מקצוע. והוא הדין לגבי אז־ רחים ישראלים העוברים לגור בבלגיה.

הרשויות המינהליות, וכן מוס־ דות הביטוח הסוציאלי של שתי הארצות יסייעו אלו לאלו, כאילו זהו מדובר בהחלתם של הסדרים שלהם עצמם. בבלגיה תחול ה־ אמנה על תחוקות הביטוח הסו־ ציאלי בעניין קיצבת זיקנה ו־ קיצבת שאירים של עובדים שכי־ רים, והתחוקה לעניין תאונות־ עבודה, לרבות התחוקה לעניין ימאים וכן התחוקה לעניין זיקנה ושאירים ולעניין תאונות עבודה. הרשויות המינהליות לגבי אמנה זו יהיו: בישראל — המוסד לביטוח לאומי ובבלגיה — השר לבטחון סוציאלי.

ניקסון נאבק למניעת מתן ...רטי ההקלטה

...אשינגטון (עי"ת). — ה... ...א ניקסון פתח אתמול במאבק ...פטי, במגמה להימנע ממסירת ...י ההקלטה של שיחותיו, בעוד ...קליטיו הצהירו, כי גילוי ה־ ההקלטות יגרום נזק בל־יתוקן ...זיאות ארה"ב.

...רקליטיו של ניקסון הגישו ל־ ...ת הדין הפדראלי בואשינגטון ...היר משפטי המחזיק 34 עמו־ ...ד, ובו מפורטים הנימוקים ל־ ...עת מסירתם של סרטי ההק־ ...ה, כפי שדרש התובע המב־ ...תי המיוחד לפרשת ווטרגייט ...ציבאלד קוקס.

השופט ג'והן סיריקה, אשר ...ם את שבעת הגברים שנמצאו ...מים בשערוריית הציתות בווטר־ ...ט, קבע את ה־22 באוגוסט ...דעד לשמיעת הטענות בקשר ...אלה, אם יש לחייב את מסי־ ...ם של סרטי ההקלטה של ה־ ...א לידי קוקס.

„אפ.בי.איי. הגן על יהודים"

ואשינגטון, (יופי"ע). — ...טריק גריי, שהיה המנהל בפועל ...ל לשכת החקירות הפדראלית ...אפ.בי.איי.), אמר בעדות שהש־ ...מיע שלשום, בפני ועדת הסנאט ...חוקרת את פרשת ווטרגייט, כי ...אישר בשעתו בצוע חדירה חש־ ...אית על־ידי סוכנים של אפ.בי.־ איי., כדי להגן על חיי יהודים.

שום פרטים נוספים על התק־ ...רית לא נמסרו, אולם מקור של ...ועדה אמר, כי סוכני האפ.בי.־ איי. שבהם המדובר, היו מא־ ...זור מיאמי.

גריי מסר גילוי זה בעת שנש־ אל בחקירה, אם עסקו אנשיו ב־ „תעלולים מלוכלכים" עבור ה־ בית הלבן. „אינני יודע מה כוונתך באומרך „תעלולים מלוכלכים"" אמר גריי, „אמרתי, כי נתתי סמ־ כות לבצע חדירה חשאית במק־ רה אחד בלבד, כדי להגן על חיי־ הם של גברים נשים וילדים יהו־ דיים חפים מפשע, והייתי עושה זאת שוב".

מנהיגי הגוש הסובייטי הש־ תתפו אתמול בלוויית המנהיג ה־ מזרח־גרמני, ולטר אולבריכט, אשר מת ביום ד' שעבר מהלמת לב, בגיל 80.

מזכיר „העבודה":

קיים במפלגה מכנה משותף לכל האישים

בעקבות תביעותיו של שר־הבט־ חון משה דיין, קיימה מפלגת ה־ עבודה שיחות ענייניות ומפורטות על תכנית הפעולה בשטחים בארבע השנים הבאות, ורק טבעי הדבר שלקראת הבחירות מתנהלים במפ־ לגות דיונים עקרוניים ומעשיים ב־ מסגרת ניסוח המצע וגיבוש ה־ מכנה המשותף. המערך הוא גיבוש כוח רב־גוני, אינו מסתיר מחלו־ קות, אבל אין לי ספק שקיים מכ־ נה משותף שעליו יתייצבו כל אי־ שי המפלגה בדיונים ה־ מפלגתיים והמעמדיים אמר אמש מזכ"ל מפלגת העבודה אהרן ידלין, במועצת סניף מפלגת העבודה ב־ קרית־שמונה.

מתפלא על דרישת מפ"ם

על שאלה אחרת, אמר: „אני מת־ פלא על ההודעות של מפ"ם. סוף־ סוף מפ"ם היא המקיימת כל ימות השנה ועדה מדינית הדנה בענ־ ינים מדיניים ובטחוניים, ורק באח־ רונה, מבלי לדווח לנו, קיבלה סי־ כומים. האם אסור לשרי מפלגת־ העבודה לקיים שיחות במסגרת מפ־ לגתית בשאלות שבהן דנה מפ"ם בכל ימות השנה? מה עוד, שהפעם יש לכולנו, לכל המערך, ענין משותף למנוע קרע ולהבטיח איחוד זה השלם של מפלגת העבודה. מ־ כל מקום, דיווחתי למזכיר המרכ־ זי של מפ"ם נפתלי פדר על ה־ שיחה הראשונה, ודיווחתי למזכ"ל מפ"ם מאיר תלמי על השיחה ה־ שניה. אני מניח כי במידה וראש הממשלה תגבש סיכומים בנדון, הם יובאו גם לידיעת שרי מפ"ם.

ג. אלמוזלינו קורא לשיפור רמת החיים תוך אחריות למשק ולמניעת פערים

„הויכוח המתנהל בין נציגי ה־ מפלגה בממשלה, לנציגי המפלגה בועדה המרכזת בשאלות משק וחב־ רה, הוא ביטוי למשטר הדמוק־ רטי הקיים במדינת ישראל, שאחד מגילוייו הוא חופש המאבק המקצ־ צועי ועצמאותה המעמדית של ה־ הסתדרות — אמר חבר הועדה המרכזת ג. אלמוזלינו בכנס פעילי המערך בסניפי הדרום.

רק במדינות שיש בהן משטר טוטליטרי — בהן האיגוד המקצו־ עי, הנו זרוע מבצעת של מדיניות הממשלה, אין ויכוח ומחלוקת, מפ־ ליא שדווקא אבירי היוזמה הפ־ רטית רואים בויכוח הקיים בין ההסתדרות לממשלה תופעה בלתי־ רצויה.

הנסיון של סיעת גח"ל להציג את הויכוח הקיים בין נציגי ה־ מערך בהסתדרות, לנציגי המערך בממשלה, כתופעה שלילית ובלתי־ רצויה, יונק מהמסורת של אנשי תכלת־לבן, יוצאי המפלגה הר־ וויזיוניסטית, לסגוד למנהיג ולפ־ עול בהתאם להוראותיו.

סיעת גח"ל בהסתדרות, הסביר אלמוזלינו, שבה הכוח הדומיננ־ טי הם אנשי תכלת־לבן, ממשיכי דרכה של המפלגה הרוויזיוניסטית נשארה עד היום נטע זר ברקמת החיים, המעש והיצירה של ההס־ תדרות.

אלמוזלינו הדגיש, שהמערך יל־ חם נגד כל נסיון, לכבילת המאבק המקצועי ויחד עם זאת, יתבע מ־ הפועלים קבלת מרות ואשור ה־ הסתדרות בטרם הכרזת סכסוך עבודה.

המצב של התפתחות המשק, ה־ משודד יותר ויותר העמקת הידע המקצועי והתמחות העובדים מצד אחד והמחסור בכוח־אדם והצורך להכשיר כוח עבודה מקצועי לצ־ רכי המשק והשרותים המתפתחים — אינו מאפשר להמשיך להבא במדי־ ניות שכר אחידה וצמודה לכל ה־ עובדים במדינה.

ג. אלמוזלינו הדגיש, שיש ל־ אפשר להסתדרות והאיגודים המק־ צועיים יותר חופש במרחב קביעת מדיניות השכר שלהם שצריכה ל־ היות מושתתת על הרווחיות בענף, ההיצע והביקוש של כוח־האדם בענפי המשק השונים, תוך דאגה מירבית שהפרט וקבוצות עובדים למיניהם, יקבלו תמורה נאותה על העלאת התפוקה הגדלת הרווחיות של המפעל. מדיניות שכר זו מחו־ ייבת המציאות ויש לעשות את כל האפשרי, שהסכמי השכר שייחתמו לשנים 1974/75 יושתתו על יסודות אלה.

אלמוזלינו סיכם שההשגים ש־ הושגו בארבע השנים האחרונות ב־ תחום, מדיניות השכר, הדמוקרטי־ זציה של האיגוד המקצועי, שי־ תוף העובדים בהנהלה וברווחים במפעלי „כור", העמקת העזרה ה־ הדדית, הרחבת הביטוח הסוציאלי — כל זה מזכה את המערך ב־ אמון הציבור והבעיה העומדת בפ־ ני הפעילים היא להביא ל־ 1,150,000 בעלי זכות הבחירה את האמת על ההסתדרות ואת האמת על המערך.

מפ"ח תמנע הפיכת מקומות העבודה לבמות מפלגתיות

מאת סופר „דבר" בחיפה

ביקורו של אלוף (מיל.) אריק שרון במפעלי תעשיה בחיפה ב־ יום א' השבוע נשא אופי פוליטי מפלגתי מובהק ולווה בתעמולה מפלגתית. האורח, שהוא איש ה־ ימין, הציג בפני הפועלים את עצמו ואת מפלגתו כאלטרנטיבה לתנועת העבודה בשלטון המדינה — אמר אתמול אליעזר מולק, מז־ כיר מפ"ח בתשובה לשאילתה ש־ הוגשה בישיבת ועדת המזכירות של המועצה על־ידי ב. שיינגרוס. מולק הודיע, כי מפ"ח תימנע גם בעתיד, כמו בעבר, פעילות מפלגתית במקומות העבודה וה־ פיכתם לזירת־התגוששות של מפ־ לגות.

אשר לביקורו של שרון, אמר מולק, כי מפ"ח לא התערבה ב־ מקרה זה והשאירה את ההכרעה על ביקור האורח, שלא הוזמן כלל, לשיקול דעתן של הנהלות המפעלים. האורח ביקר במפעלי „אוטוקרס" ובמספנות ישראל. בי־ קורו במפעל „פוליגון" לא יצא לפועל, לאחר שהנהלתו הודיעה שאינה מוכנה לביקור.

מולק ציין לשבחם של הפוע־ לים, כי הם הבחינו היטב בהו־ פעתו המפלגתית המובהקת של האורח והוא נתקבל על ידם בכ־ בוד, אך באדישות. צר לנו, הו־ סיף מולק, שא. שרון ניצל את היחס האמביוולנטי אליו כאל איש צבא, בעל עבר מזהיר, לשירותה של מפלגה פוליטית. הוא הודיע, כי בעתיד לא תתחשב מפ"ח בד־ רכיות העבר של פעילים מפלג־ תיים ותמנע כבעבר הפיכתם של מקומות־העבודה לבמות מפלגתי־ יות. מקומות העבודה יהיו פתו־ חים לביקורי שרים ונציגים רש־ מיים של ההסתדרות וכן למשל־ חות רשמיות של חברי־כנסת ואורחים מחו"ל. וגם זאת בתנאי שיהיה תיאום מוקדם עם מועצת פועלי חיפה, אמר.

„סיכויי בן אהרן — קלושים"

הסיכויים שבן אהרון ימשיך לכהן כמזכ"ל ההסתדרות לאחר ה־ בחירות, הם קלושים ביותר וה־ קוראים להצביע בעד רשימת ה־ מערך בטענה כי הצבעה כזאת תחזק את מעמדו של בן־אהרון מו־ ליכים שולל, במזמנה או שלא בכ־ וונה, את ציבור הפועלים — טען יאיר צבן, מזכיר הועד המרכזי של מק"י ומראשי רשימת „מוקד", באסיפת פועלים במקומות עבודה בדרום תל־אביב.

18 מיליון ל"י יושקעו בפיתוח מפעלי מים בחבל הגליל

בשנת 1972 השקיעה „מקו־ רות" בפיתוח מפעלי מים בחבל הגליל כ־2.5 מיליון ל"י. ב־1973 תשקיע החברה כ־7 מיליון ובשנת 1974 יושק־ עו עוד 8.5 מיליון ל"י — אמר אתמול סמנכ"ל „מקו־ רות" להנדסה ומנהל מחו־ זכת המים בחברה שמואל קנטור, בעת סיור במוביל הארצי ובאשד כינרות כ־ מכחות.

קנטור מסר, כי בפעולות המת־ בצעות עתה כלולים פיתוח מק־ רות מי תהום העברת מי מים להר הגבוה בגבול לבנון מתעלת הניקוז של החולה עוד בשנה זו. הוא הוסיף, כי עוד ב־23 במאי התקיימה פגישה בהשתתפות נצי־ גי אגודת מימי הגליל, מועצת צר־ כני המים והמחלקה להתיישבות של הסוכנות, ובה הוברר, כי תכ־ נית הביצוע של „מקורות" לשנת 1973 תואמת את דרישות המת־ יישבים בגליל.

תכניות הביצוע במגמה לספק מים נוספים ב־1974, אשר לבעיות שהתעוררו השנה בעקבות והורף השחון והקטנת השפיעה של מעיי־ נות וקידוחים. נערכו בדיקות מו־ ראות כדי לקבוע את הדרך שבה ניתן להקל על המצב שנוצר בקיץ הנוכחי. בקשר לזה הוליטה הנה־ לת „מקורות" להפעיל קידוח רבי־ עי בעינן למשך 8 שעות ביממה, להעביר מים למפעל עין־זיו (ליד צפת). לקלוט מים מאגם דלתון ולהניח קו זמני לאורך 2.3 ק"מ כדי לאפשר השקיית חלק משדות משמר הירדן במים ממפעל עינן במקום מפעל עינן וכן להעביר מים למפעל חזון ולזרז את הע־ בודה בקידוח ברעם 1. כל הפעו־ לות האלה כבר הושלמו והתאפש־ רה בעקבותיהן תוספת מים ליי־ שובים בגליל בשיעור 15 אלף מטר מעוקבים ליממה.

פ. א. לוינזון, נציב יריד הגובר בישראל, קיבל הודעה רש־ מית מטעם היריד, המודיעה כי הנהלת יריד הגובר ביטלה את נציגויותיה בארצות: עיראק, ירד־ דן וסוריה.

שרי החוץ של סוריה ולבנון עומדים להיפגש מחר בגבול שבין ארצותיהם, כדי לשאת ולתת על שורה של בעיות התלויות ועומדות בין שתי המדינות.

דמשק הזמינה את מזכיר או"ם לביקור

מטה או"ם (יופי"ע). — סוריה, המחזיקה מזה זמן רב בעמדה של התנגדות עיקשת לכל מאמצי השלום באזור המזה"ת, הז־ מינה את המזכיר הכללי של או"ם, קורט ולדהיים, לבקר גם בדמשק במסגרת סיורו המתוכנן באזור — מסרו אתמול מקורות דיפלומ־ טיים באו"ם.

בהודעה שפורסמה עד כה על־ ידי או"ם נאמר, כי ולדהיים מת־ כונן לבקר במצרים, ירדן לישראל, ואולי גם במדינות אחרות באיזור. כמה חודשים רבים נמצאת בידו גם הזמנה מאת ממשלת לבנון, ו־ מסתבר, כי הוא יכלול גם אותה בתכנית ביקורו. אולם סוריה, ה־ משתתפת היחידה במלחמת ששת הימים אשר סירבה עד כה לקבל את החלטת מועצת הבטחון 242 כ־ בסיס להשכנת שלום, התנגדה ב־ עקשנות לכל גישושי השלום של או"ם. היא סירבה אפילו להשתתף בישיבות של ועדת שביתת הנשק המקומית, שהוקמה כדי לדון בהפ־ רות הפסקת האש.

במקביל להתנגדותה להחלטת מועצת הבטחון, סירבה סוריה גם לקבל את שליח או"ם, גונאר יאר־ רינג. הסורים התייחסו בעבר ב־ מדת רוח לביקורים מתוכננים של מזכירי או"ם הקודמים, דאג האמר־ שולד ואו תאנט.

עתה נודע ממקור דיפלומטי, כי לאחרונה נתקבלה במשרדו של ולדהיים הזמנה סורית מסויימת. הסורים הבהירו בהזמנתם, כי היא מכוונת לולדהיים בלבד ואיננה מצביעה בכל צורה שהיא, על הס־ כמתם להחלטת מועצת הבטחון או לשליחותו של יארינג.

מאשימים את ארה"ב וברה"מ בהפרת ההבטחה להפסקת הניסויים

ג'נווה (יופי"ע). — מדינות רבות האשימו אתמול את ארה"ב ואת ברה"מ בהפרת ההבטחה ש־ נתנו לפני 10 שנים להפסיק את כל הניסויים הגרעיניים.

המדינות אשר לרובן כושר „כמעט גרעיני", הזהירו, כי מדי־ נות מסויימות עלולות לחזור בהן מהסכמתן להזהר על נשק אטומי משלהן, אם לא יוטל איסור כולל על הניסויים.

ההאשמות נגד ואשינגטון ו־ מוסקווה, וכן דברי האזהרה, הוש־ מעו במושב מיוחד של ועידת ג'נווה לפירוק הנשק, בה מש־ תתפות 25 מדינות, שנערכה ל־ ציון מלאת 10 שנים לחתימת האמנה לאיסור כל הניסויים ה־ גרעיניים, מלבד התת־קרקעיים. דברי ביקורת חריפים נגד שתי המעצמות־העל הושמעו בעיקר על ידי מקסיקו, שוודיה, בראזיל, יפאן, קנדה והודו.

אוגנדה „אסירת תודה" על כשלון תכנית אוגנדה

אוטאווה, (יופי"ע, עי"ת). — המשלחת האוגנדית בועידת חבר העמים הבריטי באוטאווה הצהי־ רה שלשום, כי אוגנדה „אסירת תודה לאלוהים" על שהתכנית מ־ שנת 1916 בדבר יישוב היהודים באוגנדה לא יצאה אל הפועל.

עם זאת הביעה המשלחת אהדה לענין הפלשתינאי, והזכירה גם את חילופי המברקים בין הנשיא אי־ די אמין לבין שר הבטחון משה דיין, ואת השיחה הצפויה בדבר „תשלום" פיצויים לישראל.

הדברים נכללו בנאום שהוכן על ידי אמין ואשר הושמע בועידת חבר העמים על ידי ראש המשלחת האוגנדית, שר החוץ בפועל, פאול אטיאנג.

שמות לישובים חדשים

ועדת השמות הממשלתית איש־ רה בישיבתה האחרונה את ה־ שמות הבאים:

א) בגולן: שדה יואש — ע"ש יואש מלך ישראל.

ב) בערבה: פארן — מושב של תנועת המושבים, חבל אי־ לות, ממוקם בשפכו של נחל פארן.

ג) רצועת עזה וצפון סיני: נתיב קטיף — היאחזות בחי"ל, שם חקלאי.

אבשלום — מרכז אזורי ע"ש אבשלום פיינברג ז"ל.

נחל סיני.

נחל סיני.

ד) פיתחת רפיח: נתיב ה־ עשרה — (שדות ב') במקום ה־ שם הקודם מגיין ע"ש העשרה, שנספו במסוק חיל האוויר.

אוגדה — (שדות ג') ע"ש אוגדת הפלדה, שנלחמה באיזור במלחמת ששת הימים. מושב ה־ שייך לתנועת המושבים.

ה) חבל בשור: שדה ניצן — ישוב חקלאי, שהבסיס הכל־ כלי שלו הוא החממות.

ו) בהרי יהודה: קרית יע־ רים — ישוב ע"ש קרית יערים הנזכרת במקרא.

רוצה לרכוש דירה עבורך או עבור ילדיך?
חסכון בר מצוה לטוח ארוך
רוצה לעבור לדירה גדולה ומרווחת יותר?
מפעל החסכון לבנין 1973 לטוח קצר
חסוך בתכניות החסכון של משרד השיכון!

בדבר פרטים נוספים מלא ושלח את התלוש:
„דבר" 8.8.73
לכ' בנק טפחות רח' הלני המלכה 9 ירושלים
ברצוני לקבל בדואר פרוספקט חסכון בר מצוה/ מפעל החסכון לבנין 1973
שם
משפחה
מספר
רחוב
שכונה
עיר

هكذا من الاصل

משק וכספים

הנחיות „כור" למנהלים:

בשנה הבאה תורגש התיקרות האשראי, ירוסנו הוצאות הממשלה ויוטל מס ערך מוסף

מאת דוד ליפקין, כתבה הכלכלי של „דבר"

הפעילות הכלכלית ב-1974 תהיה מושפעת ממאבק במשיכתי מסיבי הריסון האינפלציה. והיא תהיה שנה בתי אחידה מבחינת קצב העליות הכלכלית, בתחזית השנה תורגש השפעת החמרת תנאי האשראי, הגבלת מיסים, ועוד, ירק בסוף הצות השניה של השנה תגמולה השפעות הריסון האינפלציוני — נאמר בהנחות-יסוד לתכנית העבודה לשנת 1974 שנתנו למנהלים בקונצרן „כור" בכנס החצי-שנתי שלהם לקראת הכנת התכנית-עבודה לשנה הבאה בחטיבות, בחברות ובהנהלת „כור".

הערכת ראשי „כור" היא, שתקציב המדינה לשנת 1974—75 ירכז את גידול הוצאות הממשלה בעיקר בתקציבי הפיתוח והבטחון. בשנה הבאה, יש להניח, כי יוטל מס ערך-מוסף בשיעור 5—7 אחוז. גם קצב גידול הבנייה יואט במידה מסוימת ויימשך תהליך החליפה של הייצור המקומי בפני יבוא מתחרה.

ראשי „כור" צופים החמרה במצב האשראי. לפי הערכתם תהיה החמרה בהיקף האשראי והמחיר יתייקר לעומת 1973. אשר לשכר העבודה יהיו עליות שכר בגלל ההתייקרות הידועה והסכמי העבודה. במקביל ייעשו פעולות לריסון עליית השכר, אך קשה לצפות באיזו מידה יוכתרו בהצלחה.

לפי הנחות היסוד תימשך חוסר היציבות במערכת המוניטרית הבין-לאומית. בכל מקרה כושר התחרות של הדולר כמתחרה ליצוא יורגש בזירה העולמית; תימשך ההתייקרות של חמרי-הגלם המיובאים, בייחוד מארצות אירופה והמזרח-הרחוק.

דגש על הגדלת היצוא עקב הירידה בצריכה המקומית

בהנחיות למטרות ויעדים של הקונצרן בשנה הבאה, הושם דגש רב על המשך ביסוס ופיתוח שוקי-היצוא, תוך התחשבות בהתפתחויות הבין-לאומיות (כמו הקרבת עם השוק האירופי המשותף). תוגש מדיניות אגרסיבית נוכח החשש מיקטון שיעור גידול הצריכה בארץ, ומאידך הגדלת סכנת התחרות-היבוא בגלל המשך תהליך החליפה.

כמטרות בסיסיות נקבע, שיימשך הביסוס היציבות הכלכלי של מפעלי „כור", תוך החדרה לשיתוף פעולה בין הפועלים וההנהלות. יפעלו ליצירת כבנה ההון על-ידי קבלת הון-בעלים נוסף בחברות העובדים, גיוס הון מהפים חיצוני ואולי אף האטה מסויימת בקצב ההשקעות. כמטרה נוספת היא — ניצול מירבי של אמצעי הייצור כדי לצמצם (או להגדיל במידת-מה) את רמת הרווחיות, כך שיושג איזון בין גידול התפוקות מהר לעומת גידול מחירי-המכירה וההתייעלות מאידך.

יושם דגש על ייצור מוצרים מורכבים ובעלי ערך מוסף גבוה ועל ייצור מערכות שלמות. „כור" תפעל לשינוי סל-המוצרים במגמה לשפר את הרווחיות.

שבוע עבודה מקוצר בחלק מהמפעלים

„כור" מתכננת בשנה הבאה לעשות צעדים ראשונים לבחינה מעשית של המעבר לשבוע עבודה מקוצר של חמשה ימים. הניסוי ייעשה בכמה מפעלים. תיערך גם בדיקה אפשרות קיום סדרים חברתיים במסגרת מפעלי „כור" ובמידה שהם קיימים ישפרו לצמצומם.

בשנה הבאה תושלם ההתארגנות החטיבתית של „כור" תוך הרחבת תהליך הביזור. תורחב ותוגבר מערכת הבקרה המרכזית תוך שימוש מירבי באמצעים מתקדמים. „כור" תמשיך במדיניות שיתוף העובדים בהנהלות ובדרגים, יפעלו גם להעמיק את הקשר בין התרומה לתמורה.

ספקים מצמצמים האשראי — בעקבות העלאת הריבית

מאת סופרי הכלכלי של „דבר"

מגמה של ספקים לצמצם את האשראי והולך מתגברת, בעקבות מגמת הבנקים לצמצם את האשראי ולהעלות את הריבית שהתחזקה בימים האחרונים. מפעלים שונים, שתוצרתם מבוקשת, שוקלים להחמיר את תנאי האשראי ללקוחותיהם, אם כי יגרמו כך להם סלקטיביות.

בהנהלות הבנקים הגדולים מתנהלים עתה דיונים לגבי שיעור העלאת הריבית. חלק מהבנקים הקטנים כבר למעשה העלו את הריבית (בנק „המזרחי המאוחד" העלה את הריבית בכ-2 אחוזים). הנטיה המסתמנת היא להעלות את הריבית באחוז-שני אחוזים. כך שיעור הריבית בבנקים הגדולים הנעה עתה בין 15.5 ל-16.5 אחוזים, תעלה לכ-17 אחוזים. יחד עם זאת תועלה הריבית ללווים המשלמים ריבית גבוהה יותר והיא עלולה להגיע לשיעור של 23—25 אחוז. בהנהלות הבנקים גם מתגבשת מדיניות כי לא יחזה מנוס בצמצום אשראי בחלק מהמקרים כמו אי חידוש הלוואות או הקטנת ההלוואות הניתנות עקב „מחנק האשראי" שבו נתונים הבנקים.

הנהלות מפעלי תעשיה חוששים שהעלאת הריבית תיפגע במיוחד בתעשיה ובתוצאה מכך ייאלצו לצמצם אשראים לחלק מהלקוחות. מנכ"ל „כור", מאיר עמית, הביע שהקונצרן יבחן לגבי לקוחותיו ריבית של „הידוק החגורה", שפירושה קיצור זמן האשראי וחיוב ריבית על פיגורים.

חשש מהעלאה נוספת של הריבית בנובמבר

בינתיים מתנהלים דיונים בבנק ישראל על הוצאת סידרה חדשה של מילווה קצר מועד, כשמסתיימת הנפקת הסידרה הנוכחית בנובמבר. בבנק ישראל רוצים להנפיק מילווה בריבית אטרקטיבית, הגבוהה בהרבה מהריבית של היום. בבירורים שנערכו בסוף השבוע שעבר, התברר כי המדובר בהנפקת מילווה קצר מועד בריבית של 16—17 אחוזים. כן נודע שבנק ישראל הציג תכנית כזו גם בפני האוצר. הבנקים מתנגדים לתכנית של הגדלה ניכרת בריבית על מילווה קצר מועד, הם טוענים שהדבר יגרור עליה ניכרת מיידית בשער הריבית במשק, כי יצטרכו להגדיל את הריבית לחוסכים כדי לא לפגוע בתכנית החסכון של הבנקים.

בנק ישראל רצה עוד לפני חודשים אחדים להגדיל את הריבית על מילוות קצר מועד לאחר שחלה ירידה במכירת המילוות. אך הבנקים התנגדו לכך ולבסוף קיבלו על עצמם לרכוש את האמיסיה של מילווה קצר מועד עד חודש נובמבר, בתנאי שהריבית לא תעלה.

„תומר' משלמת 660.000 ל"י דמי ניהול לבנק ירושלים

מאת סופרי הכלכלי של „דבר"

חברת הבניה „תומר" ירושלים, הבת של בנק ירושלים למשכנתאות, שילמה בשנת הכספים 1972/73 דמי ניהול לבנק ירושלים 660 אלף ל"י, השלום שהוקף בין במידה לגבות את דמי החברה.

הרווח הנקי של „תומר" לפני מס היה בשנה החולפת 578.9 אלף ל"י. הרווח הנקי לאחר הפרשה למסים הגיע ל-256.9 אלף ל"י. בנוסף לדמי ניהול, שילם „תומר" לבנק ירושלים ריבית בסך 90 אלף ל"י. מתברר, כי עד סוף מארס 1973 הסתכמו ההשקעות של בנק ירושלים ב„תומר" ב-2.83 מיליון ל"י, בהם 100 אלף ל"י במניות והשאר בהלוואות הבינדרית למימון פעולותיה. נוסף לכך קיבלה „תומר" הלוואה לזמן ארוך מגורם חיצוני בסך 2.01 מיליון ל"י, הנושאת ריבית 6.8 אחוזים לשנה והמוצמדת לאינדקס. בנק ירושלים התחייב לשאת בהפרשי ההצמדה של הלוואה זו תמורת פרמיה שנתית בשיעור 4 אחוזים מהיתרה של „תומר" לבנק. עתה מוצע להגדיל את ההון של „תומר" ב-250.000 ל"י על ידי היוון רווחים של חברה זו לשם חלוקת מניות הטבה.

„תומר" מבצעת עיסקות בניה בשותפות עם „סימון ופיתוח" בירושלים. בשנת 1972/73 גמרה השותפות בניית 175 יחידות דיור. בשלבי בניה נמצאים כיום שני בניינים במרכז המסחרי ברמת אשכול בירושלים. כן הוחל בעבודת בניה ופיתוח של 444 יחידות בשלב א' באזור רמות-שרת.

„תומר" מבצעת גם, בשותפות עם וולפסון-קלור-מאיר, בניית שכונת המגורים „קרית יצחק וולפסון" שתכלול כ-360 דירות ומרכז מסחרי. בשלב ראשון נבנות 140 דירות שסיומן צפוי באמצע השנה ונמכרו עד כה מרבית הדירות. לפי ההסכמים חלקה של „תומר" ברווחים של פרוייקט זה הוא 25 אחוז, לאחר שמעבירים 10 אחוזים מהרווחים לבעלי הקרקע.

הובא תרכיב חיסון נגד סרטן-העופות

מאת סופר „דבר" לענייני החקלאות

תרכיב חיסון נגד מחלת סרטן-העופות, הקרויה מחלת „מארק" הובא מחו"ל והחל בחודש יולי השנה מקבלות כל אפרוחות הרביה ואפרוחות ההטלה בעיליים זריקת חיסון.

השירותים הווטרינריים של משרד החקלאות הוציאו אישור יבוא לתרכיב, לאחר שנעשו בו תחילה נסיונות והתברר כי בין להקות החיסון חלה ירידה ניכרת בתמותה מהמחלה. אף כי החיסון אינו טוטאלי, מחלת „מארק" גורמת תמותה רבה בין העופות. המחלה מופיעה בדרך כלל בגיל 8 שבועות ועלולה להימשך כל ימי חייהם. המחלה פוגעת גם באפרוחים לבשר אך היות ואלה יוצאים לשחיטה כבר בגיל 8—9 שבועות, אין טעם לחסנם.

מנהל איגוד מגדלי העופות לרביה ב. ידלין סיפר אתמול כי מחלת „מארק" היא צרה צרורה של הלולנים ולפני ייצור תרכיב החיסון בארה"ב היא גרמה שם מדי שנה נזקים בעשרות מיליוני דולרים. הדירות הופעת המחלה בארץ.

תמותה היא בתותה בהרבה, לעומת הדירוגה בחו"ל. זריקת החיסון נגד המחלה היא יקרה ועולה בין 15 ל-20 אג' לכל אפרוח. לולנים דורשים כי ההוצאה על זריקות אלה תכלל בתחשיב הוצאות ייצור ביצת המאכל זה כד הרביה.

זכו בלוטו

בהגרלת לוטו מס' 31/73, שנתקיימה אתמול, הועלו בגורל המספרים הבאים:

02, 07, 10, 16, 26, 29

המספר הנוסף: 08.

מאות טונות פירות סופקו לתעשיה

עודפי אגסים חולקו לנזקקים

מאת סופר „דבר" לענייני החקלאות

עודפי אגסים, במחיר כולל של 10 אג' לק"ג, מוקצים למוסדות שעבר למבצעים הקהילתיים באמצעות לשכות הסעד המקומיות, למשפחות מרובות ילדים בירושלים ולמוסדות קהילתיים שהתארגנו במקומות שונים להגשת סעד לנזקקים מחדשים.

5—6 טונות אגסים כבר הועברו למוסדות אונר"א בשביל ידי הפליטים ברצועת עזה. העומדים לקבל כל יומיים טונה אחת. מנהל המחלקה לשיווק במועצת הפירות יהודה גינת מסר, כי כ-60 טונות עודפי אגסים חולקו בצורה זו בשבוע שעבר ועוד כ-50 טונות ישווקו גם השבוע. הוא ציין, כי אין עודפים רציניים של פירות אחרים.

בשבוע שעבר הוחל באספקת אגסים, ענבים ואפרסקים לתעשיה והשבוע התחילו באספקת שזיפים אירופיים. אספקת האגסים לתעשיה הגיעה לכמה מאות טונות במחיר 50—70 אג' לבכורות אחרות ו-20—23 אג' לבכורות אחרות כגון בוק, רכז וריבות. 70 טונות ענבים הועברו כבר לקבים בשבוע שעבר והשבוע יועברו עוד 100 טונות, במחיר 42 אג' לק"ג. 270 טונות אפרסקים כבר סופקו והשבוע ישלחו עוד כ-250 טונות, במחיר 65—90 אג', בהתאם לזן ולגודל. השבוע התחילה אספקת השזיפים האירופיים לתעשיה, שתגיע לפי התכנית לאלף טונות. בעד שזיפים לפתנים משלמת התעשיה 75 אג' לק"ג ובעד השזיפים לייבוש — 90 אג' לק"ג.

ציוד בשווי אלפי ל"י, נגנב אור ליום ג' מבית הספר „קוגל" בחולון, עם מבצעים שיפוץ בבניין.

מזכ"ל ההסתדרות בסיורו בחיפה:

ההסת' תתבע תוספת שכר של 4% על הגידול בתפוקה

מאת סופר „דבר" בחיפה

מזכיר ההסתדרות יצחק בן-אהרון אמר אתמול בחיפה, כי בכל שנות האינפלציה ועליית המחירים לא היתה שכר-העבודה גורם בעליית המחירים. ההסתדרות תתבע תוספת-שכר בשיעור 4 אחוזים בגלל הגידול בתפוקה בענפים האחרונות שלא לתת במקביל גידול מתאים בשכר.

בן-אהרון היה אתמול אורחם של בעלי המתכת בחיפה ביוזמת מזכיר מפ"ה אליעזר מולק. הוא ביקר ב„אוטוקרס", במפעל לפרופילי ברזל „ברזוריך", ב„וולקן יציקה", במפעל „קליל" וב„מספנות ישראל".

בסיורו במפעל „אוטוקרס" אמר מזכיר ההסתדרות, — שבמפעל זה כבר עבר את רבעי הקשיים ב' איש אינו מעלה על דעתו לנטוש את המפעל ולהפקיר 650 פועלים. מזכיר ההסתדרות אמר את הדברים בקשר לחששות העובדים שמא יגרמו להם קשיים בבחירת המפעל לבעלים חדשים, בעקבות הפירסומים על הקשיים באספקת תלקי-חילוף כתוצאת „לילנד".

בעת סיורו ב„ברזוריך" הביע בן-אהרון את הערכתו לרצונם של הפועלים הקולטים בשעות הפנאי שלהם את חבריהם, העולים החדשים מגרוזיה.

פועלי „וולקן-יציקה" תבעו להנהיג הטבות-שכר מיוחדות לעוסקים בתעשיה הכבדה הכרוכה בתנאי-עבודה מפרכים. בן-אהרון הסכים עקרונית עם דעתם באמרו, כי צריך לחקור את הנושא בדרג גבוה ואף להקים לכך צוות חשיבה בדרג בכיר.

בהיותו במפעל „קליל" אמר המזכ"ל, כי ההסתדרות הציבה למבצלה, והחזור והתבע זאת בעניה, לשתף את הפועלים ברווחים ובהנהלה מכוח חוק שהחוקק הכנסת.

המזכ"ל סיים ביקורו ב„מספנות ישראל", סייר בספינות-טילים מדגם „רשף" ושמע הסברים כפיו של מנהל המפעל על תכנית הרחבת המפעל בהשקעה של כ-120 מיליון ל"י.

בן-אהרון בביקורו במפעל „אוטוקרס"

על הועדה הפריטטית להכריע: שביתה או השבתה

יתכן חידוש העבודה ב„טקסטיל-עזתה'

מאת משולם עד, סופר „דבר"

שביתה או השבתה? שאלה זו הפכה עתה לעיקר המחלוקת במפעל האריג „מקסטיל עזתה" בנתיבות שבנגב הצפוני, לאחר שהמפעל משותק כבר יותר מחודש.

העובדים טוענים, כי היתה השבתה כיוון שההנהלה תלתה הודעה על שערי המפעל כי הוא סגור עד להודעה חדשה, ואילו הנהלת המפעל טוענת, כי היתה זו שביתה בטעם העובדים.

נראה, כי העבודה במפעל תחודש היום. ב„טקסטיל עזתה" כ-140 עובדים. באסיפה כללית שנערכה אתמול החליטו העובדים לקבל את הצעת ההסתדרות להקמת ועדה פריטטית שתכריע תוך שבועיים אם היתה זו שביתה או השבתה בעקבות דרישת העובדים לתשלום בעד ימי היעדרם כהצבעות. העובדים כתבים או שובם לעבודה היום בתנאי אחד: על הועדה הפריטטית של נציגי התאחדות בעלי התעשיה ופועלי האריג להתחייב בכתב שהכרעותיה יחייבו גם את הנהלת המפעל. נציגי העובדים ייפגשו היום בתל-אביב עם אנשי הועדה הפריטטית ואם יתמלא התנאי — יוחל בהלפנות להבריהם בנתיבות לשוב לעבודה מיד.

תוך כך כמעט „נשכחו" התביעות העקרוניות של העובדים, שהביאו לבעיה לסכסוך העבודה במקום: קידום בעלי שכר נמוך בשירותים. הנהגת פרמיה בשירותים, קידום בדרגות לעובדים ותיקים ומעל לכל — הסדרת יחסי אנוש בין ההנהלה לעובדים. ספיצים אלה יהיו נושא לבירור בין ההנהלה, לבציגי העובדים, לאחר שיחזרו לעבודתם.

גח"ל דן עם ע"מ על מערך ב„עת"א

מאת סופר „דבר"

במטרה להקים „מערך גוש מערך" בעיריית תל אביב, נפגשו אתמול נציגי גח"ל וע"מ בתל אביב. בפגישה השתתף מועמד גח"ל לראשות העיר, שלמה להט.

דובר המפלגה הליברלית מסר, כי היתה זו פגישת-היכרות ומטעם גח"ל השתתף חבר מועצת העיריה דוד שיפמן. בין נציגי ע"מ היה חיים ליפקין. הדובר אמר, כי שני הצדדים הגיעו הסכמה עקרונית להקמת „מערך גמדי" בתל-אביב. לא היו סיכומים והוחלט להמשיך בקשר בין שני הצדדים לאור ההתפתחות בכינון המערך החדש לכנסת. הפגישה נתקיימה במקום „ציבורי", בבית קפה, ד. יוסף כציג המרכז החפשי.

סופר „דבר" נודע, כי בימים הקרובים, אם תצליח הקמת „המערך הנגדי", יודגו בהקמת מערך ינכי מוניציפאלי, ארצי. אין זה מן הנמנע, כי בראש נציגי המרכז החפשי ברשימת „הגוש החדש" לעיריית תל-אביב, יעמוד דוד יוסף, כי שהיה בעבר חבר מועצת העיריה מטעם חרות ואח"כ בתל"ל. כן יהיה נציג ע"מ, סגן ראש העיריה הנוכחי עו"ד א. מלצר.

150 דירות בפ"ת למשפחות הגרות בתנאי תת-דיור

מאת סופר „דבר"

עיריית פתח-תקוה, בשיתוף עם הממשלה, תשקיע בין 10 ל-12 מיליון ל"י בהקמת 150 דירות למשפחות הדרות בתנאי תת-דיור. על כך סוכם אתמול בפגישה בין שר האוצר פנחס ספיר לבין ראש עיריית פתח-תקוה י. פינברג.

בפגישה מסר ראש העיריה, כי בפתח-תקוה יש כ-800 משפחות המתגוררות בתנאים קשים. 150 הדירות יוקמו למשפחות הגרות 4 נפשות בחדר.

פקודת מעצר ל-15 יום הוצאה בבאר שבע נגד שלושה בדווים מהנגב, החשודים בגניבת ברבורת לירות.

מאסר עולם לשני צעירים מעזה — על רצח משפחה

בית דין צבאי בעזה הטיל אתמול מאסר עולם על שני צעירים בני 22 שהורשעו בהשתתפות ברצח משפחה של צעיר שלושה, שחיין לבית. חסיין לפני 15 שנות מאסר, התחשב בכך שבעת המעשה היה בן 15 בלבד.

במהלך המשפט סגן התובע, סגן ירון רבינוביץ, שהמדובר באחד מבעלי הפשע המתעבים ביותר שבוצעו בעזה, כאשר שני הנאשמים, עלי מוחמד עבדיל האדי סיאם וסאלאל רג'יב עבדיל קאדר סהה, יחד עם מוחמד אבו שאריף, שנידון כבר למאסר עולם. רצחו את סירהאן איברהים אחמד קלוב, את אחתו ואת ארבעת ילדיהם בצורה אכזרית, ועל סמך הסדרת בלתי מבוססים בלבד. ההוצבע בבוקר 1971 הטיל אחד ממפקדי „החזית העממית לשחרור פלשתין", שנהרג בהיתקלות עם צה"ל לפני כשנה וחצי, חסייך סאלים קדים, על אבו שאריף את מבצע חיסול בני המשפחה. בטענה שהם בכתבים מגולה עם הדשלטון והאשה והבת גם עוסקות בזנות. דבר הנוגד את הדת המוסלמית. הנרצחים נהרגו בצורה אכזרית על ידי גרזן וסכינים. בעוד שארבעת ילדיהם נרצחו ביריות אקדח. המשפחה נקברו בקבר בחצרה, ופרשת הרצח נתגלתה רק כעבור שנה ומחצית.

אב בית הדין רב-סרן יורם גלין, עבר על חומרת הפשע והביע את צערו, כאין אצלנו אפשרות עניות אחרים המרים יותר על פשעים אלה, מלבד מאסר עולם.

על האשמים לימוד סניגוריה סעיד אבו רחמה, מתמיד אבו ירדה ופריד זיבי. (פ)

נדחה ערעורם של 3 חשודים בגניבת היהלומים בלוד

ערעורם של שלושה מבין ארבעה חשודים בקשר לפרשת גניבת היהלומים בסך חצי מיליון ל"י בנמל התעופה לוד, נדחה אתמול בבית המשפט המחוזי בתל-אביב. חשוד אחד שוחרר בערבות.

הארבעה הם אביל אלבר הולכה אביכס, החשודים בקשר לגניבת, ובני אחיו החשודים בקשר הבר היהלומים הנגנבה ובשתוקם באביב לפרסום. החשוד אביל אלבר, הוא אבי הילד שנחקר לפני כמה שבועות. הארבעה הגישו ערר על ההחלטה שניתנה שלום בגנבה לעצרם ל-15 יום. פרקליטם של הנחשדים, עו"ד שלמה בקליגר, טען אתמול כי החקירה נגד החשודים לעכבה נסתיימה. וראיות לכך — נגד אחד הבעורבים כבר הוגש כתב אישום והשאר שוחררו. בשבע שההחקיר כבר נמצא בפרקליטות. ב"כ הפרקליטות עו"ד ד. פריש, טענה כי העבירה היא חמורה ביותר, והחקירה מסובכת ודרש בתחילתה.

השופטת חנה אבנור קבעת בהחלטתה, כי אין זו עבירה של גניבה כזה אלא יש לראותה בחומרה רבה. ובנסיבות בעניין אלה אין היא רואה כל ניבוק לשחרר את החשודים בשלב לגניבה בערבות. אשר לבני האחים החשודים בעניית ההלומים הנגנבים, קבעה השופטת, כי חלקו של אחד מהם היה, כנראה, קטן ביותר בעניין קניית ההלומים או בעניין תגלית דשל-אבירהן אשר נמסך בי אחיו קיבל כן חבריהם. על כן החליטה השופטת לשחררו בערבות של 50.000 ל"י, ואילו אחיו יישאר במעצר, כה עד סיום ממצאי החקירות החשודים.

סטודנטים-שוטרים סיימו קורס שיטור בשפרעם

מאת יואב דר, סופר „דבר"

קורס לסטודנטים-שוטרים הסתיים אתמול בבית-הספר הארצי של המשטרה בשפרעם. זה הקורס הראשון מסוגו והשתתפו בו 35 סטודנטים, מחציתם מהטכניון ומחציתם מאוניברסיטת חיפה.

מפקד הקורסים בבית הספר רב פקד כאיר עודה, אמר כי הקורס נמשך שבועיים וחצי והכוונה להכין את הסטודנטים לתפקידי שיטור וסיור. כל בוגרי הקורס הם חיילים משוחררים. ...בבעיות אבל לא...

כן כאשר ציין לכך... החומר תכנית הלימודים הותאמה לתנאים המבצעיים המיוחדים של המתגייסים. הסטודנטים יעסקו בעיקר בסיור ובתנאי עבודה ינתנו במבצעי בילוש. הסטודנטים לא יהיו גובשים בהרבה מהמכללות כמבצע כל פעם הם ישמשו לצעד עבודתם ברחוב אם יהיה צורך בכך. המשטרה מתכוננת לגייס לשורותיה 240 סטודנטים בהארבעים הלמחקרים. עד כה הגיעו 150 סטודנטים את גנותם ההתגייס לשורות המשטרה והמיס עדיין נבדק.

הבוקר ייפתח בשפרעם קורס שני, בנוער להכשיר קבוצה נוספת של סטודנטים לתפקידי-סיור. הסטודנטים המתגייסים לבין הדין יותר להם להקל על הרצים — על רצונות שעות-עבודה.

כיבאה לביוביק וג'ורג' ג'לבינק, שנהם סטודנטים בטכניון, אמרו, שהם התגייסו למשטרה לא רק כדי להבין את ליבה אלא בגלל הכניין שהם מוצאים בעבודה זו. הם יקבלו בעד כל שעת עבודה כ-... ירוויח (שבעת השכר הגבוה בתנאי שבוע ומחצית). הם חייבו לעבוד בשמירות בקבוצת הלימודים ארבע שעות ביום, ואלה במגורות — עד הבגיה עצמת המתגייסים המבטחו להחליף בדירותיהם ולמצוע בכל האפשר של שגיאות בהמשך לימודיהם.

„מסורת ישראל פרשה הכל כדי להעלות את רמת שיטור ולגוסמן יש בו כדי להמחיש את המטרה הזאת ולכן מטעם מסגרת חיפה ניצבה באחרונה 15 אקדמאים לדורותיה. אשר להדגיש הצבאה כבני בחותם מסטודנטים, המכבר הבבנים המשטרה המשטרתית איבה בפרידה אותם. „התאיימה להשבעה לאחר שהבאנו בחשבון כל הסכנים הכרוכים בהפקיד הזה".

40.6 מיליון ל"י — רווח מפעלי ים המלח

מאת סופר „דבר" בנגב

חברת מפעלי ים המלח סיכמה את מאזנה ב-1972/73 ברווח נקי אחרי ניכוי המס בסך 40.6 מיליון ל"י, שהם 20 אחוז תשואה על ההון העצמי בסך 200 מיליון ל"י.

מנהל החברה אריה שחר אמר אתמול, כי הנהלת החברה רואה במאזן זה כפנה בתולדותיה גם מבחינת סילוק חובות העבר. הח' חברה כיסתה את כל הפסדיה המצטברים ומתוך יתרת הרווח הכריזה על דיבידנד של ששה אחוזים המסתכם ב-12 מיליון ל"י. כן אמר, כי השנה יתרמו בהחברה לאוצר בדיבידנד ובתמלוגים 18.6 מיליון ל"י.

20 שנה ל„ירחי כלה"

מפעל „ירחי כלה" שעל יד ישיבת פוניבז' בבני ברק חוגג השנה 20 שנה לקיומו.

לקראת המחזור העשרים ואחד נערכת ה„ישיבה" השנה לקליטת קהל אורחים גדול מהארץ ומחו"ל ביניהם תיירים אשר יגיעו למטרה זו ארצה. ההרשמה שהחלה לפני מספר שבועות מצביעה השנה על התעניינות גדלה והולכת בכל שכבות הציבור במסגרת של שילוב נופש ולימודים, ברמה תורנית ובמגוון רב של הרצאות. התאמות את ידיעותיהם ומידת הכבות לכל המקצועות הנלמדים.

במיוחד בולטת ההתענינות הרבה בקרב בני קיבוצים לא דתיים ובעלי מקצועות חפשיים המוצאים ב„ירחי כלה" ענין מיוחד.

המחזור העשרים ואחד של „ירחי כלה" יפתח ביום ראשון הבא, וימשך שבועיים.

בכדי להקל על ההשתתפות לציבור הרחב ובמיוחד לצעירים חדשים, יתקיימו מערכות לימודים מקבילות בעברית ובאידיש בכל אחד מהמקצועות הנלמדים. השיעורים וההרצאות יהיו פתוחים לקהל הרחב ללא תשלום.

קול פונה אל מסיעי תיירים לתת „טרמפ" לחייל

שר התיירות משה קול, פנה בבקשה לחברות להסעת תיירים ולבעלי מכוניות להולכת סיורים — נושאות „סמל אשכול", להסיע חיילים המבקשים „טרמפ".

בחוזר שהעביר השר נאמר: „פנו אלי חיילים והעירו את תשומת-לבי לאדישותם של מספר נהגים מוליכי תיירים, במתן „טרמפים" לחיילים. הערתם היתה, שבעבדם בהנהגת הסעה לחיילים, חולפות לעתים מכוניות עם נהג בלבד ומכוניות מלאות אותם. אני פונה אליכם בבקשה לאסוף במידת האפשר, חיילים בנסיעותיכם. גם התיירים ישמחו למבצע זה ולמגע עם החיילים".

חשוד בהנחת חומר נפץ בקפה „נח" בת"א

חשוד בהנחת חומר נפץ בבית קפה „נח" בדרך לוד בת"א, נעצר אתמול בבית משפט השלום בתל-אביב ל-9 ימים לחקירה.

ב"כ המשטרה, מפקח דוד שטרן, טען כי ב-6.8.73 הניח החשוד, יעקב כספי בנהה שלם, יחד עם אחרים, חומר נפץ בבית הקפה וגרם לפיצוץ ולנזקים במקום. המקרה חמור, סגן התוקף, יש צורך בבדיקות משטרתיות נוספות בקשר לשותפים בעבירה. החשוד הכחיש כל קשר למעשה וטען, כי „אייכהו רק בכסירה למס הכנסה" על בעל בית הקפה. כן טען, כי הוא חולה אולקוס וכי היה בבית בעת המעשה. השופטת יהודה שטקי, ציוותה לעצרו ל-8 ימים, ולבדוק את מצבו הרפואי. (פ)

חשודים בגניבת חמרי בנין במאות אלפי ל"י

חוקרי המדור המרכזי של משטרת נפת תל אביב עצרו אור ליום אתמול שלושה צעירים תושבי תל-אביב וגם ציונה, בני 17—25, החשודים בביצוע שורת פריצות לחבקרים למחסני חמרי בנין ואינסטלציה בבתים בחורי של כמאות אלפי לירות.

כתוצאה ממעצר זה נעצר באשדוד שלושה חשודים נוספים, אב בן 58, ושני בניו בני 28 ו-25 בעלי בית מסחר לחמרי בנין הד החשודים בקבלת רכוש גנוב ביודעין.

מת שייך חמזה מוחמד עובייד

מאת סופר „דבר" בנצרת

שייך חמזה מוחמד עובייד צר בי אחיו הקטיר של ראש עדת הדרוזים השייך סייף אלדין זועבי, מת בלילה שבכפר נין שבעמק יזרעאל והובא אתמול לקבורה בכפר.

בן 68 בשנה. בניגוד לאחיו היה חמזה קצבי אבר במקוא מובן הכלה, אך עובדה זו לא כנעה בעדו להיות גבכר ולעסוק בעניני הציבור. לפני חדשים אחדים חלה ונסתיים מחלה בהדרגה. אחרי מיטתו הלכו בטהרת זקני העדה ונציגי משרדי-הממשלה.

חילופין בהנהלת איגוד המפרסמים

כבסם כל יקבבי ראש הועדות באיגוד המפרסמים הוחלפו בימים אלה ובמקומם נבחרו: לי"ר הועדה לענייני עתונות — א. אדרחי — מנכ"ל יכתר; לענייני רדיו וטלוויזיה — א. פילוסוף מהנהלת קונצרן „עליה"; לענייני קולנוע ופרסומות חוצות — א. גדרון, מנכ"ל חברה „אלקטרה"; לענייני סדרכוות הפרסום הקשר עם האיגוד הישראלי לפרסום — מ. שטראוס — סמנכ"ל מחלבת „תנובה"; לענייני ארגון וחסדי ציבור — כ. שיפמן מהנהלת „אגד"; לענייני התלמוד כקבדעיה, מחקר וקידום הפרסום — י. פלוטקין מנכ"ל „ויטה"; לקביעת על כללי הקן ההגינות בענף הפרסום — גברת ר. צליאב בחברת „צים"; להנהלת קרן המחקרים — י. ראבר מנכ"ל בשותף של חברת צ'מפיון מוטורס.

הנהלה אגוד המפרסמים בישראל קבעה גם את ביריכת האגוד לקרנציה הקרובה.

שנים נהרגו בתאונות דרכים

בן-ציון אלדד, בן 59 מחולון, נהרג ביום ב' סמוך לחצות בתאונת דרכים לאריזה בכביש הדוף.

הבחירה עצת דרכו כאשר לצבען התנגש באוטובוס בקוו ה-35. באוטובוס „אגד" שעצה דרכו מת"א היה נהוג בידי יוסף סרבני. בבשרות אבלקין פתחה בחקירה. (פ)

תושב עזה, גלבוני גלעד בן אחבד, בן 66, נהרג ביום ב' כאשר ג'יפ בו נהג התהפך בסמוך הר בכביש דיר-אל-בלח, ונהרג במקום. (פ)

מרכז המורים ידון בצעדים — בתגובה על הסחבת במו"מ

דורשים להתאים שכרם לשינויים בשכר המהנדסים ותביעות ייחודיות אחרות

מזכירות הסתדרות המורים החליטה לכנס את מרכז המורים לדיון בהצעה לנקוט אמצעים בתגובה על הסחבה שחלה בעמדת הממשלה במשא ומתן על התאמה הסכם השכר של המורים לשינויים שחלו בשכר המהנדסים.

נציגות הסתדרות המורים ראתה בהצעה של שר האוצר שהוצגה ב-20 ביולי בסיס להסדר, שאפשר היה להשיג לו הסכמה המטה משותף להסתדרות המורים ולארגון המורים העל-יסודיים. הודעת שר האוצר בפגישה האחרונה, כי צעתו הקודמת איננה קיימת עוד, יצרה מצב חדש המחייב החלטה במוסדות הנבחרים של ההסתדרות המורים בדבר האמצעים שיש לנקוט כדי להביא את המשא ומתן המחדש לידי גמר.

בהודעת מרכז המורים צויין בו מוכרות את העובדה, שעד היום לא סוכם המו"מ בדבר התביעות הייחודיות של המורים ובכלל תביעה להחזר הוצאות נסיעה, תיקונים בשיעורי המענק המקצועי. אותם חוגים הדגישו, המורים הם עובדי המדינה היחידים שמקבלים עדיין החזר נסיעה לפי ההסדר שנקבע לפני שנים, לצורות העליה שחלה בהוצאות הנסיעה.

צעיר טבע בים

עבד אל שקור, בן 18, מיהודי לים המזרחית, טבע אתמול בימה של יפו, מול קפה „אריאנה". גופתו הועברה למכון לרפואה משפטית באבו-כביר.

יקירנו

יעקב פלוטניק

ב"ר שלמה ז"ל

איננו

הלויה תתקיים היום יום רביעי י' באב תשל"ג (8.8.73) בשעה 2.30 אחר הצהרים בבית העלמין בחולון נפגשים ליד השער החדש של בית העלמין

יושבים שבעה בבית בן המנוח רח' הרוא"ה 2 רמת גן

המתאבלים:
בנו וכלתו: מתניה ודבורה פלט
בתו וחתנו: רינה והרולד מקוש — ארה"ב
נכדיו
אחותו: סוניה שפיצר
רחל ברוידא — כפר מנחם ומשפחותיהן
אחיו: משה גלעד ומשפחתו — גן שמואל
דב פלוטניק ומשפחתו
וכל בני המשפחה

למשפחת מקובקה

משתתפים באבלכם
במות האב

אברהם בן יעקב ז"ל

משפחת שרפהרץ

להה"כ **סיף א־דין אל־זועבי**

משתתפים באבלך במות אחיך

חמזה

מפלגת העבודה הישראלית

אנו מודיעים בצער על מותו של יקירנו

בן־ציון אלדד

שנספה בתאונת דרכים ביום 6.8.73

הלויה תצא היום יום רביעי י' באב תשל"ג 8.8.73 בשעה 2.00 אחה"צ מבית הלויות ברחוב דפנה 5 ת"א לבית העלמין בחולון, לחלקת ותיקי ההגנה.

אוטובוס יעמוד לרשות המלוים

המשפחה המתאבלת

אנו משתתפים בצערו של חברנו

יעקב בן־שושן

במות עליו

א ב י ו ז"ל

„אגד"
ההנהלה והחברים

לחברנו **גלדשטין יונה**

משתתפים בצערך הרב במותה ללא עת של

אשתך

י ה ו ד י ת ז"ל

חברי עובדי קשת
ברמת־גן

לעליזה פסו ולמשפחתה

משתתפים באבלכם במות

האם ז"ל

חברי כפר־מנאש

בשדות ישראל

הסתדרות הפועלים החקלאים
המרכז החקלאי
363

ירידת מחירי פירות וירקות עצרה עליית מדד היוקר

מתחילת השנה עלה מדד המחירים לצרכן ב־11.5 אחוז בקירוב, אך בחודש יוני עלה המדד בחצי אחוז בלבד בגלל ירידת מחירי הפירות והירקות, על פי מספר מחוזים ממשלתיים.

נתונים אלה מאשרים את העובדה הידועה שנים רבות, שהחקלאות מהווה גורם ממתן בעליית המחירים.

בתפוקה מלאה בשני המפעלים עדיף לייצר סוכר מאשר ליבאו

בשל המחירים הגבוהים של סוכר בשוק העולמי נודעת חשיבות רבה לאפשרות להגביר את ייצור סלק סוכר עד כדי הבטחת עבודה מלאה בשני בתי החרושת לסוכר. מחיר הסוכר בעולם, הגיע לשיא של 300 דולר הטונה לעומת 230 דולר לפני שנה. אבל שני בתי החרושת לסוכר בארץ עבדו רק 65 אחוז מכושר תפוקתם, בגלל מחסור בסלק, וייצרו 24.000 טונות סוכר בלבד.

בהתאחדות מגדלי סלק סוכר נמסר, כי בהיקף עבודה בתפוקה מלאה של שני המפעלים אפשר לייצר טונה סוכר בארץ במחיר זול יותר מסוכר ביבוא. אולם הבטחת כמות הסלק לתפוקה מלאה של שני המפעלים תלויה בעידוד שיינתן על־ידי הממשלה למגדלים בהגדלת המחיר שיובטח לסלק.

כיום מקבלים מגדלי הסלק רק 96 ל"י לטונה סלק. מחיר זה לא די בלבד שאין בו כדי לעודד את הרחבת השטחים, אלא יש חשש, שאם לא תובטח למגדלים רווחיות שווה לענפי חקלאות אחרים, יוקטן בבירור ניכרת שטח הגידול של סלק סוכר.

תצרוכת הסוכר בארץ (כולל השטחים) היא 200.000 טונות, כי יצרנים בארץ רק 25.000 טונות מיבול של 220,000 טונות סלק. על ידי עידוד המגדלים אפשר להגדיל את ייצור הסלק ל־330,000 טונות ולייצר 40,000 טונות סוכר.

גידולי חיטה במים מלוחים

במשאבי־שדה שברמת הנגב גידלו בחורף שעבר חיטה בהצלחה מרובה, אם כי השקו את השדות ביותר מ־6000 מ"מ מים מלוחים, ששיעור המלח בהם הגיע כדי אלף מיליגרם לליטר.

אנשי המכון לחקר הנגב ביצעו את הניסוי יחד עם המועצה האזורית רמת־הנגב ובמימון מרכז החקלאות. הם מציינים, שהשימוש במים מלוחים לא הפחית את יבול החיטה, לעומת חלקות שקיבלו מים מהמוביל הארצי. הושג יבול של 690 ק"ג לדונם.

לדברי החוקרים לא נמצאה האדמה בשכבות התחתונות במליחות. עדיין יש להמתין לתוצאות גידולי־השדה השנה באותו שטח, כדי להסיק מסקנות נוספות. מכל מקום היבול שהושג במים המלוחים הוא מעל לכל המשוער.

במליאת המחלקה להתיישבות

כ־300 מיליון ל"י השקעות בהכשרת קרקע ויעור בתכנית חומש של קרן הקיימת

מאת סופרנו

170 מיליון ל"י יושקעו על ידי הקרן־הקיימת בהכשרת קרקע, במסגרת תכנית ארבע־שנתית שתסתיים בשנת 1975. 94 מיליון ל"י יושקעו בייעור — מסר מאיר שמיר, ראש המחלקה לפיתוח של הקק"ל, בישיבת מליאת מחלקת ההתיישבות של המרכז החקלאי.

התכנית, שאושרה בשנת 1972, איננה כוללת את הפעולות בתחומי הכשרת הקרקע וייעור שבהנהגת עדיפות שניה, או תכניות שטרם גובשו סופית. בתכנית המקורית נכללו רק הפעולות המתייחסות לישובים בתחום ההתיישבות ההי־סטורית של הקבבה [illegible] ב־1975.

מבחינת [illegible] בהתאם לתכנית, כ־167,000 דונם לחקלאות, כ־57,000 דונם למבני משק ומגורים, 224,000 דונם מיכון ומאגרים וב־370 ק"מ דרכים ועבודות פיתוח אחרות. כ־45 אחוז מהפעולות הללו יבוצעו ב־43 הישובים החדשים שקמו לאחר מלחמת ששת הימים.

הכנית הייעור כוללת 53 מיליון ל"י לטיפול ביותר מחצי מיליון דונם יערות קיימים, 37 מיליון ל"י לנטיעת 60.000 דונם יערות חדשים וכ־4 מיליון ל"י להקמת תנוניגב.

הפעילות בהתאם לתכנית, בשנת התקציב השוטפת, מסתכמת ב־70 מיליון ל"י, מהם השתתפות הקק"ל — 38 מיליון ל"י, הסוכנות היהודית — 10 מיליון ל"י, משרד השיכון (בקטע המתייחס לתשתית השיכונית) כ־8 מיליון ל"י ומשרד האוצר הבטיח השתתפות בביצוע התכנית בסך 13 מיליון ל"י. הייעוד של השקעת הכספים השנה הוא: להכשרת קרקע — 50 מיליון ל"י ולייעור — 20 מיליון ל"י.

מבחינה גיאוגרפית יושקעו השנה להכשרת קרקע ולהשתית משקית ושיכונית: ברמת הגולן — 7.6 מיליון ל"י, בגליל — 8.1 מיליון ל"י ובישובי פרוזדור ירושלים — כ־15 מיליון ל"י.

בשלב שני ניתנת העדיפות לבקעת הירדן, לפיתחת רפיח וסיני, הערבה וגוש עציון, ובשלב סופי — הצפון, התיכון והנגב.

כל הפעולות מתואמות עם משרד החקלאות ועם מחלקת ההתיישבות של הסוכנות היהודית.

צריך להעלות את קרנה של הקרן הקיימת

בדברו על תכנית החומש בתחום הייעור המסתכמת ב־94 מיליון ל"י, אמר שמיר, שלפי הסטנדרט הרצוי, של חצי דונם יער לנפש, צריך לנטוע עוד חצי מיליון דונם יערות ולהגדיל את החורש הטבעי והתאמתו למבקרים, דבר המצריך השקעה של כ־400 מיליון ל"י נוסף ל־400 מיליון להחזקה במשך 20 שנה.

כהן הנגב ציין בחיוב את המאמצים וההשקעות בהתיישבות החדשה בגליל, כדי לשפר את פני הכפר. הדבר מהווה גורם המסייע הרבה להשתרשותם של המתיישבים במקום.

הוא פנה לקרן הקיימת שתהיה יותר פעילה ברכישת קרקע מגורמים פרטיים לישובים שאין להם עדיין בשכבת הקרקע המגיעה להם.

אכזיבה כנקבי דהוה מקטרגים על פעולות הקרן הקיימת, שהיא כאילו גמרה את תפקידה כיוון שאין עוד צורך ברכישת קרקעות. „האמת היא, אבר, שהקק"ל גילתה חיוניות רבה בכך, שיא תפסה את מכמבותם של התפקידים המרכזיים גם לאחר הקמת המדינה. שכן לא די בכך שהאדמה בידינו. אם אין מכשירים אותה ולא סוללים עליה דרכים ולא מייערים אותה. — אין היא כתאימה ליישוב בני־אדם".

בסיום דבריו עמד כנעני על הצורך להעלות את ערכה של הקרן הקיימת ואת הפקידה למען הגם, על מוסדות התנועה, הממשלה והסוכנות היהודית, לראות בקרן הקיימת מכשיר תנועתי חיוני, בעל יכולת פעולה.

ייעור לא על חשבון המרעה הטבעי

אריה גלבוע עמד על הצורך לבחון את צרכי המרעה הטבעי שהוא חיוני למתיישבים בעת שמתכננים פעולות ייעור. לענין הייעור צריך להיות מוסכם על כל הגורמים הנוגעים בדבר בהתיישבות ולהימנע מיצירת תנאים להיווצרות עילה לאבק בצד הקק"ל לאום הנזקקים למרעה נגד פעולות הייעור.

גלבוע הציע לאנשי הייעור לדון יחד עם האנשים המטפלים בקרקע, תיכנון מוקדם להיקף הייעור ומיקומו.

בנימין הראל ציין, שהקק"ל התחילה לפעול 50 שנה לפני שהאקולוגים התחילו להפיץ את תורתם. צריך להעלות את קרנה של הקרן הקיימת על־ידי פעולת הסברה בבתי־הספר בנושא תיכנון.

דוד כהנא אמר, שנושא הייעור הוא בעל חשיבות לאומית ממדרגה ראשונה והוא יקבע את תנאי החיים בסביבה לעשרות בשנים. יש אמנם להתחשב עם האינטרס החקלאי למרעה טבעי, אך אין זה צריך למנוע מהקרן הקיימת לפעול בתחום הייעור.

ישראל גליל העיר, שבבד בבד עם התכניות הגדולות של הקרן הקיימת באזורים הדרים, אין לשכוח ישובים רבים שצריך לבצע בסביבתם פעולות קטנות אשר יכולות לעזור להם. יש עוד שטחים שאפשר להכשירם ואשר בעבר לא נעשתה בהם פעולת הכשרה בגלל חוסר כסף. יש צורך לחזור ולבדוק עתה את השטחים הללו.

שמעון בן־שמש, המנהל הכללי של הקרן הקיימת אמר, שיש עוד קרקע הראויה להכשרה. במרוצת הזמן נתגלו כל מיני קרקעות שהדבר בתחילה שאינן ראויות להכשרה, התברר, שמתחתן מונחת קרקע הראויה להכשרה. ההשקעה בהכשרה כזאת מגיעה ל־1,500 ל"י לדונם, אבל יש לזכור, כי ענין ההכשרה לא נעשה מלימי ולא כלכלי, בכך מתבטא כבודו של העם היהודי המבסס את הפעולה הזאת על תרומות ולא על רבי־בית כלכלית.

בסיום דבריו ביקש בן־שמש את עזרת המרכז החקלאי לפתור כך את הבעיות הקשורות בפעולות הקרן הקיימת, שהמצרכים ייעשו בשלמותם [illegible] בהיאום עם המתיישבים.

[illegible] היעצה אברהם הרצפלד. הוא הביע הערכה רבה לפעולות הקרן הקיימת, ובמיוחד בתחום הכשרת קרקע באזורי ההר, והבטיח את עזרת ההסתדרות החקלאית לביצוע התכניות.

במזכירות המחלקה להתיישבות

3 מיליון דולר יצוא של אגרקסקו השנה תחזית לעונה הבאה — 40 מיליון

● אחוז מיצוא האבוקדו — נמכר בצרפת ●
● אחוז מיצוא הפרחים — נמכר בגרמניה ●
שים מאמצים לייצא תוצרת טריה
פאו, לארצות־הברית ולדרום אפריקה ●

מאת צבי מגן

המרכז החקלאי יעביר את הרצאות שלו בתחבורת „אגרקסקו", לא רק מזמן קביעת תוצרת היצוא על־ידי מנהלי המנהלים שמכר מכירות המרכז החקלאי הוא חבר בה, גם בתהליכי ביצוע מחיר השיווק — על כך מוסב ישיבת מכירות המחלקה להתיישבות שנתקיימה בהשתתפות א. ברוש, המנכ"ל של משרד החקלאות שהוא יו"ר מועצת המנהלים של „אגרקסקו", ומשה שביט, מנהל החברה.

נציגי מגדלי הפרחים הביעו [illegible] מהתוצאות הגדולות [illegible] ביצוא פרחים. משלוח הפרחים נעשה רק באווירונים [illegible] ליוקר המשלוח עושה „מעל" קשיים ועיכובים ב[illegible], דבר המגדיל את [illegible] הפרחים הנגרים נזקים גדולים.

שביט מסר דו"ח על סיכום היצוא 1972—73 ועל התחזית לשנת 1973—74.

היצוא הסתכם בכ־35 מיליון [illegible], סכום שנקבע באומדן בתחילת העונה. התחזית לעונה הבאה — 40 מיליון דולר.

בגלל הקרה שפגעה בסניפים פרחים הגדלים בשטחים פתוחים ירד יצוא הפרחים מ־160 מיליון פרח במתוכנן ל־140 מיליון בפועל. כן נפגעו מהקרה [illegible] הבננה, האבוקדו, הסלרי, [illegible] והפלפל הסתוי.

על אף הקרה ותהפוכות מבע [illegible], היתה עונת יצוא טובה: המחירות גדלו בהשוואה לעונת 1971; המחירים היו טובים [illegible] רב המוצרים; הטיב היה משופר וכמעט שלא היו תלונות [illegible] קונים; התרחב הסחר עם חברות [illegible] בערי אירופה.

גרמניה בראש רשימת הארצות הקונות מישראל

השנה נמכרו לחו"ל 140 מיליון פרחים. לצכות התחזית יצוא בסך [illegible] מיליון. אשתקד נמכרו רק [illegible] מיליון יחידות. על אף העובדה שהיצוא בפועל לא עמד בתחזית בכמויות כמותית, בשל פגעות הקרה, הסתכמה ההכנסה מיצוא פרחים ב־10.5 מיליון דולר, לעומת 8.7 מיליון בעונה הקודמת אשתקד.

ביצוא הכללי של ירקות ופירות, ובמיוחד ביצוא פרחים, הקונה הרציני ביותר היא גרמניה. היא קונה כ־60 אחוז מפרחי ישראל.

השנה שלחה „אגרקסקו", בפעם הראשונה, פרחים גם לבורסה הפרחים בהולנד. הכוונה היתה, לבדוק כיצד מתקבלים פרחים מישראל במכירה בשוק החפשי. המחירים שנתקבלו היו סבירים.

השנה נשלחו בפעם הראשונה פרחים לבריטניה. אשר היתה עד כה מוגנת בחומת־מכס גבוהה מפני יבוא פרחים. נראה, כי כניסתה של בריטניה לשוק המשותף תסייע לקידום מכירות הפרחים מישראל בשוקי אנגליה בגלל השוואת המכסים בינה לבין שאר חברות השוק.

משלוחי פרחים נסיוניים, בסך 35 מיליון דולר, יצאו השנה גם ליפאן, כן נשלחו פרחים לארה"ב ולקנדה. במשלוחים לארצות אלה יש עדיין בעיות של תעריפי הובלה ומכס גבוהים.

37 אחוזים מכלל התוצרת החקלאית לאירופה נמכרת בגרמניה. המקום השני — בריטניה — 20 אחוז. אחריה צרפת — 18 אחוז, שווייץ — 7 אחוזים, איטליה — 6 אחוזים, ארצות סקנדינביה — 6 אחוזים ויתר הארצות — 6 אחוזים. כאמור, נעשים מאמצים להחדיר תוצרת חקלאית טריה, בעיקר פרחים ודבש, לארה"ב, ליפאן וגם לדרום־אפריקה.

סיכויים טובים ליצוא דבש

היקף היצוא של „אגרקסקו" מתרחב השנה, לאחר שמועצת הלול החליטה למסור את הטיפול ביצוא מוצרי הלול, החל ב־1 ביוני השנה, לידי „אגרקסקו". היצוא הוא בהיקף של יותר מ־4 מיליון דולר והוא כולל כבד־אווז ובשר־אווז, הודים ומוצרי לול אחרים. סניפי החברה מטפלים גם ביצוא ביצי־רביה.

יש סיכויים להרחיב את יצוא הדבש. תנובת הדבש הגיעה השנה לכ־2,000 טונות. דבש ישראל רכש לו שם טוב באירופה ויש סיכויים למכור בחו"ל כשליש מהייצור השנתי.

התייקרות הסוכר בעולם גרמה לעליה גדולה במחיר הדבש בשוק העולמי. מלבד זאת גדלה צריכת הדבש בשל הנטיה לצרוך מוצרים טבעיים. משרד החקלאות מעודד את מגדלי הדבורים לנצל התפתחות זו בשוקי העולם ולהגביר את ייצור הדבש. המגדלים קיבלו סימן לפיתוח 5,000 כוורות חדשות שתנובתן תהיה מיועדת ליצוא כמעט כולה. מקווים כי עידוד זה יאפשר הכפלת ייצור הדבש תוך שנתיים.

בדברו על תחזית היצוא בעונה הבאה אמר שביט, כי הביקוש לירקות ופירות טריים באירופה הולך וגדל משתי סיבות:

● רמת החיים עולה והאוכלוסיה באירופה צורכת פירות וירקות טריים בכמות גבוהה.

● ירידה בגידול ירקות ופירות בארצות אירופה בגלל מחסור בעובדים.

אפילו איטליה, שהיתה לפני כמה שנים יצואן של ירקות ופירות לארצות השכנות, מייבאת עתה תוצרת חקלאית. הארצות החקלאיות מתייקרות בגלל התעשיה המתפתחת, חקלאים מוכרים את אדמותיהם למתעשיינים. פועלים חקלאים עוברים לעבוד בעיר.

מכאן המדיניות הגדולה של הממשלות בארצות אירופה בחקלאים שאינם נוטשים את אדמתם; שכן יותר זול לממשלה לעודד את החקלאי השומר על הקרקע כאשר לשלם משכורות לגננים שישמרו על הגנים הירוקים.

צרפת הקונה העיקרית של אבוקדו ואגוזי פקאן

חברי מזכירות המרכז החקלאי דנו בהוצאות הגדולות המתוספות לפרות, לירק ולפרי, מרגע הוצאתם מהשדה ועד מסירתם לקונה בפרנקפורט, בלונדון ובפאריס. דובר, שחלק ניכר מעמלו של החקלאי הולך לכיסוי ההוצאות הקשורות ביצוא.

אנשי „אגרקסקו" הסבירו, שהם חוסכים הוצאות, עד כמה שהדבר ניתן, בלי לפגוע בטיב.

מהירות המשלוח והמוניטין הטוב של תוצרת „כרמל" שבחלקו הרב בא בזכות מבצע קידום המכירות ופרסומה.

בקידום המכירות הושקעו כ־2 מיליון ל"י. מציינים, שפרסומת מוצלחת הגדילה את הביקוש לאבוקדו שגם מחירו עלה עתה. משקיעים מאמצים וכסף כדי לקדם את מכירת הפקאן שיבולו הולך וגדל משנה לשנה.

יש יסוד לקווה, שכשם ש„אגרקסקו" הצליחה להחדיר את האבוקדו לצרפת, הקונה אצלנו 60 אחוז מיצוא האבוקדו, כך היא תצליח להחדיר לארץ זו את הפקאן שכבר יש יסוד להניח שהוא התחבב על הצרפתים.

לפני שנתיים נמכרו לצרפת רק 7 טונות אגוזי פקאן. לפני שנה נמכרו 25 טונות והשנה גדל היצוא פי חמשה והגיע ל־125 טונה במחיר של 1,000 דולר הטונה. ואם הצרפתים, אניני הטעם, מוציאים שם טוב למוצר ישראלי, אין לך צורך בהבאה גדולה הימנה.

כטונים גדולים ביצוא בולטים האריזה, הביטוח וההובלה הימית, ובכל שכן האווירית. בכל הסעיפים הללו גדולים הרבה הוצאות היצוא מישראל לאירופה באשר מספרד, מצפון אפריקה ומארצות הים־התיכון אירופה הממיצאות תוצרת טריה במשלוח לארצות אשר ישראל באלצת לייצא בספינות־קירור ובאווירונים.

האריזה היא גבוהה מבחינת כשיבת פין הקונה, ומבחינה פרקטית־פולית היא היבת לעמוד על התוצרת בטלטולת הרבים לאורך. 8,000 ק"מ — כבית האריזה בנגב הוהם על הקינה בפילכד הקרה. הוצאות היצוא הן גדולות במיוחד ב־20.000 הטונות המוססות באווירונים. אלה מוצרים „עתירי הון", כמו פרחים, תות־שדה, אלוני הטעם וכבד וכו'.

לא זו בלבד שעצם המשלוח באווירון הוא יקר ודורש פעולות מהיר ומדוייק בשעות ספורות, בקטיפת הפרי עד העלאתו על המטוס, אלא שתהליך היצוא באוויר דורש קירור־עזר יקרים מאד.

כדי לייעל את היצוא באוויר הוקם בשדה התעופה לוד מסוף ליצוא חקלאי, המבטיח קירור מהיר לתות־שדה, בדיקת טיב ובטחון, הוצאת מסמכים במהירות באמצעות מחשב, הכנת המשטחים הסוגנת האווירונים, שבתקופת השיא הם מגיעים ל־5 אווירונים־מילון גדולים ביממה. במסוף הושקעו עד כה 10 מיליוני ל"י.

„אגרקסקו" בחנה עתה את האפשרות לבתן את יוקר ההובלה האווירית על־ידי הפעלת אווירונים גדולים יותר, אגב ניצול יתרון הגודל של הכמויות הנשלחות באווירון אחד.

במטוס „בואינג 747" („ג'מבו") אפשר לשלוח בבת־אחת יותר מ־100 טונות. בעצם, טיסה אחת במטוס ענק זה, עדיפה התכירות עלה אלפים כפולים, שקולה כנגד שלוש טיסות של „בואינג 707". „אל־על" מנהלת משא־ומתן עם חברה אמריקאית בדבר חכירת מטוס „ג'מבו" בשביל „אגרקסקו". אם המו"מ יסתיים בהצלחה תהיה ישראל המדינה הראשונה בעולם שתטיס תוצרתה החקלאית במטוס כה גדול.

אורזים מלונים ליצוא

ישובי רמת־הגולן זכאים לעידוד והעדפה

נשיא המדינה, שר הבטחון והרמטכ"ל בביקורו בישובי הרמה

מאת סופרנו

בקיבוץ אלרום, כמו ביותר הישובים, נמצאת הבניה הבטחונית בעיצומה. בונים 42 יחידות־דיור. בכל יחידה — 4 דירות. בונים חדר־אוכל ומקלטים המצוידים כהלכה ומאפשרים להיות במרכבת בהם בשעת חירום.

אולם האיל הקיבוץ נמצא בשלבי גידול כבר בדור עתה, שהמקלטים לא יספיקו למספר הנפשות שיושבו, אלא אם השהייה בהם תהיה בצפיפות יתרה: שהרי התנועה שולחת כל הזמן גרעינים חדשים מלבד האנשים הבאים מבחוץ והרוצים להצטרף לקיבוץ. חברי אלרום מבקשים לתת את הדעה על הגדלת המקלטים כל עוד בנייתם נמשכת.

כמבצע הדיבור, שלמתיישבים צעירים בישוב צעיר ובאיזור רגיש זה, יש בעיות ומשאלות. עם זאת כי מבקר בישובי רמת־הגולן ומשוחח עם המתיישבים הצעירים, מתרשם כאופטימיותם של פתרות [illegible] של הישובים ועל תכנית הפיתוח לעתיד. המתיישבים מקווים, שהרגיעה הבטחונית תעזור להמשך פיתוח ההתיישבות ברמת־הגולן.

אין מחסור במועמדים להתיישבות

במועדון קיבוץ אלרום סיפרו חברי מזכירות המשק את המצב הקיים ואת הגידול והציפיות. הם סיפרו, שאין מחסור במועמדים להתיישבות. לקיבוץ מרום־גולן עלו באחרונה 400 מועמדים המבקשים להצטרף לקיבוץ. לאחר מיון בקיבוץ ייקלטו כ־20 משפחות וכמה עשרות בוגרים והמצב דומה גם בישובים אחרים.

גם נשיא המדינה פרופסור אפרים קציר, שר הבטחון משה דיין, הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר, אלופים וקצינים בכירים מהמטכ"ל, שליבבו את המתיישבים הצעירים בישובי רמת הגולן בביקור בעת סיורם ביחידות צה"ל לאורך גבול סוריה, התרשמו כאופטימיותם של המתיישבים הצעירים.

נציגי הישובים ציינו בשיחה עם נשיא המדינה ועם שר הבטחון, שהמצב הכלכלי ורמת החיים בישובים אלה [illegible] וגם צרכי התרבות והאמנות באים על סיפוקם. צעירים בישובים ברמת־הגולן לומדים במכללה האזורית בצפת ומשתתפים בפעולות תרבות של קיבוצי העמק.

כאמור, יש מועמדים רבים להתיישבות בישובי רמת־הגולן, אך מצוקת הדיור והמחסור באמצעי הייצור בחקלאות ובתעשייה מקשים על קליטת המתיישבים החדשים.

נמסר, כי קצב פעולת ההתיישבות ברמת־הגולן הוא איטי יחסית רק בגלל מחסור בקרקע הראויה לעיבוד חקלאי ובמים. מכאן הצורך בביצוע [illegible] גדולים כדי לגלות מקורות מים ולפתח חקלאות אינטנסיבית, שאינה מצריכה הרבה קרקע, ולשלב בה תעשיה המתאימה לתנאי האיזור.

מאז מלחמת ששת הימים הוקמו ברמת־הגולן 15 ישובים. עוד שלושה נמצאים בבניה ועוד שניים מתוכננים להקמה בשנתיים הבאות, בכלל זה מושב באצבע־כנרת וקיבוץ נוסף באיזור מבוא־חמה.

לפי תכניות אישור הגולן, כשיתמלאו כל יחידות המשק בישובי הרמה, יגיע מספר המתיישבים החקלאים לכ־10,000 ועוד כ־10,000 איש יוכלו להתפרנס בשירותים לחקלאות ולישובים.

תכונה אופיינית למתיישבים הצעירים היא האופטימיות שלהם. מרגבת בהם אמונה עזה שנשקף להם עתיד טוב והם יודעים כי התנאי לכך הוא: להוציא בחריצות ובעמל רב את פרנסתם מאדמת ההר הטעונה עוד הכשרה רבה.

ויש עוד תנאי, אשר אם לא יתמלא ספק אם אפשר יהיה להקים ישובים נוספים בגולן ולפתח את הישובים הקיימים. והוא: הכשרת קרקע והספקת מים.

ראויה לציון היזמה של הקק"ל שבשיתוף עם צה"ל בנתה בזמנו אגם־מים מלאכותי ליד קיבוץ מרום גולן בשם בריכת רם. על־ידי כך נוקזה הביצה באיזור ונקוו מים טובים בשטח שקרקעותיו אינן ראויות לעיבוד אינטנסיבי.

משרד הבריאות וקופ"ח לא נענו

גם במושב אליעד שוררת אוירה של אופטימיות. החברים הצעירים חוזרים להם יצירה. מרכז המשק [illegible] התחתן בכפר־יהושע והוא צופה עתיד טוב למושב. לעת עתה עובדים חלק מהחברים בעבודות־חוץ. יש להם 3,000 דונם פלחה וגד"ש. הזמינו אפרוחים ועומדים לפתח גידול הודים בקנה־מידה גדול.

החברים התלוננו שאין מרפאה במקום. קופת חולים הבטיחה לפתוח מרפאה, אך היא טוענת שאינה יכולה להשיג אחות. נאמר להם: „תמצאו לכם אחות ונשלם לה משכורת".

אין אמבולנס במקום. מגן־דוד אדום מוכן לשלוח אמבולנס לבית חולים, אך הוא מבקש תשלום ממוסדות הבריאות. המועצה האזורית מוכנה להשתתף בשליש. פרופ' פדה, מנכ"ל משרד הבריאות, ביקר במקום והבטיח למתיישבים שגם משרד הבריאות ישתתף בשליש ההוצאות ושגם קופ"ח תשתתף בשליש. מזכירות המשק פנתה למשרד הבריאות ולקופת־חולים, אך לא נענתה עד כה בחיוב בענין השתתפותם בהוצאות האמבולנס.

צה"ל מכיר בעבודה, שהמתיישבים הצעירים, שעלו לרמה מיד אחרי מלחמת ששת הימים וממשיכים להתיישב בה עתה, ידעו, מהי המשימה שנטלו על עצמם: לבנות חגורת־בטחון לאורך גבול האויב הסורי. לכן מוצדקת העדפת ישובי רמת־הגולן בהקמת מבני מגורים ומבנים ציבוריים בבניה בטחונית מוחזקת והבטחת עידוד כלכלי למקלטים שיעמדו לכל הצרכים בשעת חירום.

מפי המתיישבים שמענו, שצה"ל מקיים את שהבטיח, אך עזרת צה"ל לישובי הרמה היא רק צד אחד של ההתיישבות הבטחונית; הצד השני הם המוסדות המיישבים. עליהם להחיש את הגשמת תכניות ההתיישבות, להעלות ישובים חדשים, לאכלס את הרמה ולציידה לאיזור שביחס לעתידו אין, כמדינה, חילוקי־דעות בישראל.

חילופי גברי במזכירות המרכז החקלאי

בתחילת יוני (מתש) מכפר מנחם נכנס לתפקידו כחבר מזכירות המרכז החקלאי במקומו של קובה וילן, שחזר למשקו נגבה.

אנו מאחלים לחי שיר הצלחה בתפקידו.

האנציקלופדיה לחקלאות

האנציקלופדיה לחקלאות, כרך ראשון (מדעי היסוד) וכרך שני (גידולי שדה ירקות וגני), אפשר להשיג בהנחה ניכרת בבית ההוצאה בבניין בנק החקלאות, רחוב החשמונאים 83 תל־אביב.

זכו בפרסי ההיאחזות הטובה ביותר

פרס ראשון לנח"ל מורג

תחרות נוספת על התואר „ההיאחזות הטובה ביותר" הסתיימה. בתחרות זאת הודגש על עבודה, שמירת ציוד צבאי ורמת הסדר בנוה, אימונים, חינוך, אספקה, שירותים ועוד.

הכנה והקדמה חלוקת הפרסים כדי שחיילים יספיקו לחזור בה לפני צאתם את ההיאחזות. אנשי הביקורת ציינו השתפרות ניכרת בכל אחד מן השטחים. כדאי לציין, שההבדלים בתוצאות שהשיגו ההיאחזויות היו קטנים ביותר.

במקום הראשון זכתה היאחזות נח"ל־מורג, במקום שני — היאחזות נח"ל גילבל ובשלישי — היאחזות נח"ל נצרים.

„פרס רגבי" לגרעין אל־על

הפרס ע"ש א. רגב לגרעינים ולבתי הספר החקלאיים, שהצטיינו בפעילות חינוכית, לקראת גיוס לנח"ל ניתן לגרעין אל־על (תנועת המושבים) ולביה"ס כפר־גלים, שזכו במקום הראשון; לגרעין ענבי (המעלים את אורים) ולביה"ס כנות, שזכו במקום השני ולגרעין קליה (לקליה) ולביה"ס הכפר הירוק, שזכו במקום השלישי.

הפרס מחולק כל שנה ע"י האיגוד לחינוך התיישבותי, כדי לעודד את ההליכה להתיישבות.

יחסים בין־לאומיים

ישראל ורומניה

במחקר חקלאי משותף

הסכם לשיתוף פעולה במחקר החקלאי בין רומניה לישראל, נחתם בבוקרשט. בשם ישראל חתם על ההסכם פרופ' יואש וערדי, ראש מנהל המחקר החקלאי, ובשם הממשלה הרומנית פרופ' גריגור אובדנו, סגן נשיא האקדמיה החקלאית של רומניה.

על פי ההסכם, תשלח ישראל לרומניה מומחים, שישבו שם כארבעה חודשים כל שנה ויעסקו בשטחי יבול השקייה, צאן, ניהול חוות, הגנת הצומח, הדברת עשבים בר, גידול זרעים ועוד. מומחים מרומניה יבואו לישראל לתקופה דומה, ויעסקו כאן בשטחי עבודה דומים.

ההסכם הוא במסגרת הסכם כולל בין־ארצי לחילופי ידע, שנחתם עתה בין המועצה הלאומית לחקר ופיתוח של ישראל והמועצה הלאומית הרומנית לחקר ופיתוח.

העורך: צבי מגן

هكذا من الأصل

אתה מחייג ואנחנו מקבלים את החשבון

שרות חדש של הבנק הבינלאומי הראשון
מאפשר לך לשלם ישירות מחשבונך את חשבון
הטלפון שלך או של עובדיך. חשבון הטלפון נשלח ישירות ע"י משרד
התקשורת אלינו. וכך תחסוך לעצמך טרחה וטרדה.
בפרטים נוספים, אנא פנה לכל אחד מסניפינו ברחבי הארץ.

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
סניף ראשי: שד. רוטשילד 39 ת"א טל. 622311

המובילים הפסיקו הסנקציות
הגיעו להסדר על דרכי בירור תביעותיהם

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הסדר על דרכי בירור הדרישות מועצת מובילי המשאות ממשרד התחבורה, הושג אמש בין סגן שר התחבורה גד יעקבי, לבין נציגי מועצת מובילי המשאות. הפגישה התקיימה לאחר שהמובילים החליטו להפסיק את הסנקציות שהפעילו מאז יום א'.

אתמול בבוקר חלה החרפה בסנקציות שנקטו לאחר שהופסקה ההובלה לנמלי חיפה ואשדוד. פעולה זו גרמה לשיבושים רבים בעבודת הנמלים, לקשיים בפריקה ובטעינת אניות ולהפרעה בביצוע משלוחי יצוא. שלב זה של פעולת המחאה שלהם ביצעו המובילים על אף המגעים שהתנהלו עוד ביום ב' בערב, האו"ל ולדבריהם לא יכלו לבטל צעד זה ברגע האחרון. אולם בשעות הצהרים אתמול החליטו המובילים להפסיק את הסנקציות כדי לחדש את המו"מ עם משרד התחבורה. עם זאת נקבע, כי היום בצהרים תתכנס הנהלת מועצת המשאיות כדי לדון בתוצאות המו"מ.

אמש נמסר, כי לאחר שיעקבי ונציגי המובילים הגיעו לסיכום משותף לגבי דרכי הטיפול בדרישות, הוחלט גם להקים קבוצת־עבודה לטיפול בכל אחד מהנושאים מתוך מגמה, שיסיימו את העבודה תוך חודש ימים ויגישו סיכומים.

לפי הסיכום, תוקם קבוצת־עבודה לטיפול בדרישה למציאת הסדר לגבי חזירת המובילים מהשטחים למקומות עבודה בתחום הקו הירוק. בקבוצה זו ישתתפו נציג הממשל הצבאי ונציג משרד התחבורה נוסף לנציגי המובילים. יעקבי הבהיר, שמדיניות הממשלה היא בעד שוק משותף, אבל משרד התחבורה יהיה נכון לבדוק טענות המפלייה; קבוצת עבודה אחרת תטפל בתחרות במחירי ההובלה של מכולות מצד הרכבת. ובה ישתתפו מנכ"ל הרכבת ונציג משרד התחבורה; קבוצת עבודה שלישית, המשותפת למשרד התחבורה והמובילים, תטפל בבעיות מתן רשיונות־עיסוק למובילים, כפי שדורשים נציגי מועצת המשאיות.

ביחס להעלאת תעריפי הובלה יותר מ־9.5 אחוזים, הבהיר יעקבי, שהחלטת ועדת המחירים מחייבת ואין להעלות תעריפים מעבר לזה בתקופת הקפאת המחירים. אולם יהיה מקום לדון על ההתייקרויות בתום תקופת ההקפאה. על כן לא באה בחשבון שום העלאה נוספת בתעריפי ההובלה.

עובדי בנק לאומי יקבלו 22% — תוספת שכר

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

עובדי בנק לאומי יקבלו תוספת שכר של 22 אחוז, פרט לתשלום שתי תוספות היוקר. הסכם שכר זה ל־1973 הושג בתחילת השבוע.

מו"מ ממושך התנהל על תביעות שהגישו עובדי בל"ל ובמשך השבועות האחרונים נעשו מאמצים כדי לגשר על חילוקי הדעות ולהמנע מזעזועים ביחסי העבודה בבנק.

על פי הסכם השכר החדש, יקבלו עובדי בל"ל תוספת של 8 אחוזים על בסיס משכורת דצמבר 1972. כן יקבלו תוספה של 14 אחוז כשכר עידוד, אבל על תוספת זו לא חלות הפרשות סוציאליות. על הסכם השכר החדש, חתמו מטעם הנהלת בל"ל, המשנה למנכ"ל הבנק, ש. סולציינסקי ומ. סייקים. מטעם העובדים חתמו א. רייך (הסתדרות הפקידים), ז. דבה ועוזיאל.

עתה מתנהל מו"מ על חתימת הסכם שכר בבנק דיסקונט. עובדי דיסקונט צמודים ברוב תנאי השכר לאלה של עובדי בל"ל.

שביתה במפעל המקררים „אמקור"
העובדים דורשים 5 ימי העדרות בשנה, בתשלום מלא;

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

שביתה שלא אושרה על־ידי מועצת פועלי תל־אביב פרצה אתמול במפעל המקררים של „אמקור" ובמפעל הסמוך „אמי־אל". השביתה הוכרזה על־ידי העובדים על רקע תביעתם לאפשר לעובדי המפעלים להיעדר חמישה ימים מעבודה בשנה ללא סיבה ובתשלום מלא.

זאת מסר אמש דובר ההנהלה. השביתה מקיפה כ־600 עובדים ויומיים היא פרצה לאחר אסיפה שקיימו העובדים בשעות העבודה ובה דנו בסירוב ההנהלה להיענות לתביעתם.

מהנהלת „אמקור" נמסר אמש, כי אין היא מוכנה להיענות לתביעה זו שמשמעותה תשלום לעובדים שלא כתמורה לעבודה. ההנהלה לא תיכנס לשום מו"מ עם העובדים על תביעות מסוג זה. הנהלת „אמקור" תנהג על פי החוק ולא תשלם שכר בעד ימי השביתה שעליה כלל לא נמסרה הודעה מוקדמת, כמקובל.

לפני מספר חדשים התנהל מו"מ בין הנהלת „אמקור" לבין ועד העובדים. ההנהלה קיבלה את תביעות הפועלים כי הן היו במסגרת הסכם העבודה של „כור", המקובל בחלק ממפעלי המתכת. אך ההנהלה דחתה את התביעה לאפשר לעובדים להיעדר חמישה ימים בשנה ללא סיבה ובתשלום מלא, בנוסף לחופשה השנתית. גם מועצת פועלי תל־אביב, נמסר מההנהלה, לא תמכה בדרישה זו שהיא נוגדת את הסכם העבודה.

אם בפגישה מחר לא יושג הסכם

צפויה שביתה של העובדים בדירוג האחיד — ב־15 לח"ז

אם לא יושג סיכום חיובי בפגישה שתתקיים ביום ה', בין נציגי הסתדרויות הפקידים ועובדי המדינה לבין שר האוצר בעניין תביעות העובדים בדירוג האחיד, צפויה שביתה בשירות המדינה ובשירות הציבורי ב־15 באוגוסט — עובדה זו משתמעת מההחלטה שקיבלה אתמול מליאת המחלקה לאיגוד מקצועי שהמשיכה את הדיון בבקשת ההסתדרויות הפקידים ועובדי המדינה לאשר את החלטות מזכירויותיהם בדבר שביתה.

בהחלטת המחלקה נאמר כי היא תומכת בתביעות הסתדרויות הפקידים ועובדי המדינה לתשלום פיצוי חד־פעמי לעובדים בדירוג האחיד ובתיקון טבלת השכר בדרך שתתגיר את האיזון בין הדירוג האחיד לבין הדירוגים האקדמאיים והמקצועיים. אם לא יושג עד ה־15 באוגוסט סיכום חיובי בין נציגי הממשלה לבין נציגי ההסתדרויות, לא יהיה מנוס מלקיים את השביתה. עליה החליטו ההסתדרויות הנ"ל.

דובר המחלקה לאיגוד מקצועי הוסיף, כי ישיבה מיוחדת של המחלקה תתקיים באותו יום (יום ה'), לאחר הפגישה בין שר האוצר לבין נציגי הפקידים ועובדי המדינה, על־מנת לדון בתוצאות הפגישה.

הערב בטלויזיה
משדר שירות בנושא הבטיחות בדרכים
„על כל צרה".
מטעם
משרד התחבורה והמועצה הלאומית למניעת תאונות

חתלתולים
ביתיים חמודים למסירה כשי לידים טובות. לפנות: טלפון 225763. בשעות 2—9, 7—9 בערב.

מחר הגרלת מפעל הפיס
* כרטיסים אחרונים ביום ההגרלה. ליד אולם ה־מפעל רחוב הפסגן 3 ת"א עד 6.45 בערב.
מפעל הפיס

תנועת מושבי עובדים בישראל — משרד החינוך והתרבות, מרכז הסברה

מתכבדים להזמין את חברי המושבים במרכז הארץ ובחבל ירושלים,

לעצרת חגיגית
בפרוס מחצית יובל
להתישבות המושבית הצעירה

אשר תתקיים באמפיתאטרון האיזור בנען ביום שלישי, ט"ז באב תשל"ג, 14-8-73 בשעה 20.00

דברים: ראש הממשלה הגב' גולדה מאיר
יו"ר המחלקה להתישבות — פרופ' רענן וייץ
מזכיר תנועת המושבים — אהרון אוזן

בתום הדברים יוצג מופע שהופק במיוחד לערב זה

כתב — דן אלמגור
בימוי — דני ליטאי, תפאורה — אריה נבון, עיבוד מוסיקלי — לסלו רוט.
בהשתתפות: עדנה לב, בועז שרעבי, טוביה צפיר, אריה אליאס ועוזי מאירי, צמד מיתרי המושבים, להקת הזמר של מטה יהודה ולהקות פולקלור של המושבים.
סדרי תחבורה: באחריות המועצות האיזוריות:
גזר, מודיעין, ברנר, גן־רווה, השרון־התיכון, מפעלת־אפק, השרון הצפוני, הדר השרון, הירקון ומטה יהודה, עמק לוד.

פרטים על לוחות המודעות במושבים.

לחברינו היקרים
יושב ראש התאחדות בעלי מלאכה
מר **שמואל לין ורעיתו**
וחבר ההנהלה
מר **זאב פלדמן**
ברכות להולדת הנכדים
הנהלת התאחדות בעלי מלאכה — חדרה · בנק למלאכה

למשפחת אשרי וברונר
שפע ברכות לנשואי הבנים
אסתר ועב"ל אילן גן
מושב עין עירון

מפלגת העבודה הישראלית
מחוז תל אביב
ישיבת מזכירות המחוז
תיערך הערב, יום רביעי, 8.8.73, בשעה 18.00 בבית הפועל, רח' בילינסון 9.
על סדר היום:
בחירת הועדה המסדרת להסתדרות

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף הביצוע
מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לביצוע עבודות כדלקמן: —
מכרז מס' 73/1571 — צביעת קונסטרוקציות בתחנות טרנספורמציה במרחב הדרום.
מכרז מס' 73/1572 — עבודות צבע וסיוד במתקני החברה במרחב הדרום.
מכרז מס' 73/1573 — צביעת מיכל דלק בתחנת הכח רדינג בתל־אביב.
פרטים וטופסי המכרזים אפשר לקבל תמורת תשלום של 100.— ל"י עבור מכרז 73/1571, 75.— ל"י עבור מכרז מס' 73/1572 ו־50.— ל"י עבור מכרז 73/1573, במשרדי אגף הביצוע רחוב מקוה ישראל 5, תל־אביב. בין השעות 09.00—12.00, עד יום שלישי 21.8.73.
הצעות תתקבלנה עד יום שני, 27.8.73, שעה 12.00.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעות הזולות ביותר או כל הצעה שהיא.

יד הרב מימון
YAD HARAV MAIMON
מרכז עולמי לתורה ולימודי היהדות
בשיתוף
הסתדרות הרבנים בארצות הברית וקנדה
רב־שיח
על
ההשפעה הדתית־רוחנית של מדינת ישראל על התפוצות
שיתקיים בימים י"ד, ט"ו מנחם־אב (13, 12 באוגוסט) ש.ז. בבית מוסד הרב קוק, בירושלים (שכונת מימון)

ישיבה א'
יום א' י"ד מנ"א בשעה 4.00 אחה"צ
מדינת ישראל מול גלי ההתבוללות
חיים זהר (ישראל) * הרב פנחס טייץ (ארצות הברית) * הרב ד"ר דוד כהנא (ארגנטינה) * פרופ' זאב לב (ישראל) * פרופ' ישעיהו ליבמן (ישראל) * הרב מרדכי קירשבלום (ישראל) * הרב ד"ר אלכסנדר קרליבך (ישראל) * הרב ד"ר משה רוזן (רומניה) * הרב ד"ר שלמה ריסקין (ארצות הברית) * ש. ז. שרגאי (ישראל).
יושב ראש: עו"ד אשר רוזנבלום.

ישיבה ב'
יום א' י"ד מנ"א בשעה 8.30 בערב
שיחרור ירושלים שלב בתהליך הגאולה
ד"ר ישראל אלדד (ישראל) * ברוך דובדבני (ישראל) * אלוף (מיל.) חיים הרצוג (ישראל) * הרב ד"ר ישראל וינשטוק (ישראל) * הרב שאר ישוב כהן (ישראל) * הרב ל. פרלשטיין (ארצות הברית) * הרב ד"ר ש. ספרן (ארצות הברית) * תת אלוף הרב מרדכי פירון (ישראל) * הרב שמואל שפילמן (ארצות הברית) * הרב שמואל שפרבר (ישראל) * הרב ד"ר יוסף שפרן (ארצות הברית).
יושב ראש: ד"ר מאיר שוחטמן

ישיבה ג'
יום ב' ט"ו מנ"א בשעה 10.00 לפנה"צ
מדינת ישראל כמרכז התורה
הרב ד"ר אליעזר ברקוביץ (שיקאגו) * הרב ד"ר שלמה גאון (אנגליה) * הרב ד"ר רפאל וינברג (ישראל) * הרב ישראל מאיר לאו (ישראל) * פרופ' דוב לנדר (ארצות הברית) * משה קרונה (ישראל) * ד"ר פנחס רוזנבום (שוויץ) * הרב ס. שהפלד (ארצות הברית) * הרב ד"ר אלכסנדר ספרן (שוויץ).
דברי סיכום: ד"ר יצחק רפאל
יושב ראש: הרב א. י. דולגין
רב שיח זה נערך בהכוונתם האדיבה של משרד הדתות והמחלקה לחינוך ותרבות תורניים בגולה של ההסתדרות הציונית העולמית
לתשומת לב: תכנית הכינוס לתורה שבעל־פה בגליון מחר.

המטה הצעיר
ישיבת מטה
תתקיים מחר, יום ה', 9.8.73, בשעה 14.00
בבית מטה הבחירות, רח' ארלוזורוב 148, ת"א.
בהשתתפות:
שמואל בהט, יו"ר המטה הצעיר
נתן רענן, ראש מחלקת הארגון
מר"ז תובל, ראש מחלקת ההסברה
נא לדייקו
בוא עם הצעירים באמת
המערך / מפלגת העבודה הישראלית - מפ"ם

בצער וביגון רב הננו מודיעים
על מות הבעל, האב, הסבא והאח היקר
פלק מלמן ז"ל
המשפחה המתאבלת
ההלויה תצא מבית הועד הפועל לבית העלמין בחולון, ביום רביעי י' באב תשל"ג 8.8.1973 בשעה 1 בצהרים

על מותו של
החבר פליקס (שרגא) מלמן
מותיקי העובדים בתאבל
הועד הפועל של ההסתדרות
חבר עובדים
ההלויה תצא מבית הועד הפועל לבית העלמין בחולון, ביום רביעי י' באב תשל"ג — 8.8.73 בשעה 1 בצהרים

במלאות שלושים לפטירתה של יקירתנו
רחל פרלמן ז"ל
נתייחד עם זכרה היום יום רביעי, י' באב תשל"ג (8.8.73) בשעה 4.30 אחר הצהריים בבית העלמין בקרית שאול.
נפגשים ליד השער
תחבורה תצא מבית המנוחה, רחוב דב הוז מספר 14 תל־אביב, בשעה 4.00 אחר הצהריים
תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובעל פה.
המשפחה

לאלדה למשפחה ולבית צאלים
אבלים אתכם במות האב
משה ז"ל
בית החינוך המשותף
מעלה הבשור

במלאת שנה לפטירתו של
החבר יהודה אלמוג (קופילביץ)
תתקיים אזכרה ביום חמישי, י"א באב תשל"ג 9.8.73 בשעה 4.00 אחה"צ בבית הקברות בכפר גלעדי
אוטובוס יצא בשעה 12 בצהרים מבית הועד הפועל של ההסתדרות לבית הקברות בכפר גלעדי ובחזרה
המשפחה וותיקי גדוד העבודה
ע"ש יוסף טרומפלדור

אבלים וכואבים אנו מודיעים על מותו של
ערן אור ז"ל
בנם של חברינו איה וגדעון אור
ומביעים תנחומים למשפחה
ההלויה התקיימה אתמול, יום שלישי, ט' באב תשל"ג 7.8.73
כפר חיים

תנועת מושבי העובדים בישראל — משרד החינוך והתרבות, מרכז ההסברה

מודיעים על קיום שלש עצרות חגיגיות בפרוס מחצית היובל להתישבות המושבית הצעירה

העצרות תערכנה במקומות ובמועדים המפורטים להלן:

1. באמפיתאטרון בנען יום שלישי ט"ז באב תשל"ג 14.8.73 בשעה 20.00
בהשתתפות: ראש הממשלה הגב' גולדה מאיר.
יו"ר המחלקה להתישבות פרו' רענן וייץ
מזכיר תנועת המושבים אהרון אוזן.
2. באמפיתאטרון במקהל ליד מעין הרוד, ביום רביעי כ"ד באב תשל"ג 22.8.73 בשעה 20.30
בהשתתפות: שר החקלאות חיים גבתי.
מזכיר תנועת המושבים אריה נחמקין.
3. במושב בטחה יום חמישי, 23.8.73 כ"ה באב תשל"ג בשעה 20.00
בהשתתפות: שר האוצר פנחס ספיר
סגן מזכיר תנועת המושבים שמחה אסף

בעצרת יועלה מופע שהופק במיוחד למועדים אלה ונכתב על־ידי דן אלמגור, בימוי דני לטאי, תפאורה אריה נבון, עבוד מוסיקלי לסלו רוט.

בהשתתפות: עדנה לב, בועז שרעבי, טוביה צפיר, אריה אליאס, עוזי מאירי, צמד מיתרי הזהב, להקת הזמר מטה יהודה, להקת המחול של מטה יהודה, ולהקות פולקלור של המושבים.

פרטים במודעות בעתונות ועל לוחות המודעות במושבים.

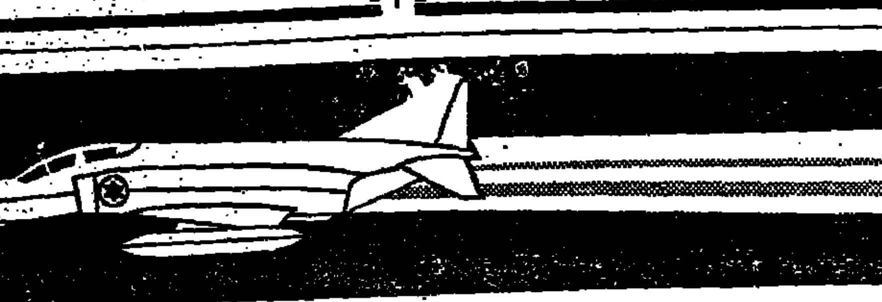
למד בטכני של חיל האויר

„נתפלל לשנה גשומה ונתכונן לשנה שחונה"

שיחה עם נציב המים מנחם קנטור

מאת א. סדומי

השנים הגשומות שלפני החורף השחון של 1972/73 לא זו בלבד שאיזנו את הצריכה השנתית של המים אלא איפשרו גם להחדיר כמויות מסוימות של עודפי מי־חורף לתת־הקרקע ולשפר את מאזן מי־התהום. אולם אותן שנים גם הרדימו, במידה מרובה, את עירנות המדינה לגבי מצב המים החמור. בשנים גשומות אף לא היתה אפשרות למצות את כל חו־מר הדין עם אלה שהשתמשו ב־כמות מים גדולה הרבה מן המיכ־סה שהוקצבה להם. המדיניות ה־ליבראלית למדי בנושא זה היתה לרועץ. עתה, משבאה שעת ה־מצוקה הגדולה, קשה להתרגל שוב לקיצוצים בכמויות המים ולמדי־ניות נוקשה שאינה מתירה כל חריגה מהתכנון.

„קשה, אבל הכרחי" — אומר נציב־המים מנחם קנטור. המד־גיש, כי היקף ניצול המים ביש־ראל הגיע למלוא הכמות שהטבע מעניק לנו, לדעת המומחים. חו־קר המים הוותיק הנודע, ראש השירות ההידרולוגי לשעבר ד"ר מרטין גולדשמידט, קבע, כי כמות המים המצטברת במאגרי המים ה־שונים, הניתנת לניצול על־ידי האדם, היא כ־90 אחוז מכמות ה־גשם השנתי היורדת מעל ל־350 מ"מ בשנה. כלומר, באותם האזו־רים בהם מגיעה כמות המשקעים עד ל־350 כ"מ בשנה אין הגשם תורם כמעט למקורות המים. ככל שגדלה כמות הגשם מעל לשי־עור זה, כן גדלה התרומה למקו־רות המים. כיוון שכמויות הגש־מים הן בתנודות קיצוניות הרי שגם תרומתן למקורות המים תהיה בתנודות. אם קבעו החוק־רים, למשל, כי התרומה הממוצעת הרב־שנתית של הגשמים למקורות המים היא כ־1.5 מיליארד מ"ק לשנה, הרי שבשנים גשומות יכו־לה התרומה להיות גדולה ב־50 אחוז ויותר. לעומת זאת, בשנה שחונה כפי שעברנו זה עתה, ה־תרומה זעומה ביותר ואולי אפ־סית.

מהו מצב המאגרים הרב־שנתיים

יש אומדנים שונים על כמויות המים שנותרו במאגרי המים ה־רב־שנתיים ועל אפשרויות ניצול חד־פעמי של המים שנאגרו במאג־רים אלה. אך נסיון העבר ובדי־קות שנעשו בשנה האחרונה מצבי־עים על הסכנות החמורות הכרו־כות בניצול מוגזם של רזרוות מים אלה. מקורות המים שהומלחו בגלל ניצול מוגזם ובלתי שקול הם אות־אזהרה חמור (וגם יקר) נגד גישה הרפתקנית בתחום זה. הערכות אחרונות של מלאי המים שיוותר במאגרים הרב־שנתיים ל־אחר החורף שחלף הן כדלהלן:

	אוקטובר 1972	אוקטובר 1973
המאגרים	250 מיליון מ"ק	אפס
הכנרת	800 מיליון מ"ק	650 מיליון מ"ק
אגני אבן־הגיר	800 מיליון מ"ק	700 מיליון מ"ק
אגני אבן־החול	1.850 מיליון מ"ק	1.350 מיליון מ"ק

יש כאן איפוא הפסד של 300 מיליון מ"ק מים. כדי להבין מש־מעות הנתונים הנ"ל די להזכיר, כי אומדן ראשוני מצביע על כך שתרומת החורף שחלף למקורות המים שלנו היא 50 אחוז בלבד מהצריכה השנתית, ואולי אף פחות מזה. ההפרש „נאכל" או „נשתה" מתוך הרזרוות שנותרו. נציב ה־מים קובע, שאין ספק, כי אנו עומדים על גבול היקף צריכת ה־מים שאנו יכולים להרשות לעצ־מנו, ואולי אף עברנו אותו.

הפסקת שאיבה במוביל הארצי בלתי נמנעת

מה צפוי לנו בשנה הבאה? ה־דבר תלוי, כמובן, במידה רבה בכמות הגשמים העתידה לרדת. נסיון העבר של שנים גשומות־רצופות ואחריהן שנים שחונות־רצופות, מדאיג ביותר. „עלינו להתפלל לשנה עשירת גשמים, אבל יש להתכונן לעוד שנה שחונה" — אומר נציב המים. מפלס הכנרת יורד עתה בקצב של כסנטימטר ל־רבע ליום ואפשר לחשב את היום בו יגיע למינוס 212, מה שיחייב הפסקת השאיבה במוביל הארצי בראשית נובמבר בערך. יהיה זה הגיוני לחדש את השאיבה במו־ביל רק כאשר יגיעו זרמים גדו־לים של מים לכנרת; השנה צפויים הם להגיע רק בסוף החו־רף. מקורות מי־התהום נידלדלו אף הם, כאמור, ועוד שנה שחונה עלולה להמיט עלינו אסון אם לא נתכונן מראש את דרכי השימוש במים כאילו השנה השחונה כבר מובטחת.

בחורף הקרוב, אומר קנטור, לא נוכל עוד לתת אותן כמויות מים להשקיית פלחה ולהשקיית רוויה, כפי שניתנו בעבר כדי להגדיל יבולי חיטים, כותנה ועוד. נצטרך לאגור את המים ולהבטיחם לקיץ הבא לצרכים החיוניים ביותר — פרדסים, מטעים אחרים, ירקות, פרחים וכו'. יהיה זה הידוק הגו־רה רציני לחקלאים, אך לא רק להם. קנטור מקווה שהסקטור ה־צרכני בעיר ובתעשיה יתרום אף הוא חלקו למאמץ הכללי לחסכון במים ולמניעת בזבוז. נציב־המים מוסיף, כי עם כל אי־הרצון להע־לות שוב את מחירי המים, לא יהיה מנוס מלהמשיך בכיוון ש־הוחל בו לקביעת מחירים דיפרנ־ציאליים למים. עד כמות מסוימת, והעלאת המחיר על כמויות שמעל לכך. המגמה היא ברורה — לא לגבות יותר כסף בעד המים, אלא לחסוך בשימוש במים, דבר שהוא גם לטובת הצרכנים.

יעול השימוש במים

עם זאת סבור נציב־המים, כי המדינה נתנה בידי החקלאים ב־שנים האחרונות את הכלים הדרו־שים כדי שיוכלו לעבוד גם שנה שחונה נוספת במינימום של נז־קים, ובעיקר בחפירת מאגרים ו־בהשקעות גדולות מאוד לייעול ה־שימוש במים. זה שנים מספר ש־אנו נתונים בתנופת פיתוח בייעול השימוש במים לכל הצרכים. ה־מהפיכה שהתחוללה בארץ בטכנו־לוגיה של ההשקיה, משמשת דוג־מה לארצות העולם. אמצעי ה־השקייה שפותחו ויושמו בארץ הקפיצו במידה רבה את היבולים החקלאיים ליחידת־מים. השיפורים במטירים ובטכניקת הטיפטוף, השימוש בצנרת פלאסטית ובברזים המופעלים אוטומטית, נוסף על הבאת הפיקוד האלקטרוני וטכנו־לוגיית המחשבים לשדות השל־חין, העלו את יעילות ההשקייה לשיעורים כאלה, שקשה היה ל־שערם לפני שנים לא רבות.

טכנולוגיה זו היא עתה בתהליך פיתוח. הישגי השנים האחרונות מצביעים על הפוטנציאל הגלום בתחום זה. התוצאות שהושגו מר־אות עד כמה גדולה רזרוות המים שבידי החקלאים שאינה מנוצלת כהלכה. אין ספק, כי ניתן להגדיל את התפוקה החקלאית על־ידי שימוש יעיל יותר באותה כמות מים הנצרכת היום על־ידי החק־לאים. הישגי הטכנולוגיה של ה־שנים האחרונות מעידים בבירור, כי החקלאות בישראל יכולה לג־דול ולהתפתח עוד שנים רבות, תוך ייעול פנימי בלבד בשימוש במים. דבר זה ייעשה רק על־ידי המשך במאמץ המחקר והפיתוח, כפי שנעשה בעבר, ובהשקעה של אמצעים רבים וגדולים מאשר ב־עבר, בתוספת תבונת הכפיים של החקלאים שלנו אמונים עליו.

נוסף על בעיות כמות המים וניצולם הנכון, קיימת גם בעייה של איכות המים ואיכות החיים בכלל, עקב זיהום המים וטיפול לא־נכון בשפכים, שימוש מופרז בחומרי הדברה ודשנים וחמרי די־שון כימי מזהמים. אך על כך ב־רשימה הבאה.

משפחת פליטים במבואות פנום־פן

המשולש המוזר בקמבודיה

לברה"מ סיבות טובות לחשוש משובו של סיהאנוק ומסיום המלחמה

מאת ישראל נוימן

מלחמת קאמבודיה, שהחלה ב־הפצצות אמריקאיות בחשאי, ב־מארס 1969, נראית כיום קרבה לקצה, תחת רישומה של הפצצה בשגגה. יהיה המקרה של הפצצת בסיס ימי של כוחות ממשלת לון נול כראני ככל שיהיה, הוא מהד־הד על רקע ההחלטה החשאית של המועצה לבטחון לאומי, כב־עם למחרת כניסתו של הנשיא ריצ'ארד ניקסון לתפקידו. הטלת 100,000 טונות של פצצות על קאמבודיה, ב־3,600 גיחות חשאיות בשנים 1969 ו־1970, היתה הר־שיתה של טראגדיה, שאת מחי־רה בדם, בסבל ובמשאבים לא ניתן להעריך. ויקרה אשר יקרה בעוד שבוע, עם הפסקתן של ה־הפצצות האמריקאיות על־פי תבי־עת הקונגרס, ברור מראש דבר אחד: העם הקאמבודי לא יחדל ביום ההוא לשלם את המחיר ה־מחריד של משגים וחישובים מו־טעים, של התחכמות יתירה ושיכ־רון עוצמה, של הכבוד והתרברבות מתחכמים, כביכול, שלו עצמו לא היתה יד בהם — ואפילו כל ידיעה, שהוא עליהם.

בני משפחות הדיפלומטים — לרבות הישראלים — כבר נטשו את פנום־פן, או נדחקים בתו־רים הארוכים של הנוסעים הבל־תי־סבלניים, המזדנבים בנמל ה־תעופה של פנום־פן. אף קאמבו־דים עשירים רוכשים אשרות יצי־אה במחיר של אלפים ליי ומע־לה. ומי מהם שאינו יכול לצאת עדיין מן הבירה — כגון מפכ"ל המשטרה — מחמת התפקיד הרם בשלטון — מבקש לשלוח את אש־תו ואת ילדיו למקום מבטחים.

אולם יציאת פנום־פן זו לא תרוקן את הבירה מתושביה: אם אכן טובעת הספינה, רק מיעוט אפסי חפשי לנטשה. כל „העכב־רים הקטנים", התושבים הקבו־עים והמוני הפליטים, שנמלטו מ־כפריהם מפני ההפגזות וההפצצות שבשגגה ובהתכוון, יישארו ב־עיר הנצורה וישאו בסבל ובאבי־דות, עד תום.

אשר לצפוי לפנום־פן לטווח ארוך (ואולי לא ארוך כל כך) אינו שנוי עוד במחלוקת בין ה־משקיפים: משטר לון־נול, שנולד לפני שלוש וחצי שנים, עם ה־הפיכה להדחת הנסיך נורודום סיהאנוק, לא יחזיק עוד מעבר זמן רב, בתום ההפצצות האמרי־קאיות המאסיביות. מיתקפת אנ־שי סיהאנוק במבואות פנום־פן והסתננותם השיטתית לפרברי ה־עיר, אל מאחורי קווי „הרפובלי־קאים", נועדה ודאי להמחיש את טענת הנסיך, כי כוחותיו מסוג־לים בהחלט לכבוש את הבירה; הם נמנעים, לדבריו, מכך רק מ־שום שחסים הם על תושביה ועל מיבניה, העלולים ליפול קורבן להפצצות קטלניות ונקמניות. „אם תשוחרר העיר לפני 15 באוגוסט".

אין זה מן הנמנע, כי דרום וייטנאם תחליט לחוש לעזרת לון נול, באוויר וביבשה, כדי למנוע את כניסת אנשי סיהאנוק לבירה. טראן ואן־לאם, שר החוץ הדרום וייטנאמי, רמז בסייגון כי כוחות הדרום עלולים שוב להתערב ב־קאמבודיה. הנימוק: „בקאמבודיה נותרו כ־200,000 וייטנאמים והם זקוקים להגנתנו". דרוש זכרון קצר במיוחד כדי להתייחס לנימוק זה ברצינות. כל עוד שלט סי־האנוק בקאמבודיה, לא נגע איש לרעה בבני המיעוט הוייטנאמי שם. טבח של וייטנאמים, ב־מיטב הסגנון הידוע מאירופה, ה־חל לאחר הפלת סיהאנוק ועליית לון־נול לשלטון. נכון כי הוא פסק, לאחר שניצולי מסע ההכ־חדה פונו ברובם מקאמבודיה ל־וייטנאם.

ספק אם מעורבות דרום וייט־נאמית מחודשת תשנה את המג־מה לטווח ארוך.

זו הפעם הראשונה מאז מלח־מת העולם השניה, יש מידה של שותפות גורל בין שתי מעצמות העל הראשיות, בקאמבודיה. נצ־חונו הסופי של נורודום סיהא־נוק, אם וכאשר יבוא, יהיה כש־לון קשה לנשיא ניקסון, אך פעולתו הנמרצת והמוצלחת של הקונגרס נגד התכחשה בהפצצות, זו השנה החמישית, ודאי תניע את הנסיך להתנזר להתפייסות עם ארה"ב — אם לא בימי ממשל ניקסון, אזי עם בוא הממשל ה־חדש. ואילו רוגזו על מוסקוה עלול להאריך ימים שנים רבות.

לא רק מנקודת ראות זו עלול־לה מוסקוה לשלם על נצחונו המשוער של סיהאנוק מחיר יקר אף יותר מוואשינגטון. ולא זו בלבד שסיהאנוק אינו רואה עדיין באוסק את הליכתם הסופית של קוסיגין וברז'נייב לסאן־קלמנטה בוכית. אין הוא מוכן לשכוח את ההבטחה הכתובה שנתן לו קוסי־גין במוסקוה, למחרת הדחתו, כי ברה"מ „תתמוך בו עד הסוף". הבטחה שהופרה בשיטתיות ובעק־ביות.

מוסקוה הכירה מתוך חשבון מוטעה, בלון־נול ועשתה כמיטב יכולתה כדי להתנער מסיהאנוק. היא שדחפה את הנסיך עמוק עמוק אל תוך זרועותיה של סין — ומוכנה לעשות עתה שמיניות באוויר, כדי למנוע את שובו ל־פנום־פן. אך הכל כנראה לשווא.

סביב קאמבודיה נוצר משולש מוזר. ברה"מ וארה"ב — בניגוד לסין — מעוניינות שתיהן בפשרה של הרגע האחרון, שבמסגרתה יוותר סיהאנוק על שובו לפנום־פן, תמורת התפטרות לון־נול וי־ציאתו לצמיתות לארה"ב, „לשם ריפוי". וסיהאנוק אכן אמר לא פעם, כי אין הוא מבקש להחזיר לעצמו את השררה בקאמבודיה והוא נכון להניח למנהיגי תומכיו שבתוככי קאמבודיה „להקים מש־טר סוציאליסטי", בלי השתתפותו האישית. אך אם — וזהו אם גדול — הוא בכוונות נכון לכך, הכוו־נה לצעד שיעשה הנסיך לאחר הנצחון הסופי, ולא כתהליך לק־על אי־נכונותו לפשרה מעין זו מעידה העובדה כי הוא יוצא ל־

(המשך בעמוד 11)

אחריותה של מזרח־גרמניה

שיחות שייפתחו בחודש הבא בוואשינגטון תתבע ממשלת ארה"ב מאת ממשלת מזרח־גרמניה לשלם פיצויים לקרבנות נאצים. ידיעה זו, שמסר אתמול סופר „דבר" בארה"ב, מרמ־ת שסוף־סוף עשוייה להגיע שעת־האמת גם למדינה זו, שהת־ירה עד היום באיבה לשארית הפליטה. איבה זו, אשר מזרח־רמניה ירשה מן הנאצים בנפש חפצה, מצאה את ביטוייה ה־יקרי כלפי אותה מדינה, מדינת ישראל, שייצגה את העם יהודי מול רוצחי בניו ושודדי רכושו.

מזרח גרמניה מבקשת עתה לבוא לקהל העמים. והדבר מול לה בתוקף ההפשרה הבין־גושית. אולם עם קבלתה ארים לא יימחק לה העבר במה שנוגע לקרבנות היהודים, ה גם שהיא הורישה לעצמה, כירושה רשמית, את רכושם ול אלה שנרצחו.

בשעתו נדרשה מערב־גרמניה לתשלום פיצויים ושילומים שיעור שני שלישים מן התביעה הכוללת של העם היהודי ערמניה כולה, בהנחה שהשליש הנותר ישולם על־ידי מזרח־רמניה. ממשלת בון עמדה בחובה שלה. ועל־פי הסכם לוק־מבורג שילמה תוך 12 שנה 3.000 מיליון מארק לישראל, ש־לסה את רוב פליטי המשטר הנאצי ועוד 450 מיליון מארק וועידת הארגונים היהודיים בעולם בשביל אלה שלא עלו ישראל — וזאת חוץ מפיצויים אישיים, שגם אותם מזרח־גר־ניה סרבה לשלם.

בשעה זו לא ברור, אם התביעה שתופנה למזרח גרמניה שיחות וואשינגטון תוגבל לאזרחי ארה"ב בלבד או תכלול גם עביעות של יהודים במדינות אחרות. אך גם אם תהיה הגבלה ., במו"מ הדו־צדדי, הרי עצם הצגת התביעה תקבע את אחריו־זה גם של מדינה גרמנית זו למה שעולל העם היושב בתוכה משטרו הקודם. ויש לקוות שארה"ב תהיה איתנה בעמדתה ענין זה.

הבנייה לגובה בירושלים

החלטת מועצת עיריית ירושלים בדבר הגבלת הבנייה לגובה בירה היא הוכחה, כי לחץ „ציבורי" משתלם. מאבקם של מועצה לארץ־ישראל יפה וחוגים ציבוריים שונים בירושלים נגד העיוותים בהתרת בנייה מופרזת לגובה במיתחם עומריה, לון פלזה, מלון היאט ועוד, היה מאבק מוצדק למען שמירת ופיה המיוחד של ירושלים. ואכן, נשא מאבק זה פרי. יש שבח את ראש עיריית ירושלים טדי קולק שהשכיל ללמוד את הנושא ואת הבעיה, ושינה את עמדתו הקודמת, לאחר ששוכנע על־ידי מומחים ומתכננים וחש גם את דעת הקהל הירושלמית בעניין זה.

בנייה לגובה כשלעצמה אינה פסולה, ככל שהיא מותאמת לסביבה, לנוף, למבנה הטופוגראפי ולאופי ההיסטורי של המקום. כל בנייה בירושלים יש להתאים לערכים ההיסטוריים הקיימים בה, ולעובדות בנייה שנקבעו במהלך התפתחותן של העיר העתיקה ושל העיר החדשה. משום כך קבעה מועצת־העיר אזורים, בעיקר אלה הסמוכים לעיר העתיקה והצופים אליה, וכן מספר שכונות בעיר, שבהם תותר בנייה עד שלוש קומות בלבד. באזורים אחרים תותר בנייה עד שמונה קומות, ורק באזורים מרוחקים, המכונסים בתוך עצמם, תותר בנייה גבוהה יותר, עד שתים־עשרה קומות. החלטה זו היא ביטוי לגישה ריאליסטית, היכולה לענות גם על בעיית הנוף וגם על צרכי הבנייה והשיכון בירושלים.

יש לקוות, כי ההחלטה שנתקבלה, תופעל הלכה למעשה מייד, וכי תישמר בקפדנות על־ידי כל גורמי התכנון והבנייה, המקומיים, המחוזיים והארציים, ללא כל כניעה ללחצים של גורמים אינטרסנטיים תקיפים.

הרשימה הממלכתית: מבן־גוריון לבגין

הריב וההתרעה על פילוג בע"ם הם יותר מעניינים מאשר השו־בים. כל מה שקורה בנוף זה נעשה יותר ויותר משעשע ופחות ופחות רציני. האופוזיציה קוראת לעצמה „לשינוי". בשעה שהרוב הוא המביא את השינוי הגדול — מהליכה לבחירות ברשימה בראשותו של דוד בן־גוריון להליכה לבחי־רות ברשימה שהעומד בראשה היה מנחם בגין.

אין אנו מתכוונים לנפח את חשיבותה של קבוצת האופו־זיציה. אף־על־פי שעמדותיה נראות לנו קצת יותר מאלה של הרוב. נראה לנו שזכותה של „לשינוי" לטעון שהיא ע"מ האמיתית היא בערך כזכותה של ע"מ לקרוא לעצמה רפ"י. רפ"י או לא רפ"י, ע"מ או לא ע"מ, הקובע הוא השינוי הגדול שעשו בחייהם אנשי ע"מ — מדוד בן־גוריון למנחם בגין.

בביוגרפיה של דוד בן־גוריון יש פרק חשוב של מאבק עם הרביזיוניזם. דוד בן־גוריון היה האיש שתרומתו האישית לנצחון תנועת־העבודה על הרביזיוניזם היתה גדולה מתרומתו של כל אדם אחר. לא במקרה הוא היה המוקד להרבה מאוד השמצות מצד הרביזיוניסטים. ד. בן־גוריון היה גם האיש שקבע: „בלי 'חרות' ובלי מק"י".

אין אנו נוטים להאשים את ע"מ בהעברת קולות מרשימת בן־גוריון לרשימת בגין. קולות הם לא יעבירו. חבל רק שהם מעבירים את עצמם.

מועצת חברת העובדים שתיפתח מחר תצטרך לדון על הבטחת גידול ההון המושקע והגברת שיתוף העובדים

חילוף משמרות במשק הפועלים

מאת משה א. גלבוע

ר קום המדינה האמנה, מידי תלמידיו של נחמן סירי־ ש„מדינת היהודים" מן הכורח זה סוציאליסטית, „אם עתידה להתגשם בכלל". („קול קורא הנוער העברי", 1901). שללנו תפיסתו של בר ברוכב. ברא־ ימיו ש„כל מפעל התיישבותי נו מוכרח לקבל אופי קאפי־ טסי". אף ההסתדרות הציונית יכולה להימנע מזה, כי חוקי ל של המחזור התעשייתי־מס־ כוחם רב משל נאומים מר־ הרי לורד קיינס לימד. ע־ ב להתגבר על „חוקי הברזל" יבים משברים ואבטלה בקא־ ליזם. והציונות החלוצית הפ־ בפועל את דברי בריכוב. ש־ גל „הפרולטאריון" בארץ „ה־ לחפירת תעלות, לסלילת דר־ וכיו"ב וכן ל„ארגון האשראי יזק, פדיון המסים, הקמת מפ־ משקיים למופת." לא נתממ־ ם הפרוגנוזה שלו: „מוטעית הדיעה האומרת, כי הפוע־ צלולים להיות בארץ לבעלים, לים לפועלים. המוסדות הצ־ לא יוכלו לעולם ליהפך ל־ ות סיוע". (כתבים של ב. ב. הוצאת הקיבוץ המאוחד ית פועלים).

צלים" וסטודנטים באו לארץ פועלים, ופיצלים למדו להי־ צלי כשק עצמי ואפילו „מאר־ ומנהליו של משק פועלי צמה. וכל זאת גם בעזרתם המוסדות הציוניים". משק הי־ ים יוקם לא רק לשם סיפוק יקה ולא רק כמפעלים „עתירי הי". אלא גם מתוך איתו הת־ הסו־אלי לגאולת האדם של גורדון, מניה שוחט, יוסף פלדור, יוסף בוסל, שלמה יצחק טבנקין, ברל כצנל־ בן־גוריון, ומאיר יערי וגם הורביץ וכל חבריהם וממשי־ משק הפועלים קם גם כדי את הנשק, את הצבא היהו־ את הבסיס הכלכלי לייסוד המ־ המשק ההסתדרותי קם גם דאגה ל„קטנות" — לאספ־ סחירות שבות חולות לצר־ ובכפר; דאגה לאשראי לחס־ ו ולביטוח; דאגה לשיכון זול, ילד בתוך דאגה לבריאות, לע־ ולספר טוב. בזכות כל אלה זה חברת העובדים עם קום המדינה כרבע מהמועסקים והתו־צר הנקי בישראל.

קוממיות ושבר

חלק ניכר מכל הסגולות הללו השתנו והביאו את משק העובדים עד משבר דווקא אחרי קום המדי־נה. אמנם בעת הראשונה, בשנות העליה וההתיישבות ההמונית, עוד גדל המשק הפועלי והגיע זמ־נית לשיעור של 28 אחוז מהמועס־קים. אך כבר בזמן החלה ירידה. התבוננות מעמיקה במתרחש מל־מדת, שדווקא אחרי קום המדינה — על בסיס של מלחמה פרמאננ־טית בניגוד לחזון של שלום מת־מיד ואחוות־עמים — נתאמתה ה־פרוגנוזה של בר ברוכוב בדבר משק קאפיטאליסטי מכאן ומלחמת הפועלים על תנאי השכר מכאן.

ר א ש י ת. ישראל לא הוקמה ב־תוך קיבוץ גלויות כללי, כחזונו המשיחי של הרצל — תהליך זה יימשך דורות. יש גולה גדולה וישראל זקוקה לה בנפש, בגוף וב־רכוש. לפיכך לא יכול ולא רצה הרוב הסוציאליסטי, שהיה כאן עם קום המדינה, לכונן משטר סוציא־ליסטי. אדרבה, מן ההכרח היה ומן ההכרח יהיה גם בחמישים ה־שנים הקרובות, שבהן יימשך המ־צב הנוכחי של לא שלום ולא־מל־חמה, לעודד עלייה של בעלי הון ויבוא של הון פרטי יוזמה פר־טית.

ש נ י ת. צומצם הצורך בהתייש־בות ביטחונית ובטחונית, וממילא צומצמה ההפנייה הצודקת, שגם איש ימין כאוסישקין עסק בה, של ההון הלאומי הכללי אל המ־שק החלוצי — היינו אל המשק הפועלי. עתה משמש ההון הלאומי, מן המגביות והמלוות, להרחבתו של המשק הממלכתי, הציבורי והפ־רטי גם יחד. המלוות הענקיים של הממשלה וממילא גם מענקי ריבית מוזלת, ניתנים לכל מי שיש לו הון להשקיע. וכיוון שלסקטור הפרטי בארץ ובגולה יש הון נייד וחופשי להשקעה לאין ערוך יותר מאשר למשק הפועלי — מסייע ה־הון הלאומי להרחבתו של המשק הפרטי.

ש ל י ש י ת. משק העובדים הת־רכז בחקלאות מהטעמים הציוניים הסוציאליסטיים האמורים לעיל. ב־שנים האחרונות הגיע גם לישראל התהליך של צמצום חלקה של ה־חקלאות במשק הלאומי.

ר ב י ע י ת. רמת המחיה ביש־ראל עלתה פי כמה וכמה מאז תקופת הצנע. מובן שצליית הצר־כאה של כלל הצרכנים מכוונת לאו דווקא למוצרי ההתיישבות ה־חקלאית אלא למוצרי תעשייה ול־סיפוק צרכי מותרות אישיים.

ח מ י ש י ת. המדינה הקימה משק ממלכתי. מצד אחד שחררה בכך את המשק הפועלי מלפעול בענפים עתירי הון שנהלך אליהם בטרם מדינה, כגון צי הים והאוויר, מח־צבים ועיבודם.

ש י ש י ת. המדינה שיחררה את ההסתדרות גם משירותים ראשו־ניים, כמו חינוך לכל שלביו. אף בתחום האחרון גדל התוצר הל־אומי ועוד יגדל בעתיד.

ש ב י ע י ת. הכוונות הפועלים לצמצום משק הפועלים אינם אוביקטיביים בלבד. השחרור מה־חינוך הפלה מחות סוביקטיביים, המכוונים נגד המשק הפועלי.

חרף האוק, המחייב חינוך לח־לוציות ולהגשמה, ניצחו במער־כות החינוך וההוראה אנשים הר־חוקים מחינוך לעבייה ולחברה סו־ציאליסטית. ובוגריו של חינוך זה נותנים חילם למשק הפרטי.

ש מ י נ י ת — הטראגדיה הנו־ראה של השואה, שחיסלה את ה־יהדות המתקדמת במרכז אירופה ואת עתודות העליה הפועלית והצי־ונית, הגוש היהודי העצום. באי־רופה הקומוניסטית עלול לגדל דור של עולים אנטי־סוציאליסטיים, המזהים בטעות את המשק הפועלי עם הדיקטאטורה הלנינית; הגוש היהודי העצום באמריקה חונך ב־רובו ליהנות מן הקאפיטאליזם, וי־הודי ארצות ערב אף הם עשויים להיות מושפעים מהלכי־רוחה המ־כוונים נגד דרכה ההיסטורית של ההסתדרות.

ת ש י ע י ת. המשטר האינפלא־ציוני בישראל העלה את הנטיות ההמרניות הגסות ביותר. את הר־דיפה אחרי הרווח (גם בדמות שכר) ויהי מה.

ע ש י ר י ת. חרף כל אלה נשא־רה חברת העובדים נאמנה לייעו־דיה; היא העלתה את השכר, וב־עיקר את התנאים הסוציאליים של המוני הפועלים, לעתים למעלה מהמקובל, היא פיגרה ומפגרת ב־הפלאת מחירים, תוך שמירה על האינטרס של הצרכן, וכן פיגרה בחיסול מפעלים לא־כדאיים, ואף הקימה מפעלים כאלה, במיוחד ב־„תיפוש" אזורי פיתוח. בכל אלה צומצם הרווח הדרוש להרחבה או לשמירה על מקומו של המשק ה־פועלי בכלכלה הלאומית.

ולבסוף — היו גם שגיאות של מייסדי המשק הגדול בנית חלו־ציו. כאשר הקימו את קריית הפל־דה, אולי מתוך „מגאלומאניה", או־לי מתוך אמונה מופרזת בערך ה־כלכלי־ביטחוני של „מפעלי תש־תית".

מכאן ומכאן פעלו ופועלים סל־חציים עצומים לצמצום חלקה של חברת העובדים במשק הלאומי. ב־שנות המיתון ומלחמת ששת הי־מים הפסידה חברת העובדים עש־רות מיליוני לירות כאשר המשי־כה להחזיק בעובדים ובמפעלים שנפגעו. ומשבר זה הבליט את ה־צורך במתנה ובמאמצים מיוחדים וחדשים, כדי לשמור על כוחו של המשק הפועלי ואף להרחיבו מחדש בהתאם לצרכי שנות השמונים ול־קראת שנות האלפיים.

חילוף משמרות

במשך התקופה האחרונה, למן המי־תון, עבר משק העובדים את אחד המבחנים הקשים ביותר שני־צב לפניו — מבחן שהכול ניבאו לו בו כישלון — המבחן של חי־לוף משמרות.

המייסדים של המשק ההסתדרו־תי היו דור של נפילים ברוח וב־בות של עשייה, היו רבים שחששו כי המשק הפועלי יתמוטט עם הצטרפותו לידיהם של היורשים, ה„אפיגונים". והנה נבעדו במוך־דוח. בזה אחר זה מנהלים חדשים, והמשק נשאר על תלו. יתירה מזו: הוחדרו בו שיטות חדשות ומו־דרניזציה. והמשק החל להתרחב מח־דש, בתנופה רבתי, לא פחות משל אנשי העליה שבעבר. ולא זו בל־בד, המנהלים העזו גם לחסל כ־גריסר מפעלים לא־רווחיים ב־„סור" וב„תיפוף", בצרכניות וב־מחסני „תנובה". אף בכך, כמובן, המשיכו את הריאורגניזציה המת־מדת שעברה על חברת העובדים בשלהי שנות העשרים ובתחילת שנות השישים. שלוש חברות־הבת של „סולל בונה" נתעצמו למן 1958, כל אחת כקונצרן ענקי, רוו־חי כשלעצמו. „המשביר המרכזי" פוצל, ומפעליו התעשייתיים נת־ארגנו מחדש — כל אחד בחטיבת התעשייה הענפית־המקצועית ההו־לכת אותו. ה„תכנית הכספית" של חברת העובדים, ששימשה בעבר את החקלאות וההשקייה בעיקר, נחלצה יותר ויותר לתעשייה, לר־בות ענפים עתירי־מדע. וכן גם ל־שיווק מודרני לטובתם של היצרן והצרכן גם יחד. תנופה מיוחדת ציינה את „בנק הפועלים" מכאן ואת „שיכון עובדים" מכאן, ש־התייצבו במרכז העשייה המשקית בתחומי משק הכספים מכאן ושי־רותי השיכון והדיור מכאן. „קרן ההשקעות", שהוקמה בראשית שנות השישים, העניקה מחדש ל־מזכירות חברת העובדים כוח ל־השקעות ישירות ולהכוונתו של המשק, כדי שלא יישאר אך ורק בידי כל קונצרן שיעשה את הישר בעיניו. במיוחד יש לציין את ה־ריאורגניזציה הענפית בתוך כל קונצרן, כאשר כל סוג של מפע־לים אורגן בחטיבה ענפית־מקצו־עית. אף ההתיישבות החקלאית חידשה את הצעותיהם של שלמה לביא ויצחק טבנקין והקימה הן במושב והן בקיבוץ מפעלי תע־שייה חדשים וחדישים. התוצר ה־תעשייתי של ההתיישבות מתקרב עתה לשיעור של 40 אחוז מכלל התוצר שלה!

בכל אלה לא נטשה חברת ה־עובדים את תפקידה הלאומי־הממ־לכתי. ואף־על־פי שלא תמיד זה ריווחי, הצטיינה התקופה האחרו־נה בגידול היצוא בהשוואה ליצוא הכללי.

חברת העובדים לא זנחה בת־קופה האחרונה גם את הנושא שלה — את העובדים. יצירנו השקט ה־יוזמי ויחסי העבודה הטובים ש־שררו בדרך כלל בחברת העובדים בתקופה האחרונה, וכן נסיונות שונים של ייצוג העובדים בהנהלה ושל שיתופם בניהול וברווחים.

עם כל זה אין ספק, שכוחות עצומים יוסיפו לפעול גם בעתיד לצמצום כוחו של משק העובדים. ומן ההכרח שמועצת חברת העוב־דים תטיל על עושי דברה בכל שלוחותיה של המשק לעשות הכל כדי למשש חברה סוציאליסטית בי־תוך המשטר המעורב בישראל. ל־שם כך מן ההכרח להבטיח גידול בהון המושקע במשק הפועלי; הר־חבת ההכשרה של מנהלים לע־תיד. הגברת שיתופם של העוב־דים באחריות, בהנהלה וברווח; העמקת „הכוונה החברתית הכללי־הסתדרותית" במשק המוסדי והקו־אופרטיבי, חינוך מחודש לערכיו של משק פועלי עצמי. אימוץ החי־דושים במדע, בטכנולוגיה, בכלכ־לה ובמינהל; בחינה מתמדת של המפעלים הקיימים מכל ההיבטים; ייעולם וביסוסם של הראויים לכך והדירה לענפים עתירי מדע ומקצועיות. לא רק גידולו, אלא גם עצם קיומו של משק הפועלים תלוי בכל אלה.

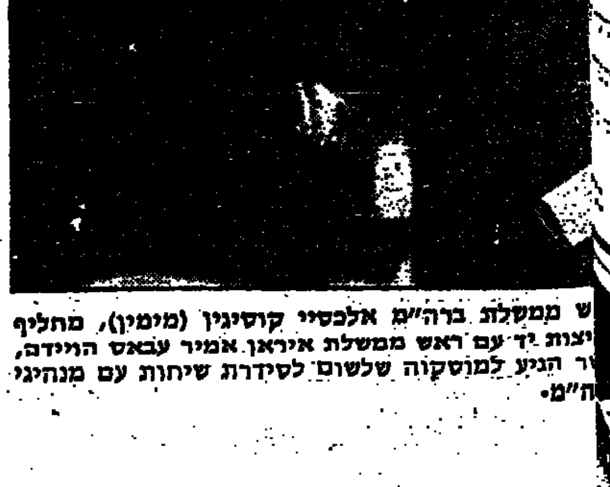

ש ממשלת ברה"מ אלכסיי קוסיגין (מימין), מחליף יצות יד עם ראש ממשלת איראן אמיר עבאס הוידה, ר הגיע למוסקווה שלשום לסידרת שיחות עם מנהיגי ה"מ.

SCONTONEW NEW YORK * BARSCONT TEL AVIV *
SCONTOGEN GENEVA * BARFOREX LONDON *
SCONTOZUR ZURICH * BARCLOSEA PARIS *
SCONTOLUG LUGANO * BARCLAYGROUP TOKYO *
SCONTAM AMSTERDAM * BARGROUP SYDNEY *
SCONTOMONT MONTEVIDEO * BARDCO FRANKFURT
SCONTOLUX LUXEMBOURG * BARCLADOM ACCRA *
SCONTARGENTO BUENOS AIRES * BARCALIF
SAN FRANCISCO * SCONTOBANK JERUSALEM *

מניו־יורק עד תל־אביב
מטוקיו עד מונטבידיאו
מסידני עד אמסטרדם
מערכת בנקאית המקיפה
חמש יבשות תבל־
לשרותך.

בנק דיסקונט לישראל בע"מ בנק ברקליס דיסקונט בע"מ בבד BDB

هكذا من الاصل

דו"ח מבקר המדינה על „נתיבי נפט" אישר עיקרי טענותיו של דויד ניב

מאת יונה שמשי

דו"ח מבקר המדינה על חברת נתיבי נפט שהתפרסם בשבוע שעבר, הוא בראש וראשונה אישור מוסמך ומהימן לעיקרי הטענות שהעלה הגיאולוג ד"ר דוד ניב, בתזכיר שהגיש להנהלת משרד האוצר באפריל 1971. עם פרסום דו"ח המבקר תם הפרק הציבורי של חברת הממשלתית האמורה. אך לא נשלם, הסרות עדיין המסקנות המוסריות ציבוריות שיש עמן נקיטת צעדים מעשיים לגבי האחראים לצורה של מחדלים הכבדים. העובדה, שהממצאים והמסקנות המובאים בדו"ח המבקר בלתי יבשה אך צוננית, מחייבים כמה אישים בכירים במדינה, בהם קרים מן השורה הראשונה, להחזרת בתפקידם או בעובדה שהסיקו מסקנות בפומבית לאחר פרסום הדו"ח ועדת ויתקון. בפרשת נתיבי נפט, פונתה לאותם אישים שהזכירו התכבדו בפומבי מספר ע־ביב, כי „הר האשמותיו של ניב הוליד עכבר של מימצאים מרשיעים ותחונים". בימצאים ומסקנותיו של דו"ח המבקר באחרים את קיומו של ה„הר" של ניב.

ד"ר דוד ניב העלה את טענותיו על הנעשה בנתיבי נפט עוד בדצמבר 1970, בשיחה עם שר האוצר פנחס ספיר. באותה שיחה סוכם כי השנים ייפגשו בנוכחות סגן שר האוצר ד"ר צבי דינשטיין. פגישה זו נערכה באפריל 1971 ובה הגיש ד"ר ניב את תזכירו. בימצאי התזכיר של ד"ר ניב הוכחשו בו במקום מכל וכל ע"י סגן שר־האוצר, שאף אמר כי ד"ר ניב עלול להיפגע בשל „חוסר השהר לסכנות שבתזכירו". אותו תזכיר שימש אחר כך בסיס לעבודה בדיקה של שני אנשים: מנכ"ל האוצר לשעבר ד"ר יעקב ארנון (שהציע כי הנושא ייבדק בדרך משפטית, דבר שלא התקבל על־ידי שר המשפטים יעקב שמשון שפירא) ועו"ד משה בך־יאב, שפעל ללא כל סמכות מעשית.

חדשים רבים נשמר תוכן התזכיר של ניב בסוד כמוס. הגיאולוג עצמו לא זו בלבד שלא מסר בידי דבר וחצי דבר לפרסום, לא במישרין ולא בעקיפין, אלא אף נמנע מלשוחח עמי על תכנו כאשר פניתי אליו באוגוסט 1971 עם עסקתי, במסגרת עבודתי, בהכנת סידרה בת שבעה מאמרים ב„דבר" על נתיבי נפט. לפני כן לא הכרתי כלל את ד"ר ניב. ניב אף ביקש לשכנעני שלא לפרסם דבר לפני סיום עבודתו של משה בך־יאב. מובן איפוא כיצד נשמר העניין בסוד כמוס. עתרי ה„נוגעים בדבר" — לא היו מעוניינים, מטעמים מובנים, כי העניין יקבל פרסום. הם עשו הכל, כפי שעוד יוסבר להלן, כדי להשתיק את הפרשה ולהבניע את פרסומה.

סדרת המאמרים שהתפרסמה ב„דבר" החל ב־3 בספטמבר 1971 שללה עבודה רבה יותר בכפי שהיה כרוכה בתזכירו של ד"ר ניב. הצלתה את פרשת נתיבי נפט לסדר היום באופן שאי אפשר היה עוד להעלימה או להשתיקה. בעקבותיה באו פרסום כספים, בג'ואב הקמת ועדת החקירה בראשות שופט בית המשפט העליון ד"ר א. ויתקון ובהרכב א. הרס וא. קליר.

בסעיף המתייחס ל„דרכי ניהול" של עדות הנפט בסיני, בבחינה ארגונית מקצועית והכרתית מכי־ריה", נאמר בתזכירו של ד"ר ניב: „באמור נכתב פרק זה על סמך עדויות של עובדים בנתיבי נפט (נוכחיים ולשעבר) וכן אנשים נוספים שיש להם מגע עם הנושא. התמונה כוללת האשמות חמורות ביותר, בעיקר כלפי המנכ"ל, ובתנאים מתאימים יהיו המעידים מוכנים להעיד על כך בגלוי. להלן תמצית הממצאים:

„א. גניבות של ציוד בסכומים אסטרונומיים בהוראת ההנהלה ובידיעתה: הנבעת אוירת „הפקר" ע"י יצירת מחסנים משותפים ל„קונסיגנבל" (חברתו הפרטית של המנכ"ל) ול„נתיבי נפט", ע"י אי־רישום הוצאת ציוד, על ידי העלמת שיכלים של תעודות משלוח (במקרים בהם נערך רישום) ואת על אף התזכורות בע"פ של עובדים זוטרים במחסנים, וע"י פירוק שרירותי של ציוד בשדות הנפט ובמתקנים שבוטים שלא הופעלו ע"י „נתיבי נפט".

„בכלל הציוד שנגנב היו: טרקטורים, מנועים וכן „שטנגות" לקידוח שהועברו צפונה, כביכול עבור „נפטא", ובשם ל„קונסיגנבל". ואת על אף הידיעה, כי בשנת 195? שילמה מדינת ישראל לחברה הנפט והשרותים שפעלו בסיני פיצויים כספיים גדולים עבור כל הציוד שנגנב או נהרס על ידינו.

„ההקבלות על קבלנים שונים שלא תמיד בהתאם לצורך וליעילות, ותשלומים על חשבונות בדיים שהוגשו לעתים עבור עבודות שכלל לא בוצעו. מספר ניכר של קבלנים כאלה מגיע לפחות לכ־2—3 ...". עד כאן לשון ד"ר ניב בתזכירו מאפריל 1971. מבקר המדינה בדו"ח שלו כוסה זאת כך:

„בתחום המינהל והמבק, כפי שנשתקף בדין וחשבון זה, היו ליקויים רבים בפעולת החברה. ... סידרי ההתחשבנות אתם לא היו נאותים, והיו אף מקרים לא מעטים של ..., לא עמדה עליהם (ההדגשה שלי — י. ש.). לא היה להברה פיקוח אפקטיבי על הרכוש אשר בידיה ובכך לא הובטחה שמירה על הכרים ... דבר שלא רק גרם נזק כספי אלא גם היתה לו השפעה מזיקה על האווירה במפעל ובסביבתו", — כך כותב מבקר המדינה ומוסיף:

„התמדלים לפיקוח על ניהול החברה לא היו מניחים את הדעת וגלגלי צירוכים השונים בקודות החברה לא נשמר די הצורך מקומו של הדירקטוריון. בהתבקה על אמים הביוחד על תפקידי החברה מאבל לגבות בהרכה הפיקוח על ריבות החברות הממשלתיות במשרד האוצר. אולם לא הונהג פיקוח קיסף מטעם הממשלה בדרך אחרת, אשר בודאי לא כאן היה המקום לוותר עליו".

קריאה מדוקדקת בחומר זה מלמדת כי סגן שר האוצר, שהיה בתוכה, לא סמך על בחלקה הזרה בה בבירור עבר הוא מבחן כבגן עד — ראש החברות הממשל־

היות, הביקורת המעקבת אחר פעולותיהן של חברות ומפעלים גדולים העוסקים בייצור במשאבי חיוני וסודי. מימצאי המבקר מלמדים כמו כן, כי ד"ר דינשטיין העניק סמכות בלתי מוגבלת כמעט למנכ"ל נתיבי נפט מ. פרידמן, בצה כביכול לכפשה את ערכה של מועצת המנהלים והפך את החברה למעין חוכמת אישי להמר לסותו של פרידמן.

אילם חמור מכך: סגן שר האוצר ומנכ"ל נתיבי נפט התעלמו אף מהוראה ועדת שרים לענייני כלכלה. הנה העובדות כפי שהובאו מבקר המדינה בדו"ח שלו על נתיבי נפט בשבוע שעבר:

„לפי החלטת ועדת השרים לענייני כלכלה מיום 9.2.1969 יוסד חברה בת, חברה נכדה, או חברה שלובה, על ידי חברה ממשלתית, טעון אישור ועדת השרים לענייני כלכלה. הביקורת העלתה כי החברות הנכות של נתיבי נפט הוקמו משנת 1970 ואילך ונרשמו בחוץ לארץ, בלא שנתקבל לכך האישור הנדרש של ועדת השרים. אישור ועדת השרים היה דרוש, לדעת הביקורת, אף אם מדובר בגופים שאינם מיועדים לפעילות עצמאית משלהם".

בתוך מימצאי המבקר על נתיבי נפט, שפורסמו בשבוע שעבר, יש כמה המעסיקים אישור לטענותיו של ד"ר ניב, ואם לא מוצו בהליכים שקדמו לדו"ח המבקר. בעדותו לפני ועדת ויתקון אמר הגיאולוג ד"ר ניב, כי לדעתו מדיניות מטעמים המסחריים והאחריות, שהנהיג פרידמן, לא היתה מקרית. היא נועדה למטרות אנוכיות של המנכ"ל וחברותו הפרטית.

אומר המבקר: „בשנים 1967—1969 השאילה החברה ומכרה למוכרים שונים ציוד מסוגים שונים, ובעיקר ציוד קידוחים. הביקורת העלתה, כי חלק מההשאלות לא נתלוו ברישומים באותם ולפעמים אף לא היה בידי החברה מידע בדבר הציוד השאול ומקבליו: ...בהתחשב בליקויים החמורים שהעלתה הביקורת בסדרי הפיקוח שהיו נהוגים בחברה על השאלה בכלל ובמיוחד על הציוד שהושאל או נמכר בתקופה בשנים 1967—1968, לא ניתן לוודא בדיוק אם אכן הוחזרו לה כל פריטי הציוד שהשאילה בשעתו ואם נתקבלה התמורה בגין אותם פריטים שלא הוחזרו...".

מבקר המדינה מגלה גם פרשות תמורות רבות אחרות. כגון זו: „בבדיקה השקעה בסך 7.4 מיליון ל"י בגין עבודות שבוצעו על־ידי קבלנים. הביקורת העלתה כי תשלומי יתר בסכום כולל של 646,000 ל"י לארבעה קבלנים ולגבי אחד בעל תשלום דמי המתנה לקבלן אחר בסך של 840,000 ל"י. בהמשך אחרי מגלה המבקר, כי „נתיבי נפט רכשה ציוד בשווי של מיליוני לירות אשר לא היה בו צורך".

בעניין אחר שהיה אחת מבקר דו"ח הטענות העיקריות של ד"ר ניב נגד ניצול מעמד מנכ"ל נתיבי נפט על ידי מ. פרידמן לטובת עסקיו הפרטיים, אומר מבקר המדינה: „עיסקת המכירה שנעשתה בין קונסטינגבל לבין החברה הזרה נדונה בהרחבה בוועדת החקירה בעניין נתיבי נפט. בעניין זה העלתה הביקורת מסמך שממנו משתמע כי מנכ"ל נתיבי נפט ניהל מו"מ עם נציג החברה הזרה לבבירות ציוד הקידוח הפרטי שלו באותו מועד עבר נשא ונתן עם אותו נציג בדבר פרטים שונים הנוגעים לחיפושי הנפט שלה בסיני. לקראת עריכת החוזה שהיה אמור להיחתם בין הצדדים". להלן אומר מבקר המדינה: „לפי הדכוני החברה הזרה, כפי שהועברו לידי נתיבי נפט, הסתכמו הוצאותיה בחיפושי הנפט בסיני, לרבות הוצאות עקיפות, בסך 14.8 מיליון דולאר. נתיבי נפט לא בדקה את הדו"חות הכספיים, שהגישה החברה הזרה, ומשום כך אין ביכולתה לקבוע ולאמת את ההוצאות בסך 14.8 מיליון דולר שעליהם דיווחה החברה הזרה. בגין חיפושי הנפט שערכה בסיני, מזה 7.8 מיליון דולר בקידוח באר־הר מפרץ סואץ; המדובר בסכום גדול, אשר מתחשב בהיקף העבודה שבעצמו אינו מוסבר על־ידי".

בפרשת נתיבי נפט נאמרו דברים רבים כאשר על ידי סגן שר האוצר ומנכ"ל החברה לשעבר, שאין להם ביסוס במציאות. בוועדת החקירה, ובכל הזדמנות אחרת, ניסה מרדכי פרידמן להציג את המחדלים המעשים שהיה מוכן להודות בהם בכך, שהוא היה עסוק בשיקום השדה ובניצול הנפט בסיני. גם טיעון זה נשען בעיקרו על „בלוף". ה„בלוף" הוא בכך שפרידמן הצליח להפיק נפט בסיני תוך פרק זמן קצר. עובדה היא שהשדה נפט באבורודיס הופעל על־ידי המצרים בסוף 1965 ובראשית 1966. לידוע הופעל השדה על ידי מומחים איטלקיים תוך ייעוץ של מומחי נפט אמריקאיים. במלחמת ששת הימים, שפרצה ב־5 ביוני 1967, היתה המרצד המוקדם ביותר האפשרי לעזיבת המצרים את אבורודיס. ידוע כי באיזור אבורודיס לא התנהלו כל קרבות בין כוחות מצריים לבין צה"ל, כן ידוע, כי מטוסי חיל האוויר פגעו שלא במתכוון במספר מיכלי מאגר של נפט. צוות בראשותו של מרדכי פרידמן, שבא להכרוך סקר ראשוני כדי להציע שיטה להפעלת השדה, הגיע לברקס ב־11 ביוני. האניה הראשונה הגיעה לאיזור ב־14 ביולי ויצאה לדרכה למפרץ אילת ב־19 באותו חודש.

ובכן, הציוד שהיה בידי המצרים היה חדיש ביותר. הם השתמשו בו זמן קצר ביותר ועל־פי להר פיקוחו מומחים בעלי ידע ונסיון בין־לאומיים. פרק הזמן שעבר בין תחילת המלחמה ועד בוא הצוות של פרידמן לאבו רודיס היה פחות מעשרה ימים. כל ילד יודע שבפרק זמן כה קצר אין ציוד נאכל על ידי חלודה ודאי שאינו מתפרק כעצמו. במצב כזה כל שהיה על הצוות בראשות פרידמן לעשות כדי להפיק נפט הוא — פתיחת ברזים ותו לא. הילת הגיעלות, מתפקיה שנקשרה מסביב לכך: אין לה כל ביסוס. אין כמוס מן המסקנה, כי אם ציוד הנוגה, הופקר הושמשו — בידי כתגתו של פרידמן כמנכ"ל החברה נעשה הדבר.

בחסות ידידותם של שר הבטחון רב אלוף (מיל.) צבי צור, סגן שר האוצר ד"ר דינשטיין, הממונה על חברת נתיבי נפט מטעם הממשלה, וראש אג"ם באותם ימים אלוף (מיל.) עזר וייצמן, הרגיש מרדכי פרידמן את עצמו בטוח מכל „טרדה", המקדקד בענייני נוהל וסדר ממשלתיים וציבוריים, הוא בן ל„קסטה" כאלתנפט.

ניהל את החברה הממשלתית כמסק פרטי.

בחוגן העצמי של פרידמן היה כה חזק, עד כי גם משהחלו חקירות על הנעשה בחברתו, הוא הפעיל את סיעותיו כדי להסתיר כל גילוי מעיני הציבור.

בגרעתו הזמן נעשו כמה נסיונות כדי להביא להפסקת פרסום הסידרה, אחד מהם: לאחר פרסום שלושה מתוך שבעת המאמרים בסידרה, פנה אלי אל"מ (מיל.) יוסף יריב, כי שהיה זמן רב במערכת ... הוא ביקש לשכנעני כי אפסיק את הכתיבה על נתיבי נפט. כשלא הצליח בכך, הציע כי אפגש עם סגן שר האוצר. „הוא בקי ממני בפרטים והוא יצליח לשכנע אותך שאתה מועל", אמר לי יריב. הוא תיאם את הפגישה ביני לבין ד"ר דינשטיין.

באתי לשיחה עם ד"ר דינשטיין בלשכתו במשרדי מסוף הנפט ברמת אביב, ביום שישי ה־10 בספטמבר 1971. היתה זו שיחה בת שלוש שעות, שלא הסתיימה ונקבע לה המשך של עוד שלוש שעות ביום ראשון שלאחר מכן. בהלך השיחה הציע לי ד"ר דינשטיין שאפסיק את הכתיבה כדי לנסוע לחו"ל ולפגוש את ג'יימס טוקר, שניהל את המו"מ בשם החברה הזרה עם פרידמן בדבר רכישת קונסטינבל.

אילו היתה דרושה לי הוכחה נוספת למעורבותו של סגן שר האוצר בפרשת נתיבי נפט, במתן גיבוי אי אף חיפוי מוסאלי למנכ"ל החברה, היא ניתנה לי באותן שתי שיחות ארוכות עם ד"ר דינשטיין. אגב, בעת השיחות נכח גם אל"מ יוסף יריב, שלא הכרתיו עד לפני אלו, בספר ימים לפני קיום הפגישות.

אבל אין צורך להרחיק עד השיחה שהתקיימה לפני שנתיים. די לעיין בדו"ח מבקר המדינה, שבהיגנותו איננה מוטלת בספק לכל הדעות, כדי להיווכח בעליל שסגן שר האוצר כצודע עמוקות בפרשה נתיבי נפט וכי חלקו במחדלים, לפחות, אינו פחות מזה של מנכ"ל החברה לשעבר מרדכי פרידמן. אגב, תמוהה בעיני העובדה שעד היום טרם הועמד פרידמן לדין; על אף הכרזות שהיו בקשר לכך לפתוח בשני נושאים: הברחת מטבע זר לחו"ל והעלמת מס הכנסה. במשטרת ישראל לא היתה צריכה לחקור הרבה כדי לגלות את העבירות הקשורות בשני סעיפי אישום אלה. הן מבוינות בעדותו של פרידמן עצמו לפני ועדת ויתקון, שם נאמר בצורה ברורה, כי הוא אכן הוציא מטבע זר בצורה בלתי חוקית לבנקים בחו"ל. מכאן גם ההוכחה בדבר העלמת סכומי כסף כדי להתחמק מתשלום מס הכנסה. תמיהה נוספת מעורר הדו"ח שהגישה משטרת ישראל לוועדת ויתקון על גילוי דוח מסכים: היא לא מצאה לנכון להמליץ בדו"ח זה על פתיחת תיק כדי לבצא את החשוד בזיוף המסבכים.

האם יביא דו"ח מבקר המדינה על נתיבי נפט, שפורסם בשבוע שעבר, את סגן שר האוצר או את הממונים עליו להסיק מסקנות אישיות? אני מקווה כי כן. תהיה בכך משום תרומה נכבדה לשיפור אווירה עכורה מאוד בקרב הציבור הרחב, ודווקא לאמון ליבם הציבורי של האחראים וליכולתם להסיק את כל המסקנות מפרשת נתיבי נפט.

סם ארווין הפך ל„דוד סם"

הסנטור השמרני מהדרום — אליל השמאל והצעירים

הסנאטור סם ארווין הפך בעיני הציבור האמריקאי ל„דוד סם", הוא כמלה של ארה"ב עצמה המדיד שלא כהלכה. „הדוד סם" יצר עתה אופנה־חדשה. מפדמי כמשמעה, לבבתי־חרושת מייצרים חולצות לגברים ולנשים ד־עליהן מוטבעת הכתובת „הדוד סם", וכן נמכרות כרזות („פוסטרס") המעלות על גס את „הדוד סם" כשהכוונה ברורה לכולם. דהיינו ל„דוד סם ארווין", ויחב־

ראש ועדת החקירה לפרשת ווטרגייט, מעריציו של „הדוד סם" ארווין בקאליפורניה אף ייסדו מועדון ביחוד. הוא „מועדון סם ארווין". הסנאטור מוצף מכתבי מעריצים מכל רחבי הארץ לאין ספור, וביניהם גם אלו אחד המציע לו נישואין, אלא שהסנאטור ארווין עבר כבר מכבר את „גיל הפיזיכים" — הוא ישיש בן 76 שנה, נשוי מזה 49 שנה לאשה, אותה הוא מכנה בחיבה „הדיקטאטור של הבית".

סם ארווין הוא זקן בעל גוף, בעל שער שיבה, עור פניו רפוי ומתחת לסנטור יורדים משני הצדדים „ביסיס" כבדים. אך תווי פניו צדיים, ותביבים וכיניו עירניות. כולו אומר כבוד ואמת. בכל מקום, בין בני גילו ראוי הוא להיחשב כ„הצעיר בין הישישים". מבחינת השקפותיו הפוליטיות הוא שייך לשמרנים שבין הדמוקראטים הדרומיים. כאיש הדרום הוא אוצר בתוכו את כל אותן הסגולות האחרונות של אנשי הדרום, כגון כבוד עצמי, אצילות וגם תביכות, כליכר את כל אותן הסגולות אשר בהן תלויה יכולתו של העם האמריקאי להיטהר ו„לטהר את הבית". זהו הסיבה שהסנאטור הדיקיב, השמרן שבין הדמוקראטים הדרומיים, הפך פתע לסמל של אמריקה אליה נכספים הצעירים דווקא, הרואים בו את מיבדים, ליהודי מזה — את אלילם. מאות צעירים מכתיבים שעות ארוכות לפני הכניסה לאולם הישיבה, כדי שיוכלו לראותו ולהריע לדבר „הדוד סם".

הסנאטור סם ארווין נמנה עם הכנסיה הפרסביטריאנית, בה יש לו מעמד של „גבאי" על כנסיה, אבל גם כמאמין אדוק אין הוא מוכן להניח אפילו לאלוהים להתערב ולהשפיע על הדיונים בפרשת ווטרגייט. ארווין סיפר באולם, ולהנאת הקהל, את הסיפור על אלמוני המלפן אליו הביתה ומציע את עצמו כעד שיש לו מה לגלות. שכן האיש, לדבריו, „משוחח עם אלוהים והוא שגילה לו סודות על הפרשה". ארווין השיב לאלמוני שכוטב שיביא את אלוהים עצמו בפני ועדת הסנאט ואז ישמע את עדותו התשובה. שכן דברי העד האלמוני לא יוכלו להתקבל כעדות באשר זו תהיה „עדות שמיעה" בלבד.

גם אם בחלקו של הסנאטור ארווין נפל רק בערוב ימיו ליהפך לסמל של הטוב והטהור באמריקה. לאחר שישב 18 שנה על ספסלי הסנאט ועשה לעצמו שם של אמן הניסוח ומגן על החוקה, יש רואים בעליה המבהוררת של פופולאריותו, כשהאיש כבר עומד על כף הקבר, משום סיום השלימה הגינית של מפעל חייו. למרות היותו שמרן, הדריכה אותו באמונתו ללא־סייג לחוקה לא פעם לנקיטת עמדות ליבראליות. הוא צידד במלחמת וייטנאם. אך עם זאת התנגד לצעדי דיכוי נגד המתנגדים למלחמה הזו. הוא התנגד למדיניות „היד הרכה" כלפי הפורעים. אך עם זאת התנגד גם לצעדי מנע שרירותיים שיש בהם משום פגיעה בחירות הפרט. הבידי הסתייג מריכוז יתר של סמכויות השלטון בצמרת על חשבון חירות הפרט וזכויות האזרח המובטחות בחוקה.

בראשית השנה הציג הסנאטור ארווין הצעת חוק האוסר על הנשיא לעכב הוצאת הכספים לצרכים ציבוריים; לאחר שהוצאת הכספים אושרה בוועדת התקציב. ארווין ראה בנטילת סמכות זו על־ידי הנשיא ניקסון מעין „חוצפה של השלטון", זו „החוצפה" הבוטה ביסוד פרשת ווטרגייט ולכל יתר הפרשיות, השערוריות והמעילות שכל תכליתן היתה להבטיח את בחירתו מחדש של ניקסון לנשיאות.

לאחר „עבר" כזה, שוב אין זה מקרה שהבחירה להנהגת יו"ר ועדת החקירה לפרשת ווטרגייט נפלה על סם ארווין ולא על אחר. שכן הוא, הסנאטור סם ארווין, נראה בעיני האמריקאים כניגוד המובהק לריצ'ארד ניקסון.

הסנטור ארווין וסגנו הווארד בקר

לשתף האוכלוסיה הנזקקת בפתרון בעיותיה

מאת פלטיאל סגל

...חשבון ועדה ראש הממשלה לבעיה בצוקת הנוער ... דברים מרעישים — אם כי ... הדו"ח הנ"ל, התעניינותה המיוחדת של ראש הממשלה האירו הפעם אותן אלפי משפחות ברובות ילדים הגרות עדיין בתנאי צפיפות בלתי סבירים. בעיית הפער החברתי, אשר כדברי ... המדינה, הוא כתם על מפת המדינה, העסיק את הממשלה ואת ההסתדרות — גם לפני פרסום הדו"ח. ההסתדרות העבידה בשנים אלה את עצמה בראש המאבק לצמצום הפערים הסוציאליים: באיגוד המקצועי, בבטחון הסוציאלי, בפעולה חברתית, ברבה וקהילתית.

אנסה בבעיות אלה להתייחס רק לאספקט אחד של הבעיה והוא שיתופה של האוכלוסיה הנזקקת בפתרון בעיותיה. עיתונם של הנזקקים, היודעים מה נחוץ להם, ...

נעים ומיועד להווי תרבות וחברה, מושב, רצף השכנה והשירותים השכונתיים, מקום נאה ומתאים לניצול הזמן הפנוי, מקום מפגש ורשות.

דווקא בעיה זו אינה מקבלת טיפול מספיק מצד הממשלה והרשויות. ההסתדרות נאבקת כמצב לבדה. כפעולה 130 מועדונים שכונתיים, אבל עדיין ישנן כ־150 שכונות, ללא בית, אפילו הצנוע ביותר.

שכונות חדשות נבנו ונבנות אבל ללא מועדון, הגורות ובתי־כנסת, בתי־ספר וגני־ילדים — כל אלה שירותים חיוניים אבל משום מה נפקד מקומו של המועדון.

המצרך הבע זאת בעבר ואני מציע לקבוע במצע נוסח מחייב: „המערך יתבע מהממשלה, הרשויות המוניציפליות והמוסדות הציבור, הגשת עזרה נאותה לפעולותיהן של מועצות הפועלים בהקמת והפעלת מועדונים ומרכזים קהילתיים".

„המערך יתבע מהממשלה ו־המוסדות המשכנים לדאוג — עם הקמת שיכונים ושכונות חדשים — לבניית מועדון או מרכז קהילתי".

התחייבויות אלה נחוצות ומכריזות. ציבור תושבי השכונות הן ... לבעיות ולצרכים. רבבות הפעילים „באיכפת להם", העושים בפעילות ובלב הם בשליחות התנועה ובחזית קשה של ביצוע העיר, בצמצום הפערים, היסוד הנזקקה וכהוקית הכתב — יודעים ... בכהור של המערך להבטיח ... להתחייב ולבצע.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי בני ברק
הודעה בדבר הפקדת שינוי מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, בני־ברק הופקד שינוי תכנית מיתאר הנקרא: „תכנית בב/ 255 שינוי לתכנית מתאר מקומית בב/ 105א'", ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:

גוש 6190, חלקות: חלק מ־14, 21, 22, 25, 27, 30—33, 35—79, 474, חלק מ־543, 544 — 549 — 560, 628, 630—657, 660, 663 — 668, 671—698, חלק מ־697, 698, 713—716, 721, 723, 730—757, 744—750, חלק מ־752, 754, 764— 771, חלק מ־772, 775, 777, 779, 782—784, 791, 792.

כל מעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה האמורה.

י' תמוז תשל"ג, 8.7.73

ד' ... יו"ב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז תל־אביב

משרד התחבורה
הודעות אגף הרישוי

בדיקות עיניים
למבקשי רשיונות נהיגה

הנהלת שרותי נהיגה ורכב מודיעה לציבור מבקשי רשיונות נהיגה כי החל ב־15.7.73 —

ניתן לבצע בדיקות מיון כושר ראיה, בנוסף למשרדי הרישוי ולשכות הבריאות גם אצל אופטומטריסטים, שאושרו לכך ע"י רשות הרישוי.

הסדר זה נעשה כדי להקל על ציבור מבקשי רשיונות נהיגה.

התשלום בעד בדיקת מיון כושר הראיה אצל אופטומטריסטים הוא — 5 ל"י (חמש לירות).

יצויין כי הסדר זה חל אך ורק על מבקשי רשיונות נהיגה לאופניים עם מנוע עזר, לאופנועים וקטנועים למיניהם ולרכב פרטי ולרכב משא מכל הסוגים.

יצויין כי בדיקת הראיה אצל אופטומטריסט אינה משחררת את מבקש רשיון הנהיגה מאישור רפואי על מצב בריאותו וכושר הנהיגה.

בדיקת כושר הראיה אצל אופטומטריסטים והאישור הניתן על ידם מאפשרים למבקש רשיון נהיגה להתחיל ללמוד נהיגה אולם היא לא באה במקום האישור הרפואי.

רצוי איפוא, שמבקשי רשיון נהיגה, שעברו בדיקות הראיה אצל אופטומטריסט, ולפני התחלת הלימוד המעשי, יפנו למשרד הרישוי עם טופס הבקשה המאושר ע"י האופטומטריסט, פנקס חייל/קצין לשם קבלת האישור הרפואי.

מבקשי רשיון נהיגה שלא ידאגו לקבלת האישור בעוד מועד עלולים להימצא במצב בו יצטרכו להפסיק את הלימודים בגלל מגבלות רפואיות, כאשר יבואו למשרד הרישוי לשם קביעת מועד למבחן עיוני. יצויין כי מתפקידו של מבקש רשיון הנהיגה לדעת כי מצב בריאותו תקין והאינו סובל ממום מחלה או הפרעה העלולה להשפיע על כושר הנהיגה שלו.

יהודה אוינשטרק
הממונה על יחסי ציבור
של שרותי נהיגה ורכב

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי רחובות
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, רחובות, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' רח/190 — הרחבת דרך קיימת ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 3655, חלק מחלקות 15, 17, 377/373, 410, 411, 426, 427.

גוש: 3702, חלק מחלקה 77, 101—102, 106—109, 111—5, 362, 363.

גוש: 3703, חלק מחלקות 499, 628, 629, 536, 537.

כל מעוניין בתכנית, רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום או גובל אותו, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

כ"ה תמוז תשל"ג, 25.7.73

(—) א. היין
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
כ"ה תמוז תשל"ג, 25.7.73

קופת-חולים של ההסתדרות הכללית
מחוז תל-אביב - לוח התורנויות

א. תורנויות לילה — מתקיימות ערב ערב, כולל שבת וחג, בשעות 8 בערב עד 12 בלילה, „פרט להדר־יוסף (11—8) במרפאות דלהלן:

1. מרפאת אילון התורנות מגורה באורה ובני החברים מסניפי: אילון, יד־אליהו, רמת־הן, עממי ג' ורמת־ישראל. יפנו למכון סלי 101.

על חידוש התורנות בדו"ש דוד אדום, רח' מזאיה 13. בומן.

2. מרפאת התקוה ... טלפון 31122 — לחברים מסניפי: התקוה א' וב' נספק, כפר שלם וחלק הקרוב ליד־אליהו.

4. מרפאת נוה שאנן

3. מרפאת הדר יוסף, רחוב קהילת ורשה מספר 10—12, טלפון 728095, בשעות 8.00 עד 11.00 בלילה לחברים בסניפים: הדר יוסף, נוה שרת, צהלה, רמת החייל, תל־ברוך ...

5. מרפאת קמוביץ, ...

6. מרפאת תל נורדוי, ...

ז. מרפאת קרית שלום, רחוב רשבסקי 12, טלפון 822715, לחברים מסניפי קרית־שלום הסביבה.

הערה:

א. אחרי השעה 12.00 בלילה ועד שעה 7 בבוקר מתקיימת תורנות לילה במד"א, רח' מזאיה 13, טלפון 101.

ב. התורים מסניפי: ...

ב. תורנויות קרב שבת — בימי שישי משעה 2 אחה"צ עד 8 בערב מתקיימת תורנות במכון דוד אדום, רחוב מזאיה 13, טלפון 101.

1. בית מרקחת ... טלפון 614467, בין השעות 2.30 — 5.00 אחה"צ.

2. בית מרקחת ... טלפון 289221, בין השעות 2.30 — 5.00 אחה"צ.

3. מעבדה — במגהוף בין 4—5 אחה"צ.

ג. תורנויות שבת וחג —

1. מתקיימות בין השעות 9.00 — 11.00 לפנה"צ ב־מרפאות: ...

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

ה. פ. 3188/73

בענין: עזבון המנוח אברהם ויכמן ז"ל, ת. ז. 6446457, אשר נפטר בבתים, ביום ח' תמוז תשל"ג, 8.7.73 ומקום מגוריו האחרון, היה ברח' העמודות 4 בת־ים.

המבקשת: פייגה פייגה ויכמן, ת. ז. 6446458, ברח' העמודות 4, בתים, ע"י בא כוחה ...

ה ז מ נ ה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו קיום של ירושת המנוח הנ"ל, ו־כי כל אדם הטוען לו טובת הנאה בעזבון המנוח, והרוצה להתנגד להכרזה, לו תוך ... יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדותו להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

... רשם בית המשפט המחוזי

מהישגי ההסתדרות בהנהגת המערך נהנים

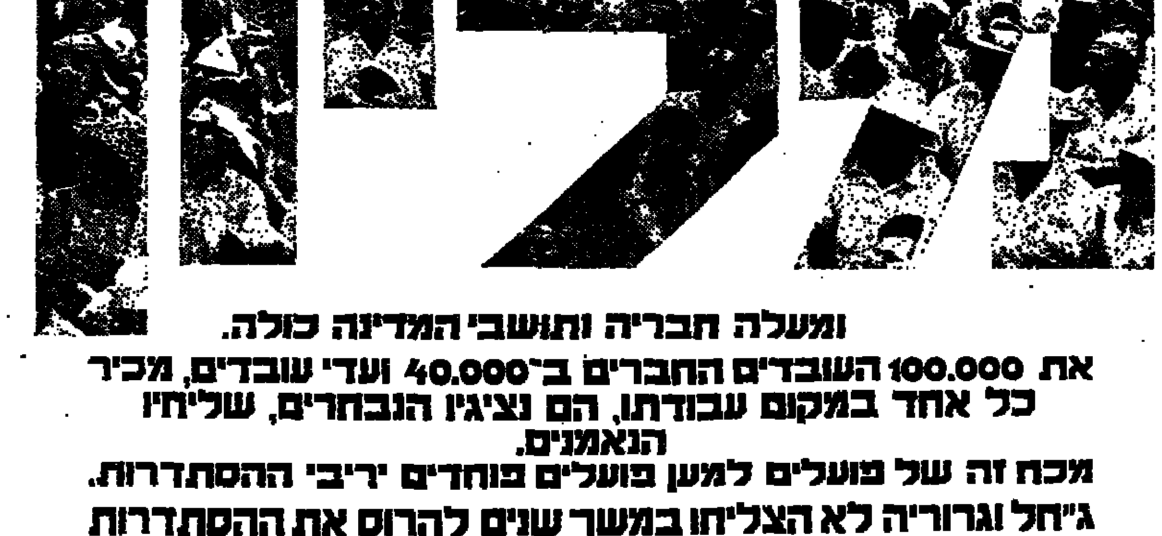

ומעלה חבריה ותושבי המדינה כולה.

את 100.000 העובדים החברים ב־40.000 ועדי עובדים, מכיר כל אחד במקום עבודתו, הם נציגיו הנבחרים, שליחיו הנאמנים.

מכח זה של פועלים למען פועלים פוחדים יריבי ההסתדרות.

ג'חל וגרוריה לא הצליחו במשך שנים להרוס את ההסתדרות מבחוץ, עכשיו הם רוצים לפורר אותה מבפנים.

אתה
והמדינה
זקוקים
להסתדרות
חזקה

אמת

ב־11 בספטמבר אתה קובע את עתידך-הצבע המערך / מפלגת העבודה הישראלית·מפ"ם

האשה המוסלמית בין שני עולמות

מאת יואל דר

ע עמדתה של האשה המוס-
ן? האמנם היציאה לעבודה
ן לבית, הלימודים בבתי-
ר התיכוניים והאוניברסיט-
תהוים בחברה מעורבת הש-
על מעמדה? יהודה ליש
בר סגן יועץ ראש הממשלה
ני ערבים שבדק את הנושא
ביטוריות מתב על כך עבו-
מחקר
חת המסקנות הראשיות של
ליש היא כי האשה המוס-
ת נמצאת עתה בשלב מעבר.
ו חיה בין שני עולמות: ה-
ם השמרני והעולם המודרני
בין. על אף המגבלות התב-
ות ניתן להבחין בסימנים ה-
דים על השנויים המהותיים
נחוללים אצל האשה הערביה
סלמית. בין הסימנים שעליהם
ביע ד"ר ליש: צמצום מספר
אי הקטינות, ומאבק של ה-
ה להבטיח את זכויותיה. על
האמונה הדתית המוסלמית
גבר לשאת בעת ובעונה אחת ארבע נשים, המגבלה ה-דתית היהודית היא שעל אותו גבר להבטיח את קיומן הכלכלי ולא להפלות ביניהן.

ריבוי הנשים נעשה תופעה נדירה אם כי עדיין ניתן למצוא פה ושם, במיוחד, ברכושי הבדוים, גברים שיש להם יותר מאשה אחת. באשר למוהר, אומר ד"ר ליש, כי השנויים התרבותיים הש-פיעו גם על מוסד זה. מוהר הוא בידוע מנהג קדום ותכליתו להב-טיח את קיום האשה לאחר גרו-שיה. אך בשנים האחרונות ניצ-לוהו הורי הבנות למען סחיטת כספים מאיש שבא לבקש את יד בתם. ד"ר ליש אומר כי הודות ללחץ הצבורי כשתנה משפעות המוהר. נכון הוא כי המוהר הרקיע שחקים ועלה ב-300 אחוז מאז קום המדינה. כיום ישנם למעשה שני סוגי מוהר. המוהר המוקדם והמוהר המאוחר. הראשון הוא סמלי, היינו שהגבר משלם זמן קצר לפני טקס ה-כלולות סכום פעוט להורי כלתו, אך עיקר הסכום משתלם במקרה של גרושין. גם למלחמת ששת הימים היתה כפי שכסתבר הש-פעה על מחיר המוהר. גברים לא מעטים החלו ללטוש עיניים לעבר נשים מהשטחים החדשים וברוב המקרים נדרשו לשלם כהור סמלי בלבד. בעבר שלט בידוע הגבר בכיפה בבית ודי היה שגב ו יאמר לאשתו בעת כעסו: הרי את מגורשת, ד-חזור על משפט זה שלוש פעמים כדי שהנשואין יתבטלו. היום המצב שונה. למרבית מקרי ה-גרושין קודמים הסכמים של שני בני הזוג, ובכפרי המשולש זוכה האשה לפצוי חד-פעמי או לקצ-בה חדשית. מה שמעניין הוא כי לעיתים ממלאת האשה תפקיד אק-טיבי בניתוק מוסדות הנשואין. לא פעם ויתרו נשים על זכויו-תיהן, כגון קבלת דמי המוהר הקצבה, כדי להבטיח את חרותן. דוקא עתה משניתנה ל-אשה המוסלמית האפשרות להת-גרש פחתו מקרי הגרושין עד כדי רבע ממספר מקרי הגרושין ימי המנדט.

לשנויים המהותיים שהתחוללו במעמדה של האשה המוסלמית תרמה לא מעט החקיקה הענפה של הכנסת בנושאי אישות. לא תמיד החוקים שחוקקה הכנסת תואמים את ההלכה המוסלמית כגון הטלת איסור על ריבוי נשים. *מה אומרים הקאדים* ובתי ה-דין השרעיים על השנויים המת-חוללים אצל האשה המוסלמית, והאמנם הם שבעי רצון מהתע-רבותה של הכנסת בעניני אי-שות שלהם? ד"ר יהודה ליש מטעים כי יחסם של הקאדים ל-חוקים הללו הוא יחס כפול. לא כל הקאדים מגלים הבנה מס-פקת למערכת החוקים החילונית הנוגעת לשאלות ירושה, נישואי קטינות, מניעת רבוי נשים ועוד. יש אף כאלה המנסים לעקוף את החוקים הללו בצורות שונות. אגב, תופעה דומה מתרחשת ב-מדינות ערב.

חלק אחר מהדיינים אינו מהסס לפסוק ברוח החוקים שחוקקה הכנסת, גם כשאותו פסק-דין אינו תואם את ההלכה המוסלמית. לא פעם הפנו דיינים מוסלמיים נשים לבתי-דין אזרחיים על מנת להבטיח את זכויותיהן. הדיינים השרעיים נמצאים במצב עדין הם מנסים למצוא את שביל ה-זהב — אך הדבר לא תמיד פשוט ולא תמיד קל בגלל הניגוד בין ההלכה המוסלמית לבין חוקי ה-כנסת, "בין-מצוות-הדת-לבין-ה-דרישות של החברה המודרנית.

סקר על חרדל

קר-שוק שערך איגוד הצרכ-ם הבלתי תלוי בנושא חרדל. ד לבדוק את מוצרי המפעלים נים, הטעמים השונים והמחי-ם.
שוק נמצא חרדל מתוצרת "אר-, "מטע", "עסיס", "פיאר" ו-למה". בתוצרת של שני המפ-ים "עסיס" ו"תלמה" יש חרדל ני טעמים, עדין וחריף. אצל ידי" ו"פיאר" נקרא המבצר צרפי". מקובל ביותר לארוז החרדל בצנצנות זכוכית, אך "מע" משווק גם בשפופרות יל ו"תלמה" בשפופרת פלסטית. רת "פיאר" — בצנצנת פלס-טית להתזה, וכן בשקיות פלסטיות המיועדות למילוי חוזר של הצנ-צנת. כל המוצרים כשרים.

צוות-טעימה של איגוד הצרכ-נים הגיע למסקנה, שאין הבדל בין העדין והחריף של חברת "עסיס" ושניהם חריפים מאד. ל-עומת זאת מוצרי "תלמה" אינם חריפים.

האריזה בשקית פלסטית היא הזולה ביותר ואחריה האריזה ב-צנצנת זכוכית. אריזה בשפופרת מייקרת בהרבה. בחישוב המחיר יש לקחת בחשבון ש"עסיס" ו"אר-די" מחזירים 11 אג' בעד הצנצנת ו"תלמה", זמני בלבד, 5 אג'.

יצרן	סוג	משקל	אריזה	מחיר	מחיר ל־100 גרם
ארדי	ממרח	100	צנצנת	.50—	.50—
מטע	ממרח	120	"	.74—	.62—
מטע	ממרח	95	שפופרת בדיל	.77—	.81—
עסיס	חריף	130	צנצנת	.56—	.44—
עסיס	עדין	130	"	.56—	.44—
פיאר	ממרח	200	צנצנת פלסטית להתזה	1.20	.60—
פיאר	ממרח	200	שקיק פלסטי (למלוי)	.57—	.29—
תלמה	חריף	120	[illegible]	[illegible]	.62—
תלמה	עדין	120	צנצנת זכוכית	.74—	.62—
תלמה	חריף	120	שפופרת פלסטית	.87—	.72—
תלמה	עדין	120	שפופרת פלסטית	.87—	.72—

שכמיה רחבה שצידה האחד כחול והשני אפור, ניתנת ללבישה משני הצדדים. מתחתיה: חליפת ערב חורפית החושפת את הטבור, שהוצגה לאחרונה ע"י האופנאי גרא בתצוגות סתיו חורף בפאריס.

הילד לגנון — מתי

מאת יגאל ישכרוב

"...שבוע ימים בכתה טלי בגן. היא נצמדה אלי כל הזמן, אבל אני אמרתי לה שלום והשארתי אותה בוכה. היא הסתגלה לגן במהירות ואחרי שבוע לא רצתה ללכת הביתה... היא נוכחה לדעת שזה לא נורא, שאף אחד לא עושה לה שום דבר רע" — אמ-רה אהובה גינזבורג מרחוב דבו-רה הנביאה 4 ברמת-גן, פקידה, שנאלצה להכניס את בתה טלי בת השלוש לגנון כדי לצאת לע-בודה, והיא סבורה, שאין ברירה אחרת. לדעתה, השיטה שהיא נק-טה בה יעילה להחשת התסגלות הילד לגן.

צביה קניאל, אף היא מרמת-גן, ומורה לבעיות חינוך, המ-למדת במגמה הפדגוגית בתיכון עירוני י"א, ניסתה להכניס לג-נון את בתה רחל כשהיתה בת שנתיים ותשעה חודשים. היא מס-פרת: "הילדה פחדה להישאר לבדה בגן. לא רציתי להשאירה בכוח ולכן הנחתי לה להישאר שנה נוספת בבית. זה היה לטו-בתה. היא התבגרה יותר והיה לה רצון ללכת לגן, אבל בכל זאת עוד נותרו אצלה פחדים. על כן ישבתי אתה בגן, ואחר כך מחוצה לו כדי שתרגיש ש-אני לידה, יותר מתודע. עד שבא רגע מסויים בו אמרה שהיא רו-צה ללכת לבדה לגן". לדעתה של צביה קניאל, אין להכניס ילדים לגן לפני גיל שלוש. על ה-הורים ללוות את ילדיהם ולשהות עמם בשלבים הראשונים להסתג-לותם בגן.

יש גננות בגנונים פרטיים, ה-מקיימות עתה קייטנה לילדים חד-שים, בני שלוש ואף פחות, כדי להרגילם לגנון לקראת תחילת שנת הלימודים הקרבה. המלקף על פני גנונים אלה שומע לעתים קרובות בכי קורע לב של ילדים שהושארו נגד רצונם על-ידי אמ-הות אשר נאלצו לצאת לעבודה.

ובכן כיצד על ההורים לנהוג במצב זה? איך יוכלו לסייע לילד הרך להיקלט בגנון בצעדיו. הרא-שונים? הלהשאירו לבד או שמא יש להישאר עמו?

נעמי מלכי, מרמת-גן, גננת לגילאי 3—4, העוסקת במקצוע זה 5 שנים, מייעצת להורים, כמו גננות נוספות עמן שוחחתי, ל-השאיר את הילד לבד כדי שיקבל בטחון. כעבור חצי שעה לבוא ולוודא אם אינו בוכה. תוך כדי משחק, או תוך כדי מחשבה ל-איזו פינה עליו לפנות, משתלב הילד בדרך כלל בחברת הילדים ושוכח את הבכי. לדבריה, ישיבת ההורים בגן מפריעה לילד והתאק-למותו בו נמשכת זמן רב יותר. ילדים, היא מוסיפה, בוכים רבע שעה, חצי שעה, לסירוגין. כאשר ילד בוכה יותר משבועיים אני מייעצת לאם להשאירו בבית חוד-שיים לצורך הכנה נפשית לק-ראת הגנון". ואשר לאוכל היא אומרת: "יש לדאוג שהילד יאכל ארוחת-בוקר משביעה לפני בואו לגנון. שאם לא כן לא יהיה מרוכז. בימים הראשונים אין הילד חייב, לדעתי, לאכול בגן, אם אינו רוצה, עדיף שיתרגל לי-לדים ולגננת. הרצון לאכול יבוא מעצמו כעבור ימים אחדים. נעמי מציינת כי לא רצוי לשלוח את הילד לגן לפני גיל 3 אם אין הכרח בכך, ואולי יש לקבוע זאת בהתאם להתפתחותו האישית של כל ילד.

לדבריה, בוכים רוב הילדים ב-התחלה, וזה טבעי. "זהי בעיך מחלה מדבקת ואני משתדלת ל-הרגיעם, שרה אתם, רוחצת להם פנים וידים ואחר-כך מכניסה או-תם לעבודה".

"מה טוב לילד"

הפסיכולוגית לנה קיכלר-זילבר-מן, מנהלת התחנה הפסיכולוגית-חינוכית של עיריית גבעתיים, המ-שרתת בין היתר 8.000 ילדים ב-גילים 3½—6, טוענת אף היא כי לא רצוי להכניס ילדים לגנון לפני גיל 3. "בגיל שנתיים וחצי אפשר להכניס ילדים מפותחים היטב, שאינם מרטיבים והמוכנים להיפרד ברצון מהאם. אך למע-שה יש להתחשב יותר בגיל ההת-פתחותי. השיקול חייב להיות מה טוב לילד ולא מה טוב לאם.

"אצל ילד המוכנס בכוח לגן מתפתח פחד תמידי שהאם תעזב-נו. במיוחד אמור הדבר לגבי יל-דים רגישים. עם אלה רצוי להי-שאר בגן ולעזבם בהדרגה. בבק-רים מסויימים יש להחזיר את ה-ילד לביתו ולשלחו לגן כעבור חצי שנה. גיל שנתיים—שנתיים וחצי, הוא גיל רגיש מאד, כשנימוקים אינטלקטואליים עדיין אינם פועלים אצל ילדים בגילים אלה. לפעמים, מוסיפה הפסיכולו-גית, נכנע הילד למראית עין, אך נגרם לו נזק נפשי; שכן בגיל הרך הוא זקוק מאד לאוירה מב-ית-משפחתית ולא לאוירת-מעון. הקשר בין האם והילד הוא קשר בסיסי הקובע את התפתחות אי-שיותו בעתיד. כשהאם אינה מת-חשבת עם בכיו, רגשותיו ופחדיו, חושש הילד שהאם יכולה גם בעתיד "להשליכו", ואז אין לו בטחון עצמי ומופיעים אצלו קש-יים והפרעות: אינו מסתגל לחב-רה, דורש שימת-לב מיוחדת, ו-עוד. בשנים מאוחרות יותר עלול הילד לפחד להישאר בלי אמו והוא אינו מתרכז בבית-הספר ב-שום שהוא חושש שכשיחזור הבי-תה לא תימצא האם בו. מסקנתה מכל אלה היא: "אם קשה לילד להסתגל לגן — אל תשלחי אותו. (פרט למקרים יוצאי-דופן — ה-רים שנפטרו, אם אלמנה המוכרחת לעבוד ועוד).

ההכנה לקראת הגן

והיא מוסיפה: "אם לאחר גיל 3 הילד בוכה ומסרב להיפרד מ-האם, יש לבדוק את סוג הבכי. יתכן שהוא בכי תיצוני כדי "לנ-צל" את האם ולעכבה עוד זמן מה בגן. הרבה ילדים נוהגים כך, ומתברר שכשהאם הולכת הם מש-תלבים בחברה ונרגעים.

הפסיכולוגית מציעה לאמהות להכין את הילד לקראת הגן; ל-הכניסו לגן קרוב לביתו, לבקר בגן לפני לכתו בארוח סדיר כדי שיוכל לעמוד על הדברים הנעי-מים המצויים בו; לקנות לו תיק יפה; מפית או בגד, ולומר לו שהוא עולה בדרגה, ולא לומר לו: אני הולכת לעבודה. אתה מוכרח להישאר". רצוי שילך לגן עם חבר-שכן. כן יש לעשות לו הכרה עם הגננת, לספר לו על החברים החדשים והמשחקים שיפגוש בגן ובכל מקרה לקבל את הסכמתו העקרונית להליכה לגן.

חופש הפלה

תובעים העובדים הסוציאליים

מאת סופרת "דבר"

"חופש האשה לשפוט ולהחליט באופן עצמאי לגבי ביצוע הפלה בגופה" תובע איגוד העובדים ה-סוציאליים כבסיס לשינוי חוק ה-הפלות. החלטת האשה חייבת להיות חפשית ללא כפיה — בעד או נגד — ע"י אדם או שירות כלשהם. יחד עם זאת, מציע ה-איגוד כי כל אשה תוכל להיעזר בשירותי ייעוץ מקצועיים, אשר יבטיחו כי צעדה זה נעשה מתוך שיקול דעת מירבי.

תביעות אלה כלולות בתזכיר ששלח איגוד העובדים הסוציא-ליים אל הוועדה הציבורית שמי-נה שר הבריאות ל"בדיקת החוק בענין הפלות".

האיגוד טוען, כי החוק הקיים, הקובע שביצוע הפלה הוא עבי-רה פלילית (ומתיר זאת רק: א. במקרה שהמשך ההריון מהוה סכנה לחייה או לבריאותה של האשה. ב. כאשר מבוצעת הפסקת הריון ע"י רופא והדבר נעשה ב-תום לב, כדי להציל את חיי ה-אשה או לשמור על בריאותה) מו-פר לעיתים קרובות.

ידוע, כי מבוצעות הפלות רבות, אשר רק בחלקן הזעום הן לפי התנאים שנקבעו בחוק כמותרים. לרוב הקריטריון היחיד לביצוען הינו היכולת הכספית של האשה לשלם עבור הפלה, אשר בדרך כלל מבוצעת לא במסגרת בית-החולים ולא בתנאים מבוקרים.

מניתוח עובדות אלו בולטות 3 תופעות:

א. הפליה של קבוצת אוכלו-סיה אשר אין בידה אמצעים כס-פיים לשלם עבור טיפול פרטי.

ב. הפונים לטיפול פרטי חשו-פים לסכנות, בהיות ההפלה ב-"סתר" בתנאים בלתי מבוקרים.

ג. בוועדות שליד בתי-החולים השונים, ה"שופטות" באם המקרה המוצג "מתאים" לקריטריונים ב-חוק, השיפוט הוא ברובו סובייק-טיבי ואין אחידות בהחלטות ה-ועדה. ניתן להגיע לוועדות רק על-פי הפניה של רופא המשפחה, שהיא סלקטיבית, ואין אפשרות של פניה ישירה.

לפי ההמלצות בתזכיר, אם אי אפשר לשנות את החוק בבת-אחת, בשל שיקולים פוליטיים, הרי יש להרחיב לתקופת ביניים את ה-היתרים הקיימים ולכלול בהם גם סיבות פסיכו-סוציאליות כבסיס להפלה חוקית.

בתזכיר כלולות גם המלצות ל-קריטריונים מנחים להתרת הפלות. "על החוק לכלול במושג "ברי-אות" לא רק את בריאות הגוף והנפש של האשה אלא גם את בריאותו הפיזית והנפשית של הי-לוד. יש לשקול עובדות העלו-לות להשפיע על בריאותו עובר (כגון: עישון סמים, אלכהוליזם וכו'... של האם) וכן את סביבתו הצפויה".

כן נמנות בו סיבות מסוימות — הריון כתוצאה של אונס או גלוי עריות, סיבות רפואיות-חברתיות — ריבוי לידות ורווח זמן קצר ביניהן, המקשות על ה-אשה להתמודד עם תפקידיה; סי-בות חברתיות — פטירתו של בעל, נכות או מחלה קשה של הבעל, חובת האשה לפרנס את המשפחה וכיו"ב.

האיגוד מצא לנכון לשלוח את ההמלצות כיוון שעובדים סוציא-ליים נתקלים בבעיות אלה בעבו-דתם היומיומית, וכיוון "שלא הוז-מנו להשתתף בוועדה" — הם מוסרים את דבריהם בכתב.

לחץ דם גבוה?
תוכל להוריד אותו

סיבות רבות גורמות להת-פעה המסוכנת ששמה לחץ דם גבוה — אולם אחת ה-סיבות המכריעות והפחות ידועות היא איכות האויר שאתה נושם.

רופאים ומדענים בדקו ר-מאז, כי ניתן לרפא את לחץ הדם הגבוה על ידי אויר המועשר בחלקיקים בעלי מטען חשמלי שלילי — אותו אויר המצוי בשפע במקומות מרפא מפורסמים. בשיתוף עם אותם רופאים ומדענים פיתח אמקור מכ-שיר אלקטרוני חדיש, המ-סייע לך להוריד את לחץ הדם הגבוה על ידי הפקת אויר מועשר. קוראים לו יונוטרון, היונוטרון של אמקור.

נסה אותו במשך 30 יום ותוכל לקבל את כספך חזרה אם לא תהיה שבע-רצון מ-התוצאות. היונוטרון פשוט מאד להפעלה. אין צורך לפרוץ קירות. חבר את ה-תקע לשקע — ונשום לרווחה. תשיג אותו בסניפי אמפא ואצל הסוחרים ה-מורשים.

יונוטרון
אמקור

הלוח החודש דבר

רשיונות יצרני הנקניק

כולנו יודעים שכדי להפעיל עסק — ביחוד עסק לייצור מזון — יש צורך בקבלת רשיון מטעם ה-שלטונות הנוגעים בדבר. במקרה של מפעלים לייצור מזון ניתן הרשיון מטעם משרד הבריאות על ידי הלשכות המחוזיות באישורו של הרופא המחוזי. בעקבות רש-יון תברואי זה רשאית הרשות המקומית לתת את רשיון-העסק מטעמה.

ומדוע קבע, למשל, המחוקק כי יש צורך ברשיון תברואי לייצור מזון? מתוך טעמים שונים. אך קודם כל כדי להבטיח את התנאי הראשון של ייצור מזון נקי וטוב, את נקיון המפעל ואת נקיון הצי-וד שמשתמשים בו. ברור שמפעל עלול לייצר מזון מקולקל, גם אם אולמות הייצור שלו נקיים מכל רבב, על ידי שימוש בחומרי-גלם קלוקלים, למשל. אבל ברור עוד יותר, כי שום מפעל, אפילו ישת-משו בחמרי הגלם המצויינים ביו-תר, אינו יכול לספק מזון נקי וטוב לציבור אם המסגרות שלו חלודות, אם בסדקי התקרה מצאו להם מקלט בטוח זוחלים ושאר שרצים, או אם חסר דבר פשוט כמו רשת על חלונות המפעל למ-ניעת חדירתם של זבובים לתוך תהליכי הייצור ולתוך המזון המו-כן.

לפיכך המסקנה פשוטה: אם ל-מפעל יש רשיון תברואי, עוד אין פירוש של דבר שמוצריו אכן מבו-חים את הדעת מבחינה תברואית. אבל אם בקשת המפעל לקבלת רשיון נדחתה מטעמים תברואיים ודאי הוא, שמפעל זה אינו מסוגל לייצר מזון שאפשר לאכלו בלי שמץ חשש.

בכבל מקרה של מתן סמכות בידי השלטון, גם במקרה זה קיימת הס-כנה (התיאורטית, כפי שאנו מק-ווים) כי מתן הרשיון או מניעתו יהפכו אמצעי לחץ בלתי כשרים ויפתחו דרך לשרירות לב. הואיל וכך, בא המחוקק, כנהוג בארצות מתוקנות, וקבע כללים למתן רש-יונות אשר צריכים להבטיח לא רק את זכות הציבור למזון מבוקר, אלא גם את זכות היצרן לפרנסה מבוססת. כיצד נעשה הדבר?

"הגיש בקשה לחידוש רשיון ושילם האגרה לפי סעיף 10, רשאי המבקש להמשיך בעסקו עד להחלטת המנהל בבקשה האמורה".

הווה אומר: מי שהוקף רשיונו עם 1 בינואר (כל הרשיונות פגים באותו יום) והוא מגיש בקשה לחי-דושו בצירוף תשלום האגרה, רו-אים אותו כמי שיש לו רשיון בר-תוקף. נגד מפעל כזה אי אפשר להפעיל אף לא אחד מן האמצ-עים החוקיים הניתנים להפעלה נגד מי שמייצר מזון בלי רשיון. כוונת החוק ברורה כאן: כדי למנוע סחבת בטיפול וכדי להסיר צל של חשש מהפיכת הרשיונות לאמצעי של "טירטור" או, חו"ח, של עיסקה בלתי כשרה בין מי שנותן רשיון לבין מי שמקבלו. המשרד הנוגע בדבר חייב לדחות את הבקשה ואילו אי נתינתה כדי היתר אינה פוגעת כלל במבקש הרשיון.

בלשון בני אדם: אם רוצים ל-רדת לחייו של מישהו, אי אפשר לעשות זאת בדרך של השהיית הרשיון עד בלי די.

אבל כוונת המחוקק לחוד וה-מעשה לחוד — והראיה? בדו"ח השנתי האחרון שלו עמד מבקר המדינה על בעיה זו של מתן רש-יונות מצד משרד הבריאות תוך ציון מקרים לא מעטים של טיפול כושל — ואולי יותר מכושל — במגישי הבקשות ובבקשות עצמן.

איך זה פועל?

התשובה הבלתי רשמית לשאלה זו — אצל אנשים הנוגעים בדבר בצורה זו או אחרת — מוכרת למדי ויוראלית: מושכים-מושכים.

מה פירוש מושכים?

פשוט: לא משיבים למבקש. ב-קשתו מונחת צרן באחת המגי-רות או התיקיות. האגרה נכנסת לקופת האוצר, המפעל פורח וכ-מובן אינו עובר על החוק. ומה יוצא מכל זה? אם המפעל בסדר — הוא פועל בהתאם לחוק וגם משווק מזון טוב ונקי. ואם המפעל אינו בסדר — הוא עדיין פועל בהתאם לחוק, אם כי המזון שהוא משווק עלול להיות מזוהם ונגוע ופגום ושאר צרות.

אולם, *אל נא נסתפק בתשובות* הבלתי רשמיות ונבקש לראות כיצד בכל זאת הדבר מתבצע.

לתועלת הקורא ולהרחבת הש-כלתו הכללית, הנה נוסח מכתב הדוחה את בקשתו של יצרן נקניק תל-אביבי לקבלת רשיון:

"נכבדי,
הנדון: בקשתך לרשיון ייצור מו-צרי בשר

"הנני להודיעך שבקשתך לקבלת רשיון לייצור מוצרי בשר בכתובת הנ"ל, נדחתה על ידי הרופא המ-חוזי.

"המצב השורר בעסק שלך אינו מאפשר הוצאת רשיון מבחינת הב-טיחות. המצב התברואי הירוד וחו-סר תנאים מתאימים לטיפול בבשר.

"ביקשנו מגזברות לשכתנו להחזיר לך את דמי אגרת הרשיון.

"עלי להסב את תשומת לבך שהמשך התעסקותך בייצור מוצרי בשר ללא רשיון מהווה עבירה על החוק וגוררת הגשת תביעות משפטיות נגדך.

בכבוד רב: (—) מפקח מחוזי על המזון".

העתק המכתב, השמור עמי, נו-שא את התאריך 31 בדצמבר 1971. הדחייה מתייחסת, כמובן, לבקשה לשנת ייצור 1971. היא נדחתה על ידי הרופא המחוזי והמפקח המחוזי ביום האחרון של השנה מטעמים של מצב תברואי ירוד.

האם מותר לשאול מה קרה כל שנת 1971? האם כל השנה לא היה המצב התברואי ירוד? היה, כמו-בן. האם המפעל המשיך לייצר נקניק תוך "חוסר תנאים מתאימים לטיפול בבשר" כמכתב המפקח? כן, המשיך. האם אנשים לא קנו נקניק זה? קנו.

המסקנה הנוגמה המתבקשת מ-מקרה זה (שאינו יחיד כלל ועיקר), שענין הרשיונות, הבא להבטיח את בריאות הציבור, הפך לרועץ לו. כאשר השלטונות הנוגעים ב-דבר נותנים למפעלים מסויימים ליהנות מן הספק שבה תמימה מתוך סחבת רגילה, רשלנות סתם ומעבר למסוגל הרב-שנתי או מכל טעם אחר.

על מצב זה לא קמה זעקה גדו-לה. אף כי רק בתל-אביב יש עש-רות רבות של מקרים כאלה של שנה מפני שהוא נוח למפעלים ה-נפגעים, כביכול, מן הסחבת הזאת. אפשר לטעון, כמובן, כי הציבור כולו ניזוק מטיפול זה, שלא לדבר על סתירת רוח החוק, אך מאימתי מתחשבים בציבור?

משרד הבריאות חייב לשים קץ למצב בלתי נסבל זה. ואם שירות המזון אינו מסוגל להתגבר על התקלה בכוחות עצמו, יש לדאוג לכך שיתגבר עליה בכוח החוק. בצד התקנה המבטיחה את זכויות היצרן כדי שלא ייפגע, יש לדאוג לתיקון הצו ולהרחיבו כדי שגם הציבור לא ייפגע על ידי קביעת מועד אחרון לאישור בקשות לר-שיון ייצור או לדחייתן. יתכן כי הנוסחה האחרונה-האחרונה של חוק המזון המוצע, נוסחה ששובה אינה הצעת חוק אלא תזכיר ושיטה על שולחן הממשלה, מטפלת גם בב-עיה הזאת, ויתכן שלא (התזכיר טרם ניתן לפרסום); אבל אפילו יוטל חוק המזון בסוגיה זו ויאושר חוק המזון פעם, ואילו המפעלים מייצרים עתה וכל הזמן. על כן מן הדין ששר הבריאות יחתום על צו ביניים זה, עכשיו, מפני שכל דחייה נוספת פירושה טונות נוספות של מזון המיוצר כחוק, אף כי אינו ראוי למאכל אדם.

למעוניינים בתיקוני "טיימקס"

לצערנו הרב נפלה טעות במספר הטלפון של שרות תי-קוני "טיימקס" כפי שפורסם במדור זה.

מספר הטלפון הוא 228174 תל אביב, קו פנימי 46 ועם הקוראים הסליחה.

האריזה שאת משלמת

כן, ידוע. אם אנחנו רוצים מזון נקי, ארוז, רצוי, עלינו לשלם בעד האריזה. השאלה היא, כמובן, כמה לשלם בעדה. וזהו נושא בו יכול הצרכן, אם הוא יודע להבדיל בין אריזה בלתי מספקת לבין ארי-זה בלתי דרושה, לחסוך לא מעט מהוצאותיו למזון, תרופות, תכשירי ניקוי ותכשירי נקיון ויופי.

כדוגמה בחרתי בשני מוצרים של "אסם": "שייק" ושקדי מרק. מה שייכים, ישאל הקורא, אלה לאלה? פשוט מאד: יש אריזה אחת המשותפת לשני המוצרים והיא קופסת הפלסטיק המכילה ק"ג של "שייק" (קופסה אטומה) או 600 גרם של שקדי מרק (קופסה שקופה). מהשוואת מחיריהם של שני המוצרים הללו באריזה זאת, למוצרים הזהים באריזות אחרות מתברר שוב דבר הידוע מכבר: מחיר האריזה משולם ברובו על-ידי הצרכן.

מחיר ה"שייק" באריזה של ק"ג נמוך ביותר מעשרים אחוז ממחיר המוצר לק"ג באריזות של 227 גרם בקופסאות הפח עם סגירת נייר המוכרן. לעומת זאת מחיר שקדי המרק באותה אריזה עצמה של קופסת הפלסטיק, גבוה ממחיר ה-מוצר לק"ג כאשר קונים אותו בש-קיות בנות 100 גרם:

שקדי מרק 100 גרם (שקית) 60 אג' — 6.00 ל"י הק"ג;

שקדי מרק 400 גרם (שקית) 2.37 ל"י — 5.90 ל"י הק"ג;

שקדי מרק 600 גרם (קופסה) 4.26 ל"י — 7.10 ל"י הק"ג.

המקרה, כאמור, אופייני. אך אינו ברור כלל ולמעשה גם לא בלתי מוצדק. כאשר מדובר במוצר שמ-חירו זול ברור, כי מחיר האריזה מהווה אחוז נכבד ממחיר זה. אותו אין בית תעשייה רוצה או יכול לספוג. בעל מפעל לאריזות סולת לתינוקות השיב לשאלתי, כי המו-צר, שמחירו לירה ו־6 אגורות לאריזה, מכיל למעשה סולת בערך של שש אגורות. כל היתר הם מחיר תהליכי האריזה, מחיר האריזה עצמה, מחיר התווית שעליה וכמובן ריווח היצרן והמשווקים השונים. כאן חשוב מאד להביא בחשבון, שאם מחיר הקופסה 30 אג', נאמר כמו במקרה של הסולת, הרי במחיר הקמעוני מיוצגת ה-קופסה לא בשלושים אגורות, אלא ב־50—60 אגורות. שכן חישובי ה-ריווח נעשים על סמך המחיר ה-כולל של בית התרושת. כלומר, ברוב המקרים גם היצרן וגם המ-שווק מרוויחים גם על הקופסה עצמה ולא רק על תכנה. ושוב גם דבר זה מובן ואולי אפילו מוצדק: בית התרושת ובית המסחר גם הם צריכים לקבל שכר על כך, שקופ-סה כזאת תופסת יותר מקום מאשר שקית שיש, אולי, לטפל בה יותר.

אולם העובדה כי צריך להבין גם את היצרן ואת הסוחר עדיין אינה מצדיקה הסיכה לכלכלית בהם. אם האריזה הפשוטה משמשת את המטרה, שומרת על טריות המוצר ועל נקיונו לזמן סביר בשביל ה-צרכן, יש להעדיפה על האריזות המתוחכמות יותר למען החסכון ב-הוצאות.

חוק הפיז'אמות האמריקאי

הישראלי המתעתד לנסוע לטיול קיץ אל מעבר לים הגדול, ישמח ודאי לשמוע, כי בארה"ב יוכל לקנות בגדי שינה לילדיו בלי כל חשש.

ב־1 באוגוסט השנה נכנס לתקפו בארה"ב חוק הפיז'מות המפורסם, שחברי קונגרס אמריקאיים אשר איכפת להם, נלחמו לחקיקתו תקו-פה ארוכה. חוק זה קובע, כי כל בגדי השינה המיועדים לילדים מת-חת לגיל של שלש עשרה שנים, חייבים לעבור טיפול מיוחד של חסינות מפני אש.

האמריקאים עצמם לא המציאו את הדאגה לענין זה. חלוצת ה-נושא היתה בריטניה, אשר עוד בשנת 1964 דאגה להחקק חוק ל-ייצור בגדי שינה אשר יבטיחו ילדים קטנים מפני כוויות חמורות במקרה של שריפה. כוונת שני החוקים — האמריקאי והבריטי — מתייחסת קודם כל לשני סוגי ב-דים: כותנה וסינטטי. במיוחד מסו-כנים, כך אומרים מומחים בארה"ב, בגדי השינה העשויים מבד פלא-נל. מובן שאין פירושו של הדבר כי מעתה יפסיקו לייצר פיז'אמות מכותנה-פלנל, אבל פירושו שכל יצרן בדים חייב להעביר את מוצריו המיועדים לפיז'מות-ילדים טיפול מיוחד — מוכר, מנוסה, טוב וזול יחסית — כדי שיהיו חסיני-אש.

לפי הנתונים הרשמיים של שי-רות הבריאות האמריקאי גורמים בדים בוערים (ביניהם גם שטיחים ווילונות) ל־140.000 מקרי כוויות בכל שנה ברחבי ארה"ב. 4000 אנשים מתים מכוויות אלה.

לא ידוע לי מה אומרת הסט-טיסטיקה בעניין זה בארץ, אם יש מעקב בכלל. אך גם אם אין מעקב יש לשער, שגם כאן לא חסרים מקרים עצובים של ילדים המשחקים בקרבת תנורי הסקה פתוחים, הפועלים על נפט ועל גז. על כן נראה שמן הדין יהיה אם נתחיל להתעניין בנושא. זהו ענין מובהק שכדאי וראוי לנו להעתיק את דוגמתו האנגלית והאמריקאית.

עירית תל-אביב-יפו

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו
מודיעה
בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן אישור ל-חלוקת קרקע בגוש 6130 שכון ל-זוגות צעירים ביד אליהו.

כל מי שיש לו התנגדות למתן האשור במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בשד' קק"ל 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתוב-תו המדוייקת.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותו-באנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

יהושע רבינוביץ
ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל-אביב-יפו

עירית חולון

משרה פנויה

עירית חולון מכריזה על משרה פנויה של

סגן אדריכל העיריה

במשרה מלאה

הכישורים: תכנון פיזי, תכנון סדיר ופיקוח על הביצוע בהתאם להנחיות אדריכל העיריה ובתאום מלא אתו.

הדרגה המוצעת: בהתאם לכישורים.

רק מועמדים העונים על הדרישות הנ"ל ובעלי נסיון של 5 שנים לפחות. יפנו בכתב אל מזכיר העיר עד 5.9.73 שעה 17.00. ויצרפו פרטים על מקומות עבודה קודמים, תעודות והמלצות.

סודיות מובטחת

יש לי עניין ב"דבר"

זבנג עם "זבנג"

בימי הקיץ בלילות החום- הקץ לסבל המיותר ולמיטרד המייגע הודות למשפחת **"זבנג"** היעילה. **"זבנג"** אדום- משמיד מקקים, נמלים ופשפשים. **"זבנג"** כחול- קוטל יתושים, זבובים וחרקים מעופפים למיניהם. **"זבנגתוש"**- המשחה האידיאלית להגנה בפני עקיצות והטרדות של יתושים וזבובים; מתאימה במיוחד לטיולים ופיקניקים. כל מוצרי **"זבנג"**-מעולים, בעלי ריח נעים וחסכוניים בשימוש. נסי עוד היום!

שמן

משמעות מדינית לתכנית עירונית

הצעות טדי קולק לסיפוח נבי סמואל והפיכתה לשטח ירוק

מאת טוביה מנדלסון

מרכזת עיריית ירושלים התכנסה ביום א' האחרון באווירה מתוחה. אם כי על סדר היום עמדו נושאים כרוכים בחיי ירושלים — בעיקרם נושאי הבטחון — היתה שלת הפותרת החוסה בין ראש העיר טדי קולק לבין סגן ראש העיר מסיעת גח"ל, יהושע מצא, בעניין התכניות להקמת יישוב יהודי בנבי סמואל. אף שדיון זה לא פתח את הישיבה והתחיל רק כשעתיים מאוחר יותר, לא פחתו המתח והצפייה.

יהושע מצא דאג להדליף מבעוד יום את עיקרי הדברים בנאומו לאחד העתונים ולישיבה עצמה הגיע, שלא כדרכו, עם נאום כתוב. דומה כי לא הם בעובדה שהיה זה נאום בחירות טיפוסי. בקורתו על קולק, סגן מצא, יצר בקרב הציבור הרגשה כאילו מתנהל מאבק בין עיריית ירושלים לבין ממשלת ישראל בנוגע לתכניות בינוי בנבי סמואל. ההתייחסות לנבי סמואל אינה יכולה — לדבריו — להיות ארבאנית־תכנונית גרידא ואין להתעלם מהמציאות המדינית. שיקוליו של קולק צריכים להיות מדיניים — טען מצא — ועל כן עליו להסיר את התנגדויותיו לתכניות בנבי־סמואל.

אולם קולק לא העמיד בראש שיקוליו את האספקט המדיני. אלא הוסיף בדברי תשובתו לעמוד על חשיבות ההיבט העירוני ועל ההשפעות השליליות שיהיו להקמת היישוב בנבי סמואל על ירושלים ועל איכות החיים בה. קולק קבל על כך, שאין לעיריית ירושלים כל סמכות או זכות להביע התנגדות לתכניות־בינוי בנבי סמואל כאשר זו נמצאת מחוץ לקו הירוק, אף שברור שכל בנייה באיזור זה תהיה לה השפעה על החיים בירושלים. כדי לאפשר לעירייה להתערב בתכניות כאלה קרא קולק לממשלה להקים ועדה בחוזית חוקה, שתעבוד בשיתוף עם הוועדה המחוזית של ירושלים ותמלא תפקיד בעת אישור תכניות בנייה כמו אלה המכוונות לנבי סמואל, גם בצריכת של ירושלים. קולק הוסיף ואמר, כי צרכיה המעשיים של ירושלים הם לשמירה על שטח ירוק גדול, גם בסביבות נבי סמואל ובצפון־מערב העיר. כאן התפלמס קולק גם עם שר הבטחון, משה דיין, ואמר כי המורת־ירוק כזו צריכה להיות גם בדרום וכי אין להתיר חדירה לצמיחה אבסולוטית של ביתיהם "לתוך ירושלים ולהיפך". במקום להקים יישוב יהודי בנבי־סמואל,

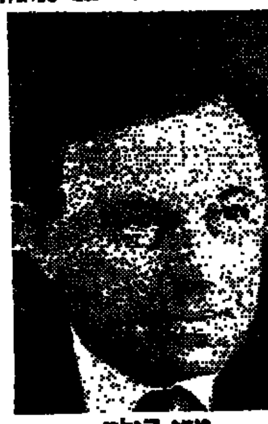

טדי קולק

העלה קולק הצעה אחרת — להרחיב את תחום השיפוט של ירושלים ולכלול בה את נבי־סמואל וסביבותיה. אם תהיה נבי־סמואל חלק של ירושלים "עלך בולטו ביחוד כדי לשמור על כך שזה ישאר איזור ירוק". בסיכום אף הציע קולק להטיל כבר עתה על היחידה הארבאנית במחלקת מהנדס העיר להכין תכנית לאיזור נבי־סמואל.

לא היתה זו פליטת־פה של ראש העיר: דבריו תוכננו היטב ואין ספק כי ידע איזו השפעה תהיה להם על סיעת גח"ל ועל הסיעות הדתיות במועצת העיר. אף שהעיד כי הוא מביע את "דעתו האישית", יש להניח כי לדעתו האישית של ראש עיריית ירושלים כיום ועל מי שיהיה. קרוב לוודאי, ראש העיר גם בארבע השנים הבאות, יש משקל מסוים. יתר על כן: על אף העובדה שקולק מבסס את הצעתו על נימוקים תכנוניים־ארבאניים בלבד, קשה לתאר שלא היה מודע למשמעות המדינית הברורה המקופלת בקריאתו לממשלה ולאספקט המדיני של דבריו.

אמנם הוא ערער להלוטין את מעמד סיעת גח"ל והעמידה במצב לא נוח, אך אין ספק שבמד יהיה פולמוס על הצעתו וההתנגדויות יבואו גם בקרב אנשי העבודה. המתנגדים יהיו, ודאי, אותם בעלי זכויות אלמוניים, כבבר רכשו בדרך כלשהי קרקעות בנבי־סמואל, בתקווה להקים בה באחד הימים, אחרי שתפול ההכרעה, את חוזיהם. להתנגדות יהיה גם משקל. כבר לפי השמועות המתרוצצות בירושלים זה זמן רב. יש כמה אישים, המוכרים היטב לציבור, כבבר לבבן קרקע בנבי־סמואל או שמגלים עניין רב ברכישת קרקע שם. אלה לבטח לא יסכימו להחליט שתאסור בנייה בנבי־סמואל ותוריד את האיזור לשטח ירוק.

נראה כי ההחלטה ברוח הצעתו של טדי קולק עשויה לפתור את המחלוקות סביב נבי־סמואל. אך על אף השיבותה של ההצעה, אי־אפשר להתעלם מביעותיה. הטור שמשמן פרס כבר הביע דעתו בתכנית ודיר ורבה כי קולק לא יוכל היה לבחור מועד גרוע יותר לצאת בו בקריאה לסיפוח נבי־סמואל לירושלים. קולק יוכל לטעון באזני פרס כי הצעתו מתבססת על נימוקים ארבאניים בלבד, אך אי־אפשר לכוא במעצות אל השר פרס. הבואן את הצעתו של קולק רק בן האספקט המדיני שלה. יתר על כן: גם לפפלגת העבודה אין הדבר נוח. בימים אלה מדובר על תוכנית פשרה על ניצור בעמדות קוטביות במפלגה. אך נראה כי אי־אפשר יהיה להמנע מהערכה מדינית־פוליטית על הצעתו של טדי קולק, ואולי יש להצטער על כך, שכן קולק, כמדומה, הדגיש בכוונת את העובדה, שהצעתו מתבססת על נימוקים ארבאניים שעיקרם טובתה של ירושלים ושמירת איכות החיים בה. לפחות בעניין זה אין ספק כי קולק לא כיוון את הצעתו לתקופה שלפני הבחירות, שהרי בלכתחילת הבית קולק התנגדותו לתכניות הבינוי בנבי סמואל רגד קודם לכן זכור מאבקו עם משרד השיכון בקשר לתכניות־בנייה באותו איזור. דומה כי הולשתה של הצעתו של טדי קולק היא בכך, "כל הכרעה שתפול בנושא זה לא תהיה בחוגים עירוניים או תכנוניים, אלא אך ורק בדרג המדיני".

בבחירות הקרובות נשתמש, כנראה, במכונות־הצבעה אלקטרוניות: בתמונה: דגם של מכונת־הצבעה, המיוצרת על־ידי חברת "תדיראן". (צילום: ג.פ.ס.א.)

מפלגות מחזרות אחרי קולותיהם של בני המיעוטים

בבצע כל המפלגות מתחרות הפצם על קיום של האורחים הערבים והדרוזים, אך התחרות בעיקרה מתנהל בין שלוש מפלגות: העבודה, רק"ח ובפד"ל. גם גח"ל ול"ע כבנסת להזור אחרי קולי של הבוחר הערבי. לגח"ל יש אחיזה בקרב נכבדים דרוזים אחדים, ולמרפאות קופת־חולים של ההסתדרות העובדים הלאומית יש השפעה באיזור הגליל. הרשימה הכללית פעילה גם היא בקרב הערבים ואולי תזכה במספר בסדר של קולות, אך הקולות שיינתנו לה הם בראש וראשונה בזכות הבעת אמון אישי באבנרי, האיש שניהל בגרון הנצים האחרונות את מערכות הבחירות של מפא"י במגזר הערבי, אף פרש במפלגה.

אם האורח הערבי הדרוזי מעדיפה לא רק השאלה בעד איזו מפלגה להצביע, אלא בראש וראשונה ביהו המועמד, מיהו האיש שייצגו בכנסת. כבעם לכל מפלגה יש מספר גדול של מועמדים שלא קל לבחור ביניהם. מרכיבי הרשימות היושבים על המדוכה אינם חדלים לקבל צלצולי טלפונים, עצומות והודעות על־ידי אנשים ואף איומים. הערוצים הגובים יהיו מחבר כנסת אחד. אף שמספר בעלי זכות הבחירה כלל הם מגיע ל־17,000, לעדה זו יש שני מועמדים ריאליים — סגן שר התקשורת שייך ג'יעבר מועדי ויועץ נשיא המדינה לענייני עדים הדתיים, כמאל מנסור. גם גח"ל בתכוון להציב מועמד דרוזי ברשימתה, יהיה זה כפי הנראה האחם הלבי.

ההתרוצצות לא פסחה על העדה הנוצרית. עזאר ערמול הובע לכלליות ברשימת המועמדים; אליאס נקור, סוכר מחיפה, כוהים אנשים על עצומה הקוראת להכלילו ברשימה; אליאס נחלה, שייצג עד כה את העדה, אינו מוכן לפנות את מקומו והוא מודיע בפומבית כי אם לא ייכלל במקום ריאלי לא יהסס להופיע ברשימה נפרדת. גם מספר קסים, חבר הכנסת לשעבר וראש מועצת בעיליה, נושא עיניו אל הכנסת. יש להניח כי המצב במפלגה האחרת אינו שונה.

ביקור קיץ בבית־חולים

המצב של בית־החולים הממשלתי בנהריה יצא למרחוק. בית חולים זה, שאינו בין הגדולים בצפון, זכה לפרסום הודות לגיבויים שבוצעו בו לאזרחי המדינות ערב, הבגיעים לכאן במסגרת ביקורי הקיץ. יש אומרים, כי חלק בביקורי הקיץ מגיע במיוחד לישראל כדי לעבור טיפול בבית־החולים הממשלתי בנהריה. אחד החולים סיפר, כי לבית־החולים בנהריה הגיע לאחר שרופאיו בלבנון נואשו ממנו. בני משפחתו בישראל יעצו לו לבוא ולהתקבל בבית־החולים בנהריה. ואכן הוא הגיע, עבר סדרת ניתוחים והבריא. "איני יודע איך להודות לכם", אמר אותו חולה לרופאים

צלם דרוזי בחיפה

ברחוב ביאליק בחיפה נפתח בימים האחרונים סטודיו לצילום. הסטודיו הזה לא היה מעורר סקרנות אלמלא שלט צבעוני שנתלה בכניסה, ועליו נרשם בעברית: מזייד אבו סאלח. בעל הסטודיו הוא תושב מג'דל שמס שברמת־הגולן. עד מלחמת ששת הימים עבד כצלם של הצבא הסורי. לא היה אירוע בעל אופי צבאי שמזייד אבו סאלח לא נטל בו חלק. אומרים כי הוא צילם את אלי כהן, בעת סיורים שערך ברמת־הגולן. לאחר המלחמה בשנה אחר ביקראל המשיך לצלם, והפעם את מנהיגי ישראל שפקדו בהזדמנויות את כפרו. מג'דל שמס לא סיפק את שאיפתו של הצלם הזה, והוא עבר לעוספיה, ועתה הוא הדרוזי הראשון תושב רמת הגולן, שפתח עסק בעיר הכרמל.

יואל דר

תוך התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, המרכז ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקראת "שינוי הבינוי מפורטת מס' פת/1264/10, קביעת אזורים לבנייני ציבור, שטח ציבורי פתוח, מסחר ומגורים, התוויית דרכים, חנייה הריסת בבנים ביחד עם הכשרים הבצורך אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית. גוש: 6380, ח': 50—54, 61, 156—160.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך החודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

כ' תמוז תשל"ג, 19.7.73

(—) א. תירן

יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

כ' תמוז תשל"ג, 19.7.73

משרד המסחר והתעשיה

קו פתוח לנציב הצרכנים בירושלים

עקרת בית, צרכן נכבד, יש לך שאלה או תלונה בענייני איכות ושירות? על מנת לסייע לציבור הצרכנים לשמור על זכויותיו בתחומים אלה, יפעיל משרד המסחר והתעשיה **היום, יום ד', 8.8.1973, קו פתוח לנציב הצרכנים בין השעות 11.00—13.00.** נציב הצרכנים יענה ישירות לשאלות הציבור ויטפל גם בתלונות על הפקעת מחירים. הציבור יוכל להפנות שאלותיו ישירות **בטלפון מס' 234305 איזור חיוג ירושלים.** קו טלפון זה יהיה פתוח במיוחד לשרות הצרכנים.

תלונות בעניני מחירים, איכות ושרות אפשר להפנות בכל עת גם למשרדים המחוזיים של משרד המסחר והתעשיה, לכל תחנות המשטרה וכן לארגוני הצרכנים.

קו פתוח לנציב הצרכנים היום, יום ד', 8.8.73, בין השעות 11.00—13.00

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 3185/73

בעניין: צוואת המנוח קרל אנגרס ז"ל (ת. ז. 0745046), שנפטר בבת־ים ביום 19.1.73.

המבקשת: אנה פישר לבית אנגרס, ע"י ב"כ ד"ר א. ה. קליבובסקי, עו"ד, מרחוב יהודה הלוי 43, ת"א.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה בקשה לבית־משפט זה, למתן תוקף לצוואת המנוח הנ"ל, ולמינויו של מר פריץ א. לוינזון מרחי פרוג 32, תל־אביב, למנהל עזבון המנוח הנ"ל.

כל הטוען נגד מתן תוקף לצוואת המנוח ו/או למינוי מנהל עזבון כנ"ל, עליו להגיש לבית־משפט זה את התנגדותו וטעמיה, תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו. אחרת יצווה בית המשפט על הקיפות הצוואה ויתן את המינוי כאמור.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3291/73

הזמנה

בעניין עזבון המנוחה כשה פרנקל ז"ל ת.ז. 731/05, שנפטרה ביום כ"ז סיון הל"ב, 9.6.72.

המבקשת רחה פרנקל, ע"י ב"כ עו"ד ברוך בירנברג, שמשרדו לכתבי בי דין הוא: רחוב ביאליק 6, תל־אביב.

להווי ידוע כי המבקשת הנ"ל הגישה לבית המשפט בקשה לצוו מתן צו המסריה על ירושת המנוחה.

הנני מזמין בזה כל אדם להתייצב בבית המשפט תוך עשרה ימים מיום פרסום הזמנה זו, ולהראות טעם — אם יש לו טעם כל שהוא — מדוע לא ינתן צו המסריה על ירושת הבוח, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 3212/73

בעניין: עזבון המנוח יעקב פליטבבקי ז"ל, שנפטר ביום ט"ז ניסן הל"ג (1.5.73).

המבקשת: אילה פליטבבקי מרח' טרומפלדור 24 פ"ת.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית־המשפט בקשה למתן צו הסכמה על קיום צוואה המנוח הנ"ל.

הנני מזמין בזה כל אדם הרוצה להתנגד לבקשה להגיש לבית המשפט את התנגדותו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, ולהודיע לבקשה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

אמא, משעמם לי!

את ודאי זוכרת את הטענה הזאת מן החופש הגדול שעבר...

אנו מציעים לך לחתום בשביל ילדיך על "דבר לילדים"

ולראות כיצד הם מבלים שעות ארוכות בקריאת החומר המרתק והחינוכי, המיועד לבני גילם.

החותם ומשלם לשנה מראש מקבל את "דבר לילדים" מעתה ועד סוף שנת תשל"ד ונוסף לזה את ספר הפרס

"ישראל - 25 שנות מעש".

המוסיף 20 ל"י יקבל גלובוס פיזי־מדיני מואר

לכבוד
"דבר לילדים"
ת.ד. 199, תל־אביב.

רצוני לחתום על עתונכם בשביל בני/בתי. אני משלם את דמי החתימה לשנה מראש בסך 56 ל"י, ומבקש לקבל:

□ שי חינם את הספר "ישראל — 25 שנות מעש" (מחירו בחנות 17 ל"י)

□ גלובוס מואר (פיזי־מדיני) במחיר 20 ל"י בלבד (מחירו בחנות 42 ל"י)

הריני מצרף בזה צ'ק על סך . . . .

שם הילד . . . . שם המשפחה . . . .

תלמיד בית הספר . . . .

כתובת מדוייקת . . . .

חתימה . . . .

• סמן × במשבצת המתאימה

דבר ספורט

בעריכת אהרן להב

גלובינסקי יוצע לתפקיד נשיא כבוד באיגוד הכדורסל

ועדת המינויים תסיים היום את עבודתה ותגיש המלצותיה

מאת יעקב פתאל

ועדת המינויים של מרכז הפועל, לבחירת ההנהלה החדשה של איגוד הכדורסל, עומדת לסיים היום את עבודתה להגיש את המלצותיה.

יו"ר ועדת המינויים, מנחם הלה, עומד להציע היום את מינויו של חיים גלובינסקי, היו"ר היוצא של האיגוד, לתפקיד נשיא כבוד. הלה אמר אמש, כי הוא מצא לנכון מקום להציע לגלובינסקי תואר זה בעקבות תרומתו הגדולה לפיתוח הענף ותפקידו לבוא עצמו. נראה, כי יתר חברי הוועדה יתמכו במינויו של גלובינסקי. ידוע, כי גם מרכז מכבי תומך במינוי זה.

היום ייקבע סופית גם עשוש בדרוד כמועמד לתפקיד יו"ר האיגוד, במקומו של גלובינסקי. כמו כן ייקבעו יתר נציגי הפועל להנהלה החדשה של איגוד הכדורסל.

מכבי חיפה לא תשתתף באסיפה הכללית

מאת שלמה מהור

אגודת מכבי חיפה הודיעה במברק למרכז מכבי ישראל, אינה מסכימה עם רשימת מועמדי המרכז להנהלה החדשה של ההתאחדות לכדורגל הארץ־לבך היא מוותרת על כניסת נציגה, גרינברג, להנהלה לפי שיטה רוטצית.

האגודה החיפאית הודיעה במברק, כי היא עומדת לפנות להתאחדות לכדורגל ולהודיע לה על ביטול יפוי כח שניתן למרכז. הודיעו החיפאים, כי לא ישתתפו באסיפה הכללית ויבנעו מהצבעה.

• • •

קייטנה ראשונה נערכה ע"י הפועל ירושלים

140 ילדים בגילאי 6—13, השתתפו בקייטנה שנערכה בפעם הראשונה על־ידי אגודת הפועל ירושלים במרכז הספורט של מוצא עלי ירושלים, ע"ש א. סיילור בקרית יובל.

מזכיר הפועל ירושלים, א. בהנאלי, מסר, כי זו השנה הראשונה שהפועל ירושלים מפעיל מפעל הקייטנות הנערך בבוך בחודשי הקיץ. הקייטנה התקיימה בשני מחזורים (70 ילדים כ"א) ונמשכה 20 יום כל מחזור.

הדגש העיקרי בקייטנה הוא על לימוד מקצועות ספורט כמו כדורעף, קליעה, טניס, רכיבה על סוסים ועוד. לילדים הוגשו ארוחת בוקר וצהריים. כן נערכה הסעה הלוך וחזור לקייטנה.

בעקבות הצלחת הקייטנה מקווה הנהלת אגודת הפועל ירושלים להגדיל בשנה הבאה את מפעל הקייטנות, הנערך במעמצם.

הצטרפותה של סין העממית למשחקי אסיה תידון היום בטהרן

טהראן, (א.פ.). — נציגי איראן, יפאן וסין העממית, יפתחו היום סיבוב "דיונים חופשיים" במטרה לקבוע מדיניות משותפת, בקשר לשיתוף ספורטאי בין־הע־מבית במשחקי אסיה שייפתחו בטהראן בספטמבר 1974 — כפר אתמול דובר הוועדה המארגנת של המשחקים.

שלוש המדינות יוכלו להגיע לידי החלטה משותפת בדבר צירוף סין העממית לפדרציה משחקי אסיה, לאיראן, כמדינה המארחת.

יש שלושה נציגים בעלי זכות הצבעה מתוך 11 נציגי הוועד הפועל של הפדרציה ואילו לצורך קבלת החלטה נדרש רוב של שישה קולות. כזכור, הייתה כין הע־ממית את הצטרפותה לפדרציה משחקי עמי אסיה בירדם טייוואן.

אוסטריה ביטלה את בואה

מאת אליעזר כעמיל

מצב הלוח הבין־לאומי של נבחרת הכדורגל לעונת המשחקים הקרובה הורע אתמול, לאחר שהבעהרת אוסטריה ביטלה באורח כפאית את ביקורה בארץ.

לגרות העובדה, שהאוסטרים לא ציינו את סיבת הביטול המפ־תיע, מדע מחוגים המקורבים לאיגוד לאופולד קוויטנגר, כי ההחלטה על הביטול באה מהמצב הבטחוני.

יצויין, כי נבחרת אוסטריה היתה הראשונה שהגיבה בחיוב לבקשת ההתאחדות הישראלית לשחק בארץ. ואף נקבע, כי המשחק ייערך ב־20 בפברואר 1974.

המתאגרף בונאבנה ניצח בנוק־אאוט

סאס וגאס, (א.פ.). — המתאגרף הארגנטיני במשקל כבד, אוסקאר בונאבנה, ניצח אתמול בנוק־אאוט בסיבוב השישי את יריבו האמריקאי רוי האלאס.

יהודה של בונאבנה בלט מייד עם תחילת הקרב וכבר בסיבוב הראשון שלח בונאבנה את ה־לאס לקרשים. בהמשך הקרב הופל האלאס שלוש פעמים נוספות, עד שלבסוף הוכרע באמצע בנוק־אאוט בסיבוב השישי. האלאס דירג עד כה במקום הרביעי בדירוג המתאגרפים במשקל כבד.

נקבעה ועדה שתטפל בשיחרור הכדורסלן לייבוביץ

בישיבת מחוז הפועל ת"א הצליח יו"ר איגוד הכדורסל חיים גלובינסקי לשכנע את אנשי ת"א לאפשר לבאר לייבוביץ לשחק בכשך שנתיים בהולנד. לייבוביץ יתחייב לחזור בתום השנתיים להפועל ת"א זכן להשתתף בכל משחקי הנבחרת בכל עת שיידרש.

בסיום הישיבה נבחרה ועדה בת שלושה חברים, אשר תפקידה יהיה לדאוג לשחרורו של לייבוביץ.

איצטדיון חדש עדיף על איצטדיון מחודש

מאת ד"ר אורי זמרי

סינגפור. — בשבועיים האחרונים הזדמן לי לראות מפעלים הבונים בשני איצטדיונים המודרניים אחד מהשני אלפי קילומטרים זה מצוויינים בכך שאחד מהם הוא חדיש ואילו השני הוא מחודש. כוונתי כמובן לאיצטדיון החדיש של סינגפור ולאיצטדיון המחודש של רמת גן. ההשוואה בין שני האיצטדיונים האלה העלתה בי את המחשבה אם אכן כדאי להשקיע בחידושו של איצטדיון רמת גן או שמא כדאי לנו לרכז מאמצינו בהקמתו של איצטדיון חדיש ומודרני.

כולנו התפעלנו — ובצדק — מהתאורה החדשה של איצטדיון רמת־גן אבל שכחנו לרגע כי האורה בכיון זו מעויה כיום בכל איצטדיון ראוי לשמו. בילוג דגשו על מצב המסלול המחודש. אשר הוא הוא שהביא לנו שאנחנו מפגרים עדיין בעשור שנים ויותר אחר מתקני הספורט בעולם. כי בכל מתקן ראוי לשמו יש היום מסלול מחומר סינטטי.

ומלבד התרעמנו על מושבי האיצטדיון ברמת־גן אשר על אף חידושם, ניכר בהם שהם בני עשרים שנה ויותר והשיכה עליהם היא לציתים קרובות לצופה.

אבל שיפור של איצטדיון לא נמדד כיום במצב המגרש, התאורה והמושבים בלבד, אלא גם בשירותים שהוא מגיש לספורטאים ולצופה כאחד ובמובן זה איצטדיון רמת־גן שנבנה בהמון ובתנאים פרימיטיביים לפני עשרים שנה ויותר מפגר אחר עמיתיו בעולם בשני דורות לפחות וספק רב הוא אם ניתן בכלל להשיג פיגור זה בנתונים המציאותיים שלו.

המתחרת הגא, למשל, לאיצטדיון בסינגפור נתקל בחדרי הלבשה מפוארים (מותאמים ל־320 איש) אשר כהם שבילה דרך אותו למגרש המוכם והדרך הישגה לצבר האיצטדיון. סמוך לכניסה לאיצטדיון בסינגפור יש מתחת ליציע מצוי בשטח של 20X40 מטר לחימום אחרון ומובן מאליו שגם משטח זה מכוסה טרטן. במקרה שספורטאי נפגע הוא מובל לאיזור הגשת העזרה הראשונה והטיפול הרפואי המצוי כב־15 חדרים ואשר בו ניתן לבצע ניתוח קל במקום.

בין השירותים, המוגשים לקהל — שני לוחות אלקטרוניים בדי לים המבשרים הוך שנית לקהל על כל התפתחות.

לאנשי המפוכה השבעית מקודשים מקומות בתאי זכוכית מאפשרים לכתבים לכתוב במפריע ולשדרים לבודד בארץ ואת כמובן לא בשערי מגרש נוסח רמת־גן אלא בחודי היציע, שלא לדבר על תנאי השידור של הטלוויזיה ובאשר לתא הכבוד, הרי שוכן אכן במקום של כבוד בתחתית היציע, שהוא הנקודה ביותר לחזות במשחק ואילו לצבך מגשים שירותים על ידי צלידי כניסה ויציאה מגונים נרחבים ובתנאים שאל היה.

לאור כל הנאמר יש להשקיע בבניית ובמשך בחידוש האיצטדיון ברמת־גן זה בזיה עדים לבכיה של חוזה על חוסר מתקן לבוא מגאיש למדינת ישראל. נכל אבנם פגם זה אי אחד באיצטדיון עזיק יכזין זה, אבל לא ניצל להפך לאיצטדיון חדיש.

יתכן מאוד שבמקום של המפעלת והחידוש מצליח לא היה פחות מאיצטדיון חדש. בעיקר אם נרצה באמת לשרת את הספורטאים בצורה שהם ראויים לה ואיני זקוקים למתקן של מהודרת. אלא מדינת ישראל זקוקה בהחלט מתקן ספורט מרכזי מודרני אחד.

מכוניות

• זכית!!! הרכש מכונית במקום כן למכוניות מחודשות בעיה כה במכונית משופצת ובאחריות כלאר לטיבה כן כבית המרשם. "אוטוקרס" רה' ה.מ.ל.ב.ר בק ותיוכה. במקום ניתן להשיג מכונית ורשות מכל הסוגים במספקה מהירה. המכירה בתנאים נוחים ובתשלומים. "כ.ל.מ.ר.", מרכז למכוניות מחודשות, רח' בן כימי 10 תל־אביב. ימינה מבשר הקל יצחק, טל. 251980.

• בנתניה "דירון דירות" מציעים למכירה דירות לקוטס 3—3½—4—5 חדרים, ב־18 אחרי בניה בעיר, בשלבי בניה שונים. עם בעלות הספקה מרכזית. "דירון־דירות" רח' הרצל 30, נתניה טל. 053—25195.

חקלאות

• לקטיף אבוקדו, הדרים ופירות אחרים תתחיל בקרוב מכירת מקפטים וגמרים חדישות. ההעמסה מתוך ברת לכוס אלומיניום ופורקת בקלות ובדיקנות. לפנות: רוזנברג 03—927114 בשעות 19.00—20.00.

הלוח החודש דבר

דירות למכירה

• כולל בונה נתניה בונה למכירה דירות נחודות עם כל השכלולים במקומות היפים בנבניה הוא הדרום. פרטים במשרד רחוב הרצל 51. טלפונים — 053—23958, 053—28934.

• במרכז פתח־תקוה למכירה דירות פאר 3—4 חדרים. לפנות בשרטים: "בכמים" רחוב התנבה 17 פתח־תקוה. טל. 919383.

יש לי עניין בדבר

למוסד על־תיכוני בירושלים

דרוש

מנהל משק

(איש אחזקה)

בדרגה י"א — י"ב של הדרוג האחיד

המעוניינים יפנו בכתב בציון קורות חיים ונסיון בעבודה

לת.ד. 3578 ירושלים מיקוד 91033.

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

טלוויזיה

17. — „סרטים מצויירים".
18. — „בילבי" — „מסע בודד".
20. — „קהיעים" — שבועיני תרבות ואמנות.
21. — „סרט קולנוע" — „ממטוסינו נעדר". סרט מתח על צוות של מפציץ שהמנסה לשוב לאנגליה מנחיתתו בהולנד. עם אריק ..., היו ויליאמס, פמלה ... וג'ויס רדמן.

רדיו

19.0 — „קוקטייל ד..." — עם זהרירה חריפאי ברשבים (צ). 21.3 — „פינת הגאו" — סונתות ג'וניור מאנס (ב). 22.0 — „ההילה" — עם אנמון, בשידור חי (צ).

22.05 — „גל לסטודנט" — תכניות על ועם סטודנטים, בעריכת יובב כץ (ב).

המבחר נכתב על ידי מבקרי הקולנוע והתיאטרון הקבועים.

קולנוע

ירושלים:

„קזבלן" (עדן) — מחזמר ישראלי שאפתני, תוסס ודינאמי, על רקע של יפו „מאורסות" עם גיבוד בלתי־מושקע ובסגנון יהודי־אמריקאי. סרט פרובינציאלי מובהק שאין לו אחות, שיש בו אספקט בכיוון של הצייר שלמה צפריר. מוסיקה סבירה של דב זלצר, משחק מלבב ומשכנע של יהורם גאון, אריה אליאס וכמה אחרים. הרבה כשרון, הרבה מאמץ, הרבה כסף — והתוצאה מפוקפקת.

תל־אביב:

* „הגנב שבא לסעוד" (פאר) — סרט בידור נעים ובלתי־מחייב, המתפשר עם סאטירה חברתית, דראמה של פשע ומלודראמה של אהבה מבלי להיות מצויין אך נשאר ביתום הטוב. יש בו כמה רגעים נהדרים (בייחוד משחק השח) והופעה מענגה של ריאן או'ניל, ג'ון ... ואוסטין פנדלטון.

* „האלוף" (תל־אביב) — ראה „אורדיך", ירושלים.

* „טאנגו אחרון בפאריס" (פאריז) — הפרסומת הרעשנית עשתה שרות רב. סרט מבטיח בכל אירוע נפלאה. ביטוי אישי כלי תירגיל. סרט על בדידות על אהבה. על כיו על בלבול מושגים. סרט פילוסופי־אסתטי של המבני המיתי של האנושות. בורגנית. קצה יותר כדי קיצוניות סמלית בכל המישורים. בסף הגל — סרט השוב מרתק ומזהק — גם את אלה שיחליטו כי הוא „מגעיל" — ויהיו כאלה.

* „סיור גרוטאלי" (צפון) — סרט עליז על אנשים יפים ועשירים. משולש הפוך שבאיבה הנטרשה בין שני גברים הנעשים חברים בסודים כשהאשה נאלצת לעזוב. איב מונטאן. סאמי פריי ורומי שניידר מרכיבים את המשולש בכרמו היפה של קלוד סוטה.

„קזבלן" (הוד, סינרמה) — ראה „עדן", ירושלים.

* „סוד הקסם של הבורגנות" (תבלת) — יצירה מושלמת של לואיס בונואל. התקפה חדית על החברה הבורגנית האדישה. הצביעה האכזרית המפשטת וחוית. מתחרות יחלוה. המהרים כרימים הדיפלומטים מבריחים הרגבא רוצח הפשטה סצנה יהכינסיה מתחכמת ויצירה להוקים. דיאגום על הבורית מרחף בכל לכל החברה הזו אך עדיין מוקדם. עדיין אין לה תחליף. הקסם הסמוי שלה בהרת איתה אוטופילוגב.

* „זבנים מודרניים" (גת) — צ'אפלין בגדולתו — פארודיה על העולם הממוכן והורס את האדם האינדיבידואלי. סרט מגוהד. זה הוא הנבאה מבוסס־המוכלות דק יותר על התמטשה החושניות מבלי להמחיק דבר. כותו האמנותי של צ'אפלין הוא כה רב, עד שאינו עצמו מסוגל להשלים את התמונה והתרומות. עם זאת, צ'אפלין מבין כאן אפשטרויות הלועשה, הגבדה לא רק את „חדר־הראשיה", אלא גם את יסודות הבקתתו שלו.

* „שיר ושמה גיהנום" (אלנבי) — קלינט איסטווד, כאן במאי־כפיק־מהזק. כנסה לבנש „סופר־רגוע" של לצבי עלילת מערב־פורה. הוא נשען על גלופות נדקנית בהפקדיו שלו פולט בה סלקח כאהרים. אין כה לבהר. הוא יבק סרט שוטף ומרתק, שיש בו כצם כאות בקודיות, וזו מתגלית אך ורק בסצינה האחרונה. מומלץ באור בימי החום „המשגע".

* „הגנב שבא לסעוד" (פאר) — פאראפראזה אלגאנטית ובלתי־מחייבת על ארסן לופן. הפורץ ג'נטלמן, המתיימרת להיות, לשוא, יצירה חברתית. סרט נעים ומבדר עם בעתה מגולה על ריאן או'ניל ...

חיפה:

* „סיזאר ורוזאלי" (רון) — ראה „צפון" תל־אביב.

* „טנגו אחרון בפאריס" (חן) — ראה „סמדיר" תל־אביב.

„קזבלן" (עצמון) — ראה „עדן", ירושלים.

* „חייו הפרטיים של שרלוק הולמס" (בית־רוטשילד) — שרלוק הולמס כפי שראה אותו בילי ויילדר — בהומור אישי לא מעט — בריטי. סיפורי. רחוק מלהיות סופרמן. סרט מעודן ואינטלקטואלי — על זה השנב והרע המשתמש בגישה זו.

תיאטרון ובידור

* „שלושה בחזיה אחת" הל־אביב — שלושה שחקנים צעירים בפלים שלושה מחזות קצרים של שלושה מחזאים צרפתים. בידיזה הכללית של הערב יש מרחב לשיפור, אך יש גם גילויים של משחק טוב (אלון לב) ושל התלהבות מעוררת סימפאטיה.

* „סיפורי פתי" — הלהקת „הודות" בציפורה (התיאטרון העממי) — להקת ה„כוחות" מגישה ערב נפלא של הומור מחושמל. טכסטים טובים ומנגינות מצויינות על דבר סנדרסון. מבוצעים להפליא על־ידי שבעה מהמוני בהתיינו.

* „נישואין נוסח ההיגירשין" בצ"ה (התיאטרון הקאמרי) — טקסט אבסורדי ומלא הן על נסים אלוהים. נעימות מתוקות על יאיר רוזנבלום. והגשה וירטואוזית של רבקה מיכאלי ויוסי בנאי — בידור בעולה ומומלץ.

אישים מאורעות ומעשים
אנשי חזון ומעש
במוזיאון השעוה הישראלי
פתוח במגדל שלום מאיר
מ־10.00 בבוקר עד 11.30 בלילה

מ כ ר ז

מוצע בזה למכירה:

6 מכוניות

דימלר - בנץ - מרצדס (דיזל)

1. מכונית מס' 255—393 שנת ייצור 1969 תוקף הרשיון עד 30.9.73
2. מכונית מס' 255—394 שנת ייצור 1969 תוקף הרשיון עד 30.9.73
3. מכונית מס' 255—395 שנת ייצור 1969 תוקף הרשיון עד 30.9.73
4. מכונית מס' 264—033 שנת ייצור 1969 תוקף הרשיון עד 30.9.73 (ללא מנוע)
5. מכונית מס' 264—034 שנת ייצור 1969 תוקף הרשיון עד 30.9.73
6. מכונית מס' 264—035 שנת ייצור 1969 תוקף הרשיון עד 30.9.73

את המכוניות הנ"ל אפשר לראות במחסן המרכזי (וולכר) הנמצא באזור התעשיה חולון (אזור) רח' המרכבה, לפנות במקום למר פרי יהודה בכל ימות השבוע בשעות 08.00 — 15.00 ביום שישי משעה 08.00 — 12.00.

המעונינים ברכישת המכוניות הנ"ל יגישו את ההצעה בצרוף צ'ק בנקאי על סכום של 10% מערך המוצע, על שם „אגד" בע"מ, במעטפה סגורה לתיבת המכרזים הנמצאת במשרדי „אגד" מח' הקניות, חדר מס' 403, דרך פתח־תקוה 142 ת"א, ת.ד. 33091 — ת"א לא יאוחר מ־21.8.73.

לכל מי שלא יזכה במכרז הנ"ל יוחזר הצ'ק לפי כתובתו.
אין הנהלת „אגד" מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

הנהלת "אגד".
אגף המשק

מדינת ישראל
משרד הפנים
מינהל מחוז המרכז
רמלה, שדר' הרצל 84
ת"ד 150, טלפון 965577

י' באב תשל"ג
2 באוגוסט 1973
מספר: 1151/1

לכבוד
יו"ר הנהלת האגודה „ההסתדרות הכללית של העובדים באר"י ההאגודה לתרבות גופנית „הפועל"
באמצעות עו"ד ליפא ליאור רח' אחוזת בית 6 תל־אביב

אדון נכבד,
הנני מתכבד לאשר קבלת הודעתכם מ־21.6.73 על יסוד האגודה לפי החוק העותומני בדרוש תקנות האגודה כדלהלן:
שם האגודה: „ההסתדרות הכללית של העובדים באר"י, התאגדות לתרבות גופנית „הפועל", סניף בית [illegible]
מטרות האגודה: [illegible] לפתח את כחותיו הגופניים והרוחניים של הנוער, לספח הרגלים של תרבות הגוף, סדר, דייקנות והשמעת בין ציבור הפועלים ולהשתתף בפעולות של גופים ספורטיביים ארציים.

בכבוד רב,
א. חיון
הממונה על מחוז המרכז

האופרה הישראלית
מנהלה ומייסדת אדים דה־פיליפ
הצגה בכורה
פלדרמאוז
אופרטה מאת שטראוס
ת"א: 11.8, 15.8
9.8 ים. ● חיפה: 16.8
18.8.73
ערב באהדה
לכבוד כינוס הקונגרס ה־26
אמנות לעם
ת"א: 14.8
הנזל וגרטל
מהולות רוסיבר־רומניים
אמנות לעם
קרית ים: 12.8
לילה בוונציה
- בקרוב -
פתיחת העונה ה־24
עם „האופרה התנכית"
מלכת שבא
מאת קרל גולדמרק
טל. 57222
כרטיסים: אלנבי 1

צעדת שלושת הימים תשל"ג
17.9.73 - 19.9.73
היום נפתחת ההרשמה לצעדה
טפסי ההרשמה ניתן לקבל בכל בתי הדואר בארץ
מפקדת הצעדה
ד. צ' 1010

הפסטיבל הישראלי
THE ISRAEL FESTIVAL

„גל'אשי" מציגה —
חנה מרון - יוסף ידין
„כוכבים מציצים וכבים"
מופע לציון 100 שנה להולדת ח. נ. ביאליק
עם **מיכל טל - חנן יובל**
רביעיה כלית בהשתתפות: עדנה בוכמן — נבל; יצחק בוכמן חליל; טדי קלינג — קונטרבס; דורון סלומון — גיטרה ספרדית
עריכה: יעקב שבתאי בימוי: גרשון פלוטקין
ניהול מוסיקלי: שמעון כהן תפאורה: אריה נבון

11.8.73 תיאטרון ירושלים
14.8.73 אולם נחמני בת"א
23.8.73 עין השופט
25.8.13 אולם נחמני בת"א

המופעים יתחילו בשעה 8.30 בערב. כרטיסים להשיג: במשרד רוקוקו בת"א וביתר משרדי הכרטיסים בעיר. בירושלים — במשרד כהנא בן־נאים, ובערבי ההצגות בקופות התיאטרון.

דבר לפרסום
הלוח החדש

בתי־מרקחת

בירושלים:
העמודים, רחוב יפו 50 טל' 223081. אלקודס אלכברא, רחוב הרון אל רשיד טל' 83333.

בתל־אביב:
הנביאים, רח' המלך ג'ורג' 72 טל' 286740. יפאו, רח' יהודה הלוי 67 טל' 612474. כיכר המדינה, רח' ה' אייר 48 טל' 258046.

ברמת־גן:
היגיה, רמת־גן, ארלוזורוב 81.

בחולון:
אסותא, טרומפלדור 4.

הרצליה, כפר שמריהו, רמת השרון, רעננה, כפר סבא ורמתיים
דודים יוסף, הוד השרון, רחוב האומקר 7.

קולנוע

תל־אביב
משעות 9.30 — 7.15 — 4.30
אופיר — המשכנע בע"מ
אסתר — גבר עם כבוד
אורלי — נקמתו של הסיציליאני
אלנבי — שיר ושמה גיהנום
בן־יהודה — דקמרון 69
גורדון — הבלונדיני עם הנעל השחורה
גת — זבנים מודרניים
דקל — הרדיפה
דרייב אין — החדפושית
הצהובה 7.15
פרשת ביריה 9.30
הוד — קזבלן
המרכז — תאווה לנקמה
זמיר — הזר הפילגש
חן — הבלש האמיץ שוורץ
לימור — טיפול בהלם
מוגרבי — קוראים לי שמיל
מתמיד — איש ושמו נמר
מקסים — הארטיסטים בהופעה
סינרמה — קזבלן
סמדיר — הטנגו האחרון בפריז
עדן — הנודד הצליל
פאר — הגנב שבא לסעוד
פריז — מי אשם
צפון — סיזאר ורוזלי
רמת־אביב — אנקת גבהים
תבלת — סוד הקסם הבורגני
תמר — האגרופן היהודי
יפו:
נגה — המודיעין בפעולה
צליל — הרפתקאות בפוסידון
בת־ים:
רמת־יוסף — מעשיות קנטרברי
חולון:
ארמון — המשכנע בע"מ 7.15, 9.30
מיקי כלב הפרא 4.30
מגדל — רוצה לצינה הקיץ 7.15, 9.30
ירושלים
אדיסון — שושנים וקוצים
אוריון — קוראים לי שמיל
[illegible]
הבירה — הבלש האמיץ שוורץ
חן — המשכנע בע"מ
ירושלים — קוראים לי טריניטי
סמדר — ביצי ומוסקוביץ
עדן — קזבלן
רון — מרי מלכת הסקוטים
חיפה
אורדיך — סרזן נגד הברברים
אורה — המשכנע בע"מ
אורלי — סיזאר ורוזלי
אמפיתיאטרון — אונס בפארק
ארמון — גן קיד
בית רוטשילד — הונג והופיץ
הן — הטנגו האחרון
עממי — המקצוצי
מירון — סרזן נגד
עצמון — קזבלן
פאר — הבלש האמיץ שוורץ
רון — הואלס הגדול
שבים, הר הכרמל — מה מפיק על פרפנוני
קרית־טבעון
יובל־אור — המתבלים 6.15, 8.45
זהר — ספר הגונבל 6.30, 9.00
רמת־גן וגבעתיים
משעות 7.15 — 9.30
אורדע — המשכנע בע"מ
אואזיס — הבלש האמיץ שוורץ
ארמון — חזק יותר חברים
גלאור — תמונתו של דוריאן גריי
הדר — קזבלן
לילי — הצגת הקולנוע האחרונה
רמה — קזבלן
רמת־חן — קברט
שבים — המיטה המשפטת
נתניה
אסתר — המשכנע בע"מ
סמודיו — פתח: הספירה לאחור
סגול: המין
שרון — קזבלן
הרצליה
דגניה — אהבה נוטה
קופנהאגן 9—7
כפר־סבא
עמי — אהובתי הקטנה (הורכי) 8.15
הן — ממשיכים לקרוא לי טריניטי 8.30
הוד השרון
בית הפועלים — הבריונים 8.30
חדרה
הוף — המרדף בשדות
פתח־תקוה
אורנה — המפסידים
הדר — שבעה גדולה
היכל — קזבלן
שלום — קוראים לי שמיל
קרית שמונה
הרבין — הזר הפילגש
בגיר — אילביה

תיאטרוני ישראל

הערב 8.8
הבימה:
נשי וינדזור העליזות: תל־אביב האולם הגדול
הקאמרי:
יחי המופע: תיאטרון חיפה
התיאטרון העירוני חיפה:
יחי המופע: תיאטרון חיפה
לילי גב:
נהריה הדר

טלוויזיה כללית

דים. 17.32 — סרטים מצויירים. 18.00 — טוב לדעת. 18.02 — „בילבי". תכנית ערבית: 18.30 — קיצור החדשות. 18.32 — סידרה על מלחמת העולם הראשונה. 19.00 — לחישה. 19.05 — הכר את ישראל. 19.27 — סקירת תכניות. 19.30 — חדשות ודבריני היום. 20.00 — קלעים. 20.30 — מבט לחדשות. 21.00 — סרט קולנוע: „אחד ממטוסינו נעדר". 22.40 — פסוק ממשלי. חדשות.

טלוויזיה לימודית

15.30 מה, אסור לשאול? — יסודות הסכסוך הערבי־ישראלי; שיחה עם ד"ר יהושפט הרכבי.
16.00 מסיפורי שפת הנחל — מעשה בגלגל שלא הסתובב.
16.14 טיול בספרי אגדה — לאן נעלמת השמש.
16.27 אנגלית ד'.
16.45 כדעים ז'ת־ים' — עבודות גדודיה.

הגל הקל

06.00 — בה טובה. 06.05 — חדשות. 06.10 — התעמלות בוקר. 06.20 — שעון מוסיקלי. 06.59 — רגע של עברית. 07.00 — חדשות ו„הבוקר הזה". 07.20 — זמר זמר לך. 07.55 — אור ירוק. 08.00 — חדשות. 08.05 — הודעות. 08.10 — בוקר טוב. 08.55 — היום לפני 25 שנה. 09.00 — חדשות. 09.05 — בוקר טוב. 10.00 — חדשות. 10.05 — לעקרת הבית. 11.00 — חדשות. 11.05 — לעקרת הבית. 11.40 — לאן הערב + מוסיקה קלה. 12.00 — חדשות. 12.05 — במקצב יוצר. 12.30 — בחצי היום. 13.00 — חדשות. 13.05 — בחצי היום. 14.00 — חדשות וסקירת עתוני הצהרים. 14.10 — כאן אהוד מנור. 15.00 — חדשות. 15.05 — לי ולך. 15.53 — חדשות. 16.05 — רגע של עברית. 16.07 — צד בצד. 16.30 — בתקוה שתבין את הרמז. 16.35 — צד בצד. 17.00 — חדשות. 17.05 — רדיו־רעשרה. 18.00 — חדשות. 18.05 — שירים מבית אבא. 18.45 — היום בספורט. 19.00 — עברית לעם. 21.06 — שירים משלנו. 21.28 — פינת הגאה. 22.00 — חדשות. 22.05 — גל לסטודנט. 22.52 — נעימות קלות. 23.00 — חדשות. 23.05 — דלת פתוחה. 24.00 — חדשות. 00.10 — אדום עתיק. 01.00 — חדשות.

רדיו רשת א

08.00 — חדשות. 08.05 — אנתולוגיה — מיצירות [illegible]. 09.00 — חדשות. 09.05 — אנתולוגיה — מיצירות קופלנד, שוברט, מארטינו, ואחרים. 10.00 — חדשות. 10.05 — מאוצר הסרטיה — „רשימת קכל". 11.00 — עברית לעם. 11.15 — עיקר החדשות. שיעור באנגלית. 11.30 שידורים לתלמידים בחופשה — מסיפורי המורים. המצחיקות עם העגילים. 12.00 — חדשות. 14.00 — חדשות וסקירת עתוני הצהרים. 14.10 — לאם ולילד — מי רוצה לקנות אותי?, הילקוט הכשותף, שירים „בבקשתכם". לילדים הגדולים — „בישימון ובערבה". 15.00 — חדשות. 15.05 — היום לפני 25 שנה. 15.10 — שידור בכורה — ברכה ברגבן (פסנתר) באך: פרלוד ופוגה ברה־דיאז מינור מתוך „הפסנתר המושוה", כרך ב', שומאן: נובלטה מס' 8. 15.30 — שיעור באנגלית. 15.45 — מאוצר הספרים. 16.00 — חדשות. 16.05 — רגע של עברית. 16.06 — מהקלטות התזמורות הסימפוניות של רשות־השידור (מתן) — ויוואלדי: „גלוריה", ברליוז: „הרולד באיטליה", סימפוניה עם ויולה אובליגאטו, רספיגי (על־פי רוסיני): „חנות הקסמים", מוסיקה לבאלט. 18.00 — חדשות. 18.05 — נוף הארץ. 18.10 — על עבודה ועובדים. 18.40 — המשנה היומית — סיכום שבועי. 18.55 — לחקלאי — סקירת פגעים. 19.00 — חדשות ו„היום הזה". 19.30 — כה נשמע. 19.40 — נעימות קלות. 19.50 — פרקי היום בתנ"ך: איוב, פרקים ה', ו'. 20.00 — חדשות. 20.06 — פרקי חזנות „בבקשתך". 20.45 — הפסטיבל הישראלי 1973 — עמי מעייני: „מוחזר שירי אידייש", לבאריטון ולתזמורת. בלוך: „שלמה", רפסודיה עברית לצ'לו ולתזמורת. כ־אוצר הסרטיה — פרקי ספרות. לאונרד ברנשטיין: סימפוניית „ירמיהו", למצו־סופראן ולתזמורת. 23.00 — חדשות. 23.05 — הכנצה אוטו קלמפרר — לזכרו של האמן. 24.00 — חדשות. 00.10 — רגע של שיר.

גלי צה"ל

11.00 — חדשות. 11.05 — חמים וטעים. 11.15 — פסגת המצעד האמריקאי. 11.30 — סופר קרבי. 11.35 — חמים וטעים. 12.00 — חדשות. 12.05 — חמים וטעים. 12.10 — קולות שמאחורי הסיפור. 12.15 — חמים וטעים. 12.30 — כוכב המצעד. 12.35 — חמים וטעים. 13.00 — חדשות. 13.05 — חמים וטעים. 13.30 — מי ינצח ומי יפסיד. 13.35 — חמים וטעים. 13.55 — הודעות לחיילים. 14.00 — חדשות. 14.05 — הודעות אישיות. 15.00 — חדשות. 15.05 — נא לצלצל. 16.00 — חדשות. 16.05 — נא לצלצל. 16.45 — האיש הזה הוא בתוכן. 17.00 — חדשות. 17.05 — חק יקפות. 17.40 — יומן צה"ל. 18.00 — חדשות. 18.05 — מה אבקש. 19.00 — חדשות. 19.05 — קוקטייל לשניים. 19.50 — שיחת משה בייתו. 20.00 — חדשות. 20.05 — פרקי מוסיקה קלאסית: גלן גולד מנגן פרלודים ופוגות מתוך הספר השני של „הפסנתר המושוה". 20.40 — שירים בחקי. 21.00 — חדשות. 21.05 — בקצב הזמן. 22.00 — חדשות. 22.05 — הלילה. 23.00 — חדשות. 23.05 — הלילה. 24.00 — חדשות. 00.05 — שירים וצעורים בחצות.

מוסיקה

תהלים – מן הבארוק עד ימינו

מאת מרים בר

...גרת הפסטיבל הישראלי התזמורת הסימפונית של השידור, בניצוחו של גארי ..., תכנית צשירה ורבת־פנים פרקי התהלים — כעין חתך רי של היצירה המוסיקלית את מזמורי דוד מאז ימי ... עד זמננו. הביצוע נשען ... רכב חזק על חבר מקהלות, ליות ואחרות. ורצל סולד־אן של אורחת מהולנד. בלי ספק. פתיחה נאה לתכנית מזמורים (קאנטאטות) אחרים ג'יובאני גבריאלי (מת בשנת ...), בביצועם של כלי נשיפת ...לות, בין הבמה ומפינות שונות של האולם, לרבות כצלות הד־... בינה רב ביותר זו במבנק ... קלאסי יצרה, כתמיה, אספקט ... הלולו של האולם הגדול כמו ... גלים על צלילים אופי ... תפילה.

א. א. בוסקוביץ כתב את „שיר המעלות" בשנת 1960, ארבע שנים לפני מותו בטרם עת, ובמידה מסויימת זו יצירה של תקופת המעבר שלו בין השירים הפופולריים יותר („האואשה השכית") לבין נסיונותיו האטונאליים מתקופת חייו האחרונה. ב„שיר המעלות" עוברים כעין הלכי רוח שונים בטמפים מתחלפים ועקבות של השפעות שונות — ימורות ריקוד יהודי מבוזח אירופה, והים תיכניים, צלילים כעין־גרשוויניים. הבנוסח של היצירה אף ג'אז נקי. בוסקוביץ מכניס כאן גם מנה גדושה יותר של צלילי נקישה. טוספים שקרוטו לניסויים שבעשו אצלנו אחרים (של בעיני למשל, או בכמה מן החיבורים שהתחרו על פרס ליברסון).

תהלים פרק ק"ב של אנטון ברוקנר לא זכה מידי ברתיני למסירה רגישה ועדינה, הרבה מן המעוגב בפרק, על יסוד התפילה התמימה והמעמקה שבו, נשאר בגדר הכוח שלא יצא אל הפועל.

כמעט לגברי ניסטט גב גזען הביזאנטים, לבקהלות היתה הצליה חריפה, ויכולתן הפוטנציאלית וגבישותן לא נוצלה. כך אבדה איכושה של היצירה של ברוקנר, וברתיני נשמע כמאבק עם הקולוסים הצליליים שהופקד עליהם ולא כמטפח את הגלום בהם.

בברוקנר ניתנה להכרת האודות רק סולו קצרצר (אם כי לא קל), ועל יכולתה ניתן לצמיד יותר במוטה המפירסם של מוצארט „אקסולטאטה יובילאטה", נוכחות הבבהית על ואן דר ספק מרשימה, זבורתה אזהרה הזהות עם התכן היצירה בלי הדגשות בעתודות. יש ברק בשאנים הגבוהים שלה, אבל הסרלים חסרים ליטוש.

הפקיד קשה בטילה על המקהלית האינטרפרטאציה של סטראווינסקי בסימפוניה „תהלים" שלו. במידה מסויימת טבעה היצירה בבין יבשות והאופיינית למלחין ה„מסתיר" את רגשותיו), אך סידה יש בה ודאי מן המרגש. כמעקת כאן פלטות מתחכמה, ובעבורי זו אחת היצירות החמות ביותר של סטראווינסקי. הריטה האורבניל על סיום היצירה בתהלף בארבעה הורים החורים (אגב, מטית קליה), וחילופים אלה יוצרים אסמוספירה של כבבעות, של גלגורים ליהניים. סטראווינסקי חורש כאן סמפו אישי, אך ברתיני עיכב אותו עוד יותר, ובשום כך אבד הרבה ביופיו של הסיום: ההשתהיה הכבידה ודאי על הזמרים. אך גם פגעה בקליטת ההאזנה. בביצוע המתחבר בקהלות „הזבירי" מגיד יורק (מסבלי בסברבר ובמהלי ל...) ובבוסטון ויוחנה „עקבאניה", „רינה" (ברתינה), המקהלה הקאמרית חיפה (יוסף פרידלנדר) ובקהלת הקיבוץ המאוחד (יהודה אנגל נביכה פרסי).

בסיום דיביני הקודמת נפלה טעות דפוס, שהקורא המבחין ודאי עמד עליה: „...נראה כי הדבר המוזהר (ולא, כפי שהודפס, המיותח) ביותר בתצורכה זו הוא דיכויו של הצופה..."

קולנוע

אנתולוגיה זוטא

מאת זאב רב־נוף

(„הבלש האמיץ שוואריץ"; ..., ירושלים; חן, תל־אביב; פאר, חיפה)

...חייל האמיץ שוויק" ו„הבלש ...ץ שוואריץ" — בכך בעצם ... כמעט הכל, אם לא הכל. ...ם של ע. ארצי ול. קאופמן ...יבה, הפקה ובימוי גם הם, כ...ת, אינם רוצים שיפרידו ביני... הוא אנתולוגיה־זוטא. אנתו...ה של הכל. הדבר מתחיל ב...ואה (בלי ספק מודעת „ברייי...") שציינו לציל — וזה נמ... לאורך כל החזית — אנתו...ה של להטוטי־קולנוע ידועים ומפשפים (לפחות הם ראו כמה ...ים ביבי חייהם) של בעיות ...ואליות בישראל, בעם וצל ה... הקטן (יש להם זמן, ברוך ...ים, לראות גם טלויזיה) בתוס... הכמות הגדולה ביותר, הצשי... ביותר והנדיבה ביותר של הר... פרוכות שראיתי בזמן האח... באיות סרט ישראלי כתמא. ...בכן, שני שלומיאלים: שוויק כליהה שוואריץ — הסבה, ר...זהה הרזה, שפעם היו שוטרים ...בין בן הכביין, נעשו בלשים ...סיים מפוקפקים. אנו מוצאים ...ם עובדים קשה ואינם מצפחים ...מקרהו הבזור של הבנקאי ...נא החושה, בצוק (בדגם שלוב...יכבי מפורסם), באשתו שלו ש...א מתעסקת עם דוקטור לוקס. ...קרה הקייז הנ"ל אנו נאחזים ...י„לעבור את תלאות הבתות ד...ומר הרצופים של הסרט ה...יור, עד להפי אנה, שכמובן לא ...פר כהו, משום שהוא דווקא ...תצה, הלויבה אבנם ולא כתקבלת על הדעת, אך הפתעה. לכן לא אקלקל אותה מראש לצופים.

וכך אנחנו חיים: יש לנו היסוד הפסיבבל. יארוסלאב האשק מעורבב במכוניות „וולבר" (הכל מוספים בוולבה, וולבה, הלבה...) עם צנעות קרים על מאק־סנט המהולל; פארודיה על מארלון בראנדו והסנדק הצרוד שלו; ריצה מטורפת באיואניך ויציבה ממודגת בבנק ביקדלאמי ראשון; מוסיקת ב„ארונסיידר" והזכורות של רוסיני ב„וילהלם טל". ומכיון כראינו גם את „תפוז מיכני" של קובריק... לא יספיק הנייר, כמובן; והיות ויש גם כמה פרצופים המזכירים את הלהיט הישראלי המשמש קונקורנציה במשרפה, ושבו „קוראים לי שמיל" של ג'ורג' עובדיה, יש כאן גם אנתולוגיה של אותו סרט בלתי־נשכח עוד בטרם נחת בזכרון. הסצינה הרומאנטית הגדולה של הסרט (בניגוד לסצינות האנטי־רומנטיות שהוגשו באדיבות במלון „השרון" בהרצליה) מתרחשת בין שלל קשת ובונה זילברשטיין על שפת־הים, בדיוק באותו מקום בו מתרחשת הסצינה האלימה, כביכול, שסיימה בהפי־אנד את „קוראים לי שמיל" — דמיין, חברוה, מקוריות וביהוד־פעולה. בראבו!

יש עוד משהו משותף בין „שמיל" ו„שוואריץ" (פרט לעובדה המצערת שלבלש האמיץ קוראים בשמו הפרטי דוקא שמיל): הצילומים שהם למטה מכל ביקורת ואשר התעשיה הישראלית כזמן לא ידעה כמותם. לא שמעתי את שמות הצלמים הנ"ל (זה של „שמיל" יש לו שם איטלקי וזה של „שוואריץ" יש לו שם שוודי), אך אני חושש שאלה הם שליחים חשאיים של הצלמים הישראליים כדי להוכיח לכולנו כמה הצלמים שלנו הם טובים, כמו הסיפור על היהודי הזה. בכל זאת, „הבלש האמיץ שוואריץ", גם בהיותו סרט לילדים (קטנים מאד) ועשוי בידי חובבים (מתחילים מאד) אינו רע כל־כך.

אמנם צועקים בלי סוף ואינם מציגים תבונות אמנותיות משובחות, אבל הם סימפטיים. גם בומבה צור ויוסף שילוח וגם שלל קשת ואחרים. יש גם מצינות משופשפות ומשעשעות מאד — הפתיחה הסהרורית עם שפנים מצוירים. פולם אבסורדי של ידסלה ברגבר הארוחה העשויה בטכבום. בבית הבלש. יש אפילו מיבוקים, שהם בעצם הופעת־אורזה מוכנסות שקשה לראות בהם עיקר; יש הופעה קלילה. טבעית והצחיקה מאד של ציפי שביט, הבול שהופעה זו, עם הדיאלוג המשעשע באמת, היא קצרה כל־כך; יש הקאריקטורה של דובי גל על מארלון בראנדו במיבר ספציפי כשלו — ולבסוף הצביכון העומד בפני עצמו. משהו כתחום הבורלסקה המיושנת דהמובה ושאינו קשור בעלילה, הוא הופעה אורי זהר והאלישבע כיכאלי בתפקיד האדון והגברת פפצ'ראדלובסקי (השם איגו מקוריביותר... פפצ'ראדלו בפולנית הוא סדין המלה נחשבת מאז ומתמיד כמלה פולניה שקשה מאד לבטאה נכון).

בומבה צור (מימין) ויוסף שילוח

יש לנו ארבעה סרטים ישראליים בהמשה בתי־קולנוע מרכזיים בתל־אביב (בלי לקחת בחשבון את פאר בתי־הקולנוע בערים אחרות) באוגוסט החם הזה. ובמקום להיות שכח. אנ פשוט עצוב, משום שאנחנו מפתחים שוליים של הקולנוע, ואילו הקולנוע האמיתי בורח כאתנו והלאה.

המשולש המוזר

(המשך מעמוד 7)

...יד בארצות ערב, כדי להיעדר ... פקק בעשה שחמרי קיסינג'ר ... בא בבירות סין. הפרופסור בא ... ים כדי לנסות ולהציע לנשוהה ... צילת־יקרה. אך סיהאנוק כבר ... ותה לו בראש: „לא בא בהש־...ד".

בכך נופלת גם התכנית המידר...ית לרוסים: הקמת ממשלת הד...ה בפנום־פן, שבראשה תעמוד ...ישיות העשויה לגשר בין שני ...חנות הקאמבודיים. כנון הגי...ך סירק מאטאק, שהיה בשעתו ...„האיש החזק" מאחורי לון־נול, ...ך הסתכסך עמו קשות.

סיהאנוק גמר אומר לקטוף את הפירות המתוקים של הנצחון — זה גם שהוא כיום הכהנה הבבוחף האחד והיחיד בין תומכיו הכוונים, בין הקמבאים האדומים שמקמאל ועד למלוכנים. שמימין. לכרה"כ סיבה כפולה ומכופלה להשרים מנצחונו. מלבד סירובו הזוכזר לשלוח לבוסקה על בני־דתה בו יצל הפרית הבבחתו החדבנית של קוסיגין. תהיה לנצחון באמני הנסיך אף משמעות גלובאלייה הסודה. מנקודת־ראות מבייגיה: התקרבות בין ואשינגטון לפקין היבל להתמודדים ביתר באות. מלחמת קאמבודיה רבבה בקללה ארוכה על יחסי ארה"ב — סין. לאחר שיטחור לקט בקאמבודיה — ולו בזכות נצחון נאמני סיהאנוק — תהיה פקין על הפשית להתור בגלוי להגבה עם האמריקאים. ומפני זה תוכלית בים מוסקוה יותר מכל.

זכה יהיה על יחסי ישראל עם קאמבודיה, אם ישוב סיהאנוק לפנום־פן? יש מקום לפסימיות רבה. סיהאנוק היה מודידות הגיניסראליסטים בבלגראד, בראשית שנות הששים. יחד עם ראש ממשלת בורמה או נו ושני ראשי משלחות אחרים, הגה ברביקיה פרו־ישראלית, אשר ביקשה במיטותף לבלם את המגמות האנטי־ישראליות, קשריו ההדוקים של סיהאנוק עם סין, תמיכת הלק לא מבוטל מן העולם הערבי בו והתכרה בממשלתו, אפילו כצד מכשלות ערביות סמרניות ופרו־מערביות. כזו של מארוקו, ודאי לא חיזקה בו את הרגשות הפרו־ישראליים. אם נתורר בו כאלה. זה הצד האחד. אך יש גם צד שני. אם לשפוט לפי מכתבים. שנתקבלו במערכת „דבר" מגורבים ישראליים בקאמבודיה, מסתבר כי המושבה הישראלית עם לא סבלה מפתוד שראיית הנולד. אולי ניתן עוד לנסות ולתקן את הבעיות. כבחינה היחסים העתידים. אך קרוב לודאי שאין קץ סיכוי לכך.

ישראל ציון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי חברת הלקה 401 בגוש 6126, הגישו לועדה המקומית לתכנון ולבניה, ר"ג, (להלן — הועדה המקומית) דהיינו:

בקשה להקמת דירת גג מעל קומה רביעית ברח' קריניצי 43.

כל המעונין, הרואה את עצמו נפגע ע"י אישור ההקלה כנ"ל, יוכל לעיין בתכניות, ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטית. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית, במשרדי מח' ההנדסה, רח' המעגל 26, ר"ג, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

ד"ר י. פלד, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה, רמת־גן.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3190/73

ה ז מ נ ה

בענין: ירושת המנוח אילון ישראל ז"ל.

המבקשת: שרה שוכמן, מרחוב סוקולוב 54 ה"א, ע"י ב"כ ס. גולדברג, עו"ד, ברחוב לבונטין 30 תל־אביב.

להווי ידוע כי הוגשה לבית־המשפט בקשה ליתן צו הכשרין על ירושה המנוח הנ"ל, והנני מבהל צוואן, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך שבועיים מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, באם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד הקר, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

هكذا من الاصل

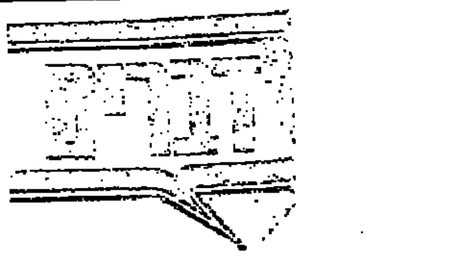

ימית ועיירות הפיתוח

אין זה „בדרך הטבע" כראשי המועצות בעיירות הפיתוח יתכנסו ל„כנס חירום" נגד ימית דווקא. האינטרסים הטבעי, הכבל הייבר וגם הצינים המקנאות של יושבי העיירות ושל ראשי הציבור עם משפחה אל תל אביב ורמת גן. אל גוש „דן".

לפני קום ימית והרמזגי שגם אחרי קיבה יצטרך המאבק על

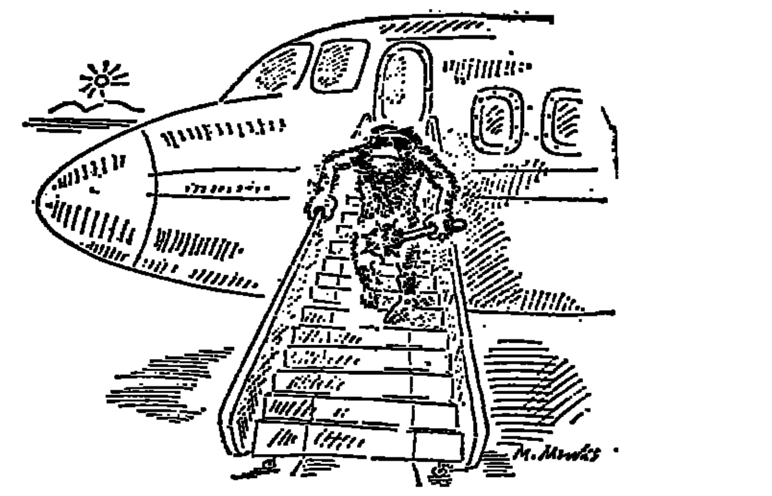

(זיידוויטשה צייטונג)

הקצאת תקציבי פיתוח (להבדיל מההברה לכפר כירותים) להקטין תקציבים אלה בריכוזי האוכלוסיה הגדולים. המאבק על פיזור אוכלוסיה אינו בין ימית ומגדל־העמק, אלא בין בת־ים וקרית־גת.

מי שהופנה את זעמם של ראשי המועצות אל צברה של ימית יקצור אולי הישג בהיות הקצר בתוך מפלגת העבודה. אך יקשה עליו לתקן בטווח קצת יותר ארוך את הנזק החמור שהוא פוגם בחינוך הציוני של תושבי קרית־שמונה וירוחם.

מאיר בראלי

מוסקוה מחפה על המחבלים

„טאס" הגלים, כידוע, מהקוראים הסובייטיים את הסוד המחריד, שבראש צוות חוטפי הג'אמבו היפני עמד בחור המשייך את עצמו לארגון המחר היפני המתקרא בשם „הצבא האדום". והצדיק לפגור להמדובר בארגון ששמו „הצבא המהפכני היפני". סוכנות הידיעות הסובייטית הגלימה מקוראי „פראבדה" ו„איזבסטיה" גם את העובדה, שבין החוטפים נמצאים פלסטינאים המשתייכים לארגון „בני האדמה הכבושה" — כל עוד לא יכול היה לצטט את הודעותיהם של ראשי ארגוני המחבלים, שאין להם שום קשר עם חטיפת הג'אמבו.

בהתאם לקו זה מיהר „טאס" לצטט את הודעת הארגון לשחרור פלסתין המייחס את ההתקפה הרצחנית באתונה ל„כוחות העויינים את הענין הפלסתינאי". ולא זו בלבד. סוכנות הידיעות הסובייטית ראתה גם לצטט קטע מבאמר בעיתון המצרי „אל בעת" המרמז שהמבצע בנמל התעופה של אתונה יוצא בחיפת הבוין הישראלי.

כוונת המצטטים היתה, כמובן, לרמוז לקוראים כי יש דברים בגו. ולהפוך בדרך זו על ארגוני הטרור הפלסטינאים. יתכן, ש„טאס" יאות בסופו של דבר לבר סור, כי מבצעי הרצח ההמוני באתונה הוחד בהתייחסותם ל„ספטמבר השחור" אולם ודאי ישתדל לאון ידיעה זו מהודעת רשמית של הארגונים הפלסטינאים, שאין להם ולא כלום עם המבצע הנפשע הזה.

דב אפל

ההיסטריה חוזרת

דומה, כי אלה שכתבו על ועידת ההתאחדות של עולי ברה"מ, שפוצצה בצורה גסה, לא הבינו את העיקר. ההיא — הכבלון הי קשה שנחלה בעלבב „חירות". זו בוחשת בחוזקה בקרב העולים מרוסיה, ואף קיוותה כי תעלה של כל העליה הזאת תגיע למרכזים במדינה. והנה נתגלה בבחירות לוועידת ההתאחדות, ש„חירות" היא מיעוט קטן בקרב העולים מברה"מ, כ־20 אחוז, ואילו הרוב הגדול, אף שמרבים לבלבל להם את הראש — לבם נבצא במקום הנכון.

יש לזכור כי, לפי הקטן ההתאחדות, היו העולים החדשים בקרב הועידה כבי שלישים בכל הצירים, ורובם המכריע בצירים בצורת המפלגת הגדולה, המורכבת על־ידי הותיקים. הם אמרו זאת בועידה. הם אומרים זאת יומיום, בפה שהם נתקלים בבעיות הקליטה.

אלה המתנגדים להותיקה, הם מודרכים ע"י „חירות", בראותם שאינם יכולים „לכבוש" את הועידה בדרך דמוקרטית — החליטו לפוצץ אותה בהתפרצות אלימה והכריזו על פילוג. כך גילו את פרצופם הבולשביסטי.

במעשה זה הזכירו את פילוג ההסתדרות הציונית ע"י הרביזיוניסטים — לאחר שהתייאשו מכיבושה — ויסוד הצ"ח. כלומר „ההסתדרות הציונית החדשה". אך זו לא עלתה לבעשבה בלום השוארה רק אפיזודה דלה, ריקה מתוכן. ואילו ההסתדרות הציונית „הישנה" המשיכה בדרכה והגיעה להישגים עצומים.

ברור, כי העולים החדשים לא יוכלו לעשות את המלאכה בלי עזרתם של הוותיקים, הנוטים שבם לשאת בכל שטחי הפעילה הבעדפות. זאת מבינים גם כבה מאנשי „חירות", המצילים בתוך ההתאחדות. הם צפים שתה לאחרי הקרע.

לא בשנאת־חינם תיבנה הבדיגה, אלא בעבודה נאמנה ופלכודת.

מ. בן־אלול

אלפי מתפללים נהרו בתשעה באב לכותל המערבי לאמירת קינות (צילום: י.פ.פ.א.)

בעל תובע מאשתו 125.000 דולר שהוציאה מהבנק בלי רשותו

אשתו של נתן הזרכי התושב איסטנבול, שבאה לבקר את אמה בארץ והודיעה על ההחלטה להישאר כאן, נתבעה לדין על־ידי בעלה בטענה, כי הוציאה כספים מחשבונו בבנק בישראל בסך 125 אלף דולר.

הבעל, ג'ו יוסף קורונל, הגיש אתמול בקשה בדרך המרצה לבית־המשפט המחוזי בת"א, לצוות על אשתו, נחמה קורונל, כי תחזיר לו את כספו. בתצהיר שהגיש ב"כ המבקש עו"ד ש. סמואל, נאמר, כי לקורונל, שהוא תושב קבוע של איסטנבול ונתין תורכי, חשבון בבנק דיסקונט בת"א שבו הפקיד יותר מ־125 אלף דולר. המבקש נסר בזמנו לאשתו נחמה יפוי כוח, לפיו היא רשאית לפעול בשמו.

בתצהיר נאמר עוד, כי משפחת קורונל התגוררה באחרונה דרך קבע באיסטנבול. במאי השנה באה נחמה לביקור קצר אצל אמה בארץ, ולפני מספר ימים הודיעה האשה לבעלה כי אין בדעתה לחזור לאיסטנבול.

בעקבות הודעה זו נתבקש עו"ד סמואל על־ידי הבעל לבדוק את חשבונו בבנק, והתברר, שהיא משכה לעצמה מן החשבון בלי רשות, בחודשים מאי־יוני, כסף בסך 123 אלף דולר. „בכך מעלה באמונו של המבקש ולקחה הכספים לעצמה", טען הפרקליט, אשר הטיל עיקול על תנאי בכספר בנקים בת"א וברודיגים על כספי המשיבה. „אולם עד היום לא הצלחנו לתפוס אלא 1,500 ל"י בכספיה", טען עוה"ד סמואל.

הפרקליט טען עוד, כי מאוחר יותר הוברר לו שהמשיבה משכה ב־11.7.73 לחשבונה בבנק לאומי בת"א סך 118 אלף דולר ובבנק דיסקונט 5,000 ל"י. „נראה, שהיא העליכה את הכספים שמשכה והוציאה אותם מרשותה, וקיים חשש סביר, כי היא עומדת להבריחם אל מחוץ למדינה מתוך כוונה לסכל את בירור התביעה ואת פסק־הדין וההוצאה לפועל העשוי להינתן נגדה". כן טען הפרקליט, כי נודע לו שלמשיבה דרכון אמריקאי, אביה מתגורר בניו יורק ויש חשש סביר שהיא עומדת לצאת את הארץ.

הפרקליט ביקש מבית־המשפט לאלץ את המשיבה להופיע לדין ולמנוע יציאתה מן הארץ.

השופט א. מני החליט להוציא צו הבאה נגד נחמה קורונל להופיע לפניו מיד. היא תשוחרר אם תמציא ערבות, בצורת פקדון, לידי קצין המשטרה שיבצע את צו ההבאה בסך 5,000 ל"י. כן הוציא נגדה צו עיכוב יציאה מן הארץ. ביום הובאה המשיבה לפני השופט הפקידה את הערבות המבוקשת. הבקשה במעמד שני הצדדים תידון מחר. (ע)

הבחורה מחבורת „סנטה קתרינה" נחקרת במשטרה

מריה זאברס, בת 20, שהשתתפה בנגיבות בהשתלמות על נשק ורכב וחטיפת בני ערובה בסנטה קתרינה ביום ב' הועברה אתמול לידי המטה הארצי לחקירה. עד העברתה נעצרה בתחנת משטרת באר שבע.

שלושת חבריה, החיילים, נמצאים במעצר בתחנת המשטרה הצבאית של פיקוד דרום והוקריטית החלו אתמול בבוקר בחקירתם.

לאחר שהצעירים התפרקו מנשקם בתיווכו היחיד של אלוף פיקוד הדרום האלוף גונן, הוברר שהם נפקדים מצה"ל ועל כן ישארו במעצר המשטרה הצבאית עד בירור דינם. במשטרת הנגב נמסר, כי לא ברור אם הצעירה תועמד בכלל למשפט משום שהיא נלוותה לשלושת הצעירים „בטיולם". אלא אם כן יימצאו בחקירה נסיבות מחמירות.

הוארך מעצר חשוד בכוונה לרצח

שלמה בן־יוסף, שנעצר לפני 10 ימים כחשוד בכוונה לרצוח את שני שותפיו על רקע סכסוך מסחרי, הובא אתמול לבימ"ש השלום בחיפה והשופט כ. בירה האריך את מעצרו ל־15 יום נוספים לצורך השלמת החקירה.

החשוד נעצר ב־27 ביולי. לטענת המשטרה הוא ירה באקדח בשני שותפיו. פאול ברגר, הנמצא עדיין בביה"ח רמב"ם בחיפה במצב אנוש. ויאן גרש [illegible] השני.

המפכ"ל מקווה שהכנסת תאשר חוק האזנה מבוקרת

מאת סופר „דבר" בחיפה

התקנות התחבורתיות הקיימות אינה מסוגלת להשיג את ריכוז כלי הרכב במדינה שהיא, יחסית, הגדול בעולם. מערכת כבישים זוכה לצרור כיב שבגבהו הלחץ עליו הוא מתפקע — אמר מפכ"ל המשטרה ש. רוזוליו בביקורו הרשמי הראשון, הבבר בעיריית חיפה.

דבריו באו בתגובה לבעיות שהעלה בפניו ראש העיר י. צ'יזיל שהקבילו בברכה ואת בלוויו ניצב ש. אשל, מפקד המחוז הצפוני של המשטרה, וסנ"צ ב. רון, מפקד משטרת נפת חיפה.

רוזוליו אמר כי לדעתו המשטרה רחוקה למחית רחוק מצב מצוקתיה של הבעיות המקצועיות הם: מצוקת התחבורה ציבורית במדורות ומצוקת חניה שמוכללת בבעיית הצירים יבנית הורגים בפנים הבניינים הדבבים הוא הסבת מאד. אם העיריה תקבל על עצמה את הפיקוח על התעבורה בעיר ותסייע למשטרה להשתחרר לתפקידים אחרים.

אשר לבטחון בחופי הרחצה אמר מפכ"ל המשטרה כי המשטרה מודעת לבעיה חמורה זאת. חופי הרחצה נבדקים מדי יום על־ידי שוטרים במדים וללא מדים. אשר לפעולה בקרב הציבור בהם ביקש ראש העיר את שיתוף המשטרה הבטיח המפכ"ל כי המשטרה אין לה אמנם הקציבים לבנין כוחוזי נוער ומכורל, אך היא תסייע בכל פעור לה סייענית בעצה בהדרכה הכוונה.

בתשובה על שאלת בקשר לנת סתר אמר המפכ"ל: צריך תהיה אפשרות חוקית מבחת פיקות מוסדי ברזוקף להפעיל אמצעי ההגנה של החברה מרגלים הבודדים, בנוסף לאב בלימה אחרים. שיכלול אמצעי העבריינים בעקבות הפ הטכנולוגי מחייב לשכלל גם אמצעי הלחימה. המשטרה לתחיית האזנה והיא חייבת בן לשמור על הדמוקרטיה. חובה ללחוץ על המוסד המ לאשר חקיקה מתאימה, הוא את תקותו שחוק כזה אשר את נוסח ההאזנה יאושר בכ הבאה.

המפכ"ל שיבח את חיפה הפ חיפה שההיכון הציבורי בה חריג.

האמירו מחירי הקש

מחירי הקש האמירו השנה ב בות הבצורת השלקית בשתח גנים, תמורת טונה אחת קש חירה היה אתמקד 70 ל"י, עים עתה 180 ל"י. הקש בעבר בחלקו הניכר כרפד ב ופיזורו בכמויות גדולות הנדל יצור הזבל האורגאני במשק בנים האחרונות גדל הקש רבה יותר להזנת הבקר צהה. מחפשים תחליפים לקש ב"ל רפד. היות ותשלום של ל"י לטונה הוא גבוה מדי משתלם למטרה זו.

האם כבר ידוע לך?

גם עקרת הבית תהיה מוגנת בחוק ביטוח נכות

דרשנו, נאבקנו - השגנו:

חוק ביטוח נכות החדש יחול גם על אשה העובדת במשק ביתה.
המוסד לביטוח לאומי ישלם גימלה חודשית לעקרת בית שנפגעה פגיעה גופנית או נפשית, מלידה או עקב תאונה.

נוסיף להאבק-להכרה בעקרת הבית כעובדת לכל דבר: נפעל להקנות לה זכויות כמו לכל עובד במדינת-ישראל.

אמת

המערך/ מפלגת העבודה הישראלית - מ.פ.ם

מטה החברות

לועידת ההסתדרות ולועידת הפועלות

רצונך להשפיע "בואי להצביע"

פעולות משותפות לעיריית ת"א והחברה להגנת הטבע

השנה הראשונה לשיתוף פעולה בין עיריית ת"א־יפו לבין החברה להגנת־הטבע, נסתיימה החודש. בשל הצלחת הפעולה החליטו העיריה והחברה להמשיך במפעלים המשותפים ואף להגבירם.

בשנה שעברה תוכננו ובוצעו פעולות משותפות מגוונות מאד, הן במחלקה לתרבות של העיריה בפעולות המיועדות לתושבי כל תל־אביב והן במחלקה לנוער ולספורט בפעולות המיועדות לנוער בלבד. תושבי העיר שעדיין לא לקחו חלק בפעולות נקראים להשתתף וליהנות.

כל חודש מתקיימים 4 סיורים רגליים ברחובי תל־אביב ובסביבתה. סיורים אלו מודרכים על־ידי מדריכים מוסמכים וההשתתפות בהם היא בלי תשלום ובלי הרשמה מראש. פרסום מועד הסיורים מופיע בלוחות המודעות בעיר, בעתונות היומית וכן בירחון „טבע וארץ" של החברה. כן מתקיימת אחת לחודש הרצאה על נושאים הקשורים בנוף וטבע, בשיתוף עם בית־ציוני־אמריקה. גם להרצאות אלה הכניסה חפשית.

קויימו עוד אירועים מיוחדים. כגון תחרות ותערוכת צילומי־נוף וטבע של צלמים חובבים שנערכה בט"ו בשבט, בשיתוף בית ציוני אמריקה. מתוכננת תחרות ותערוכה דומה בט"ו בשבט תשל"ד על הנושא החי בטבע. בחנוכה 1972 הוקרנו סרטי־טבע בבית יד־לבנים.

בספטמבר 1973 ייפתחו, בשיתוף בית ציוני אמריקה, שלושה חוגים למבוגרים: לארכיאולוגיה פרה־היסטורית, לטבע ולידיעת הארץ, ולבעיות איכות הסביבה (אקולוגיה).

קיימים גם חמישה חוגי־נוער הפתוחים לנוער מכיתה ט' ומעלה והם יחודשו את פעילותם בתחילת שנת הלימודים. החוגים הם לסיירות, בוטניקה, ארכיאולוגיה, החי והצומח בים, צפרות. לקראת שנת הלימודים החדשה מתוכנן סיור אחד לחודש המיועד לנוער מכיתה ט' ומעלה. פרטים והרשמה לכל החוגים בחברה להגנת הטבע, רחוב השפלה 4, סניף תל־אביב, טלפון 35063, ובמחלקה לנוער ולספורט בעיריית תל־אביב, טלפון 239931.

60 יצירות נרכשו השנה ע"י מוזיאון „יד־לבנים" בפ"ת

מאת סופר „דבר"

60 יצירות אמנות נרכשו בשנה האחרונה על ידי המוזיאון של „יד לבנים" בפתח־תקוה. והבולטות בהן הן של האמנים א. סטימצקי, א. בראון וא. פן. על כך מסר מנהל המוזיאון ב. אורן בפתיחת עונת הקיץ של המוזיאון. בשנה האחרונה נערכו במוזיאון 24 תערוכות ציור ופיסול, וביניהן המש של ציירים בראשית דרכם, וביניהם עולים חדשים.

ראש העיריה י. פינברג הדגיש את חשיבותו של „בית יד לבנים" כאחד ממרכזי התרבות של העיר. הוא הודיע כי הנהלת העיריה החליטה להרחיב את המוזיאון על־ידי תוספת קומה שניה לאולם התצוגות.

הגיע פבלו קזאלס

פאבלו קזאלס, הצ'לן הדגול, הגיע אתמול להופעות בפסטיבל הישראלי.

הקשיש בן ה־96, ירד במדרגות מטוס „הג'מבו" כשהוא נתמך קלות בזרוע רעיתו הצעירה שטיפלה בו בדרכו מניו יורק.

הדיילת, ק. ינאי, בת 23 מצהלה, סיפרה בהתרגשות: „עוד לא ראיתי אהבה כזאת. לעולם לא אוכל לטפל בבעלי, כפי שאשה זו מטפלת באמן".

קזאלס התחבק עם איזק שטרן וידידים אחרים שבאו לקבל את פניו, ביניהם צבי פרופס, מנהל הפסטיבל שבירך אותו על השתתפותו זו הפעם השלישית בפסטיבל הישראלי.

אלברט אבוטבול — מועמד העבודה למזכיר מ. פ. דימונה

מאת סופר „דבר" בנגב

אלברט אבוטבול נבחר מועמד מפלגת העבודה למזכיר מועצת הפועלים בדימונה. אבוטבול (בן 39) הוא מראשוני דימונה. המכהן כ־15 שנה כמנהל לשכת העבודה במקום. לפני כן עבד במפעלי ים־המלח.

מזכיר מועצת הפועלים הנוכחי יהודה יפת שעשה בתפקיד זה כשמונה שנים, יועבר לתפקיד בכיר במחלקה הערבית של ההסתדרות.

עברנו לבית SUBARU
תל-אביב
רחוב יצחק שדה 28
טל. 33184-31051
הנהלת יפנאוטו בע"מ

אוניברסיטת חיפה

החוג להסטוריה של עם ישראל

מודיע כי תלמידים שעדיין חייבים בחינת גמר יוכלו להבחן באוקטובר 1973

לאור ביטול בחינות הגמר, לא תתקיימנה בחינות נוספות לאחר מועד זה. תלמידים שלא סיימו חובותיהם עד אז, עלולים להפסיד שנות לימודיהם.

ההרשמה תסתיים ב־15.8.73.

שר החקלאות והמאבק על כסאו

זכותו של כל חבר להציע לכל תפקיד אדם כהבנתו. אבל אין זה מחייב זריקת מספרים ללא ביסוס וללא קשר עם המציאות. ש. שורש במאמרו ב„דבר" מ־26.7.73 מביא דוגמאות של קיפוחים. כביכול, כלפי המושבים, המבוצעים ע"י שר החקלאות שהוא חבר קיבוץ.

אבחון „קיפוח" אחד. שהוא מר כר לי — הכותנה. כותב ש. שורש: דונם כותנה, שהכנסתו ברוטו היא 600 ל"י. ודונם פרדס שהכנסתו היא 1,200 ל"י. מקבלים הלוואה שוה.

קודם כל עלי להעיר, כי גם לתנועה הקיבוצית יש שטח לא מבוטל של פרדסים: הרי גם הקיבוץ מקופח. אבל יותר מזה. כמגדל כותנה וגם פרדסן אוכל להבטיח לש. שורש. כי אנשי הכותנה נאבקים על כך שיאפשרו להם לייצא את כל הכותנה לחו"ל ללא הגבלות. כפי שזה נהוג בפרדסנות, ולקבל אותן הטבות בלבד, שמקבל כל ענף יצוא כולל הפרדס. לא יותר ולא פחות.

כן נאבקים אנו זה שנתיים כדי להשיג חוזה דומה לזה שבין תעשיית ההדרים לבין מגדלי הדרים ועדיין לא הצלחנו. משרד החקלאות של השר הקיבוצניק, כפה עלינו להשאיר 60% של היבול לתעשיות בארץ, למרות ששר המסחר והתעשיה הודיע, כי הוא אינו מתנגד שנייצא הכל.

המסודיות משלמות היום 50% רק ממחיר השוק הבין־לאומי, המסוויות משלמות 3.60 ל"י הק"ג סיבים, המחיר בשוק הבין־לאומי הוא — 7. ל"י הק"ג סיבים! לעומת זה הק"ג הפוזים נמכר בשוק המקומי במחיר כפול מאשר ביצוא. אני שואל את ש. שורש, לו ענף הכותנה היה ענף מושבי. האם היה קורה כדבר הזה? איזו צעקה היתה קמה: השר הקיבוצניק, הרס את המושב. לא פחות ולא יותר.

זאת ועוד: הכותנה צורכת 120 מיליון קו"ם. ההכנסה בדולרים היא 60 מיליון. התמורה לכל קו"ם ½ דולר. הפרדסנות צורכת 350 מיליון קו"ם, ההכנסה היא כ־85 מיליון דולר, התמורה לכל קו"ם היא 25 סנט. אבל יש גורם הרבה יותר חשוב. המכריע כיום בכל חישוב כלכלי: אחוז העבודה העצמית. היזה אומר עבודה של ידיים עבריות על כל השלוחה. על כל קו"ם בכותנה מועסקת כמות ידיים עבריות גדולה פי כמה מאשר על כל קו"ם בפרדסנות. ככה נראה הקיפוח המשווע של הפרדסנות. לעומת הכותנה. ככה הם גם יתר הקיפוחים שש. שורש מצביע עליהם. כולל חלוקת כמויות המים. תלשת אמצעי ייצור אחד. מכלל הייצור החקלאי.

בסוף אתייחס לעניין האישי שבמאמר הנ"ל.

ח. גבתי אינו רק שר חקלאות זה עשר שנים. כחקלאי מכיר ויודע אני, שמיום הקמת המדינה, מהתחלת פיתוח החקלאות. יש לח. גבתי חלק נכבד בהישגי החקלאות. עוד מזמן היותו מנהל משרד החקלאות, הכנסו ביוזמתו הברוכה. גידולים וענפים לטובת המשק החקלאי. אדגים: סלק סוכר, כותנה, חממות פרחים, מגהרות גבוהות, ירקות יצוא, אבוקדו, הזיתים, עגבניות לתעשיה, ועוד ועוד. לכן אינני רואה כל פסול בכך שח. גבתי ימשיך להיות שר וימשיך לפתח את יוזמתו הברוכה. שר יכול להיות חבר מושב או קיבוץ, אבל קודם כל חייב שר להיות א י ש י ו ת.

רשאי כל מי שרוצה בכך להתנגד לחבר זה או אחר. אבל לא ע"י גיבוב נימוקים, וחלישת מספרים המסלפים את האמת. החסר היחיד של ח. גבתי הוא היותו חבר קיבוץ. הבה נסלח לו הפעם הזאת. אני עצמי לא פעם נמצא בוויכוח קשה עם שר החקלאות. על קיפוחים קיימים בענפי החקלאות לצורכת תעשיה. אבל אין זו עוד עילה מספקת לפסול את גבתי מלהיות שר.

יכול להיות, כי שר חקלאות אחר היה מורים מתחת לשולחן עשרות מיליונים ל"י נוספים, לסקטור זה או אחר. אבל חקלאות מזה לא צומחת, וגם לא תצמח בעתיד.

ב. גיזאי

קיבוץ גן שמואל

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי לוד

הודעה בדבר

הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה — לוד — הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס. לד/51 — שינוי יעוד מאזור מגורים ב' לאזור בנייני ציבור רשטה צבורי פתוח" ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש: 3962 חלק מחלקה: 87.

כל מעוניין בתכנית, רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על־ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב תכנון שלה כלול בתחום או גובל אותו, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

א. חיון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

א' אב תשל"ג 30.7.73

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

בדבר בקשה למתן הקלה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקות 481, 482 בגוש 6426 רחוב אימבר מס' 14, להקים בית משותף ב־6 קומות עפ"י 130% בניה במקום בית בן 4 קומות עפ"י 120% בניה.

כל מעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 51 פינת רחוב ויצמן בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום, וכן רשאי להגיש התנגדותו למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות ובשני עתקים אפשר להמציא לוועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

זאב גרר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא

על פודוליה וקמיניץ־פודולסק

ברשימתו „ראיון של יום חול" („דבר" מ־17.7.73), כותב אהרן כנגד על משפחה מהצ'ליה הטניה, שעלתה לפני מלחמת־העולם הראשונה „מפאלכהון שבפלך קמיניץ".

למען הדיוק הגיאוגרפי עלי להעיר, כי אין באוקראינה „פלך קמיניץ". שם הפלך הוא — פודוליה. פלך גדול בשטחו וחשוב בתולדות „רוסיה הקטנה" וכן בתולדות ישראל: מולדת החסידות, ארץ־מוצאם של כמה מאבות ה„השכלה"; וגם ארץ הדפים הטהורים בתולדות עמנו: מעשי הטבח וההשמדה ביהודים, מחמלניצקי וגונטה ועד פטליורה הימ"ש.

עד סוף מלחמת־העולם השניה היתה עיר־הפלך של פודוליה — קמיניץ־פודולסק (וראוי לדייק בצירוף השם הכפול, כדי שלא לערבבה עם קמיניץ שעל נהר הסמוקין, ועם קמיניץ שבחבל סלבוניה, גרמניה, שלרגלי הר הרץ, כשבעים קילומטר מדרום־מזרח ללייפציג). קמיניץ־פודולסק ידועה בתולדות ישראל בכמה מאורעות היסטוריים. ואחד מהם — שריפת התלמוד במדורות פומביות בשנת 1767, בפקודת הבישוף הצורר דמבובסקי, ובימי השתוללות הפרנקיסטים. גם בספרות העברית החדשה ידועה קמיניץ־פודולסק כעיר מגוריו והתגלותו הספרותית של ה„סבא" מגדלי מרכר־ספרים.

לאחר מלחמת־העולם השניה הועבר המימשל ושם הפלך של פודוליה מקמיניץ־פודולסק לעיר ויניצה שבמערב־אוקראינה, על נהר בוג. מרום לברדיצ'ב. בתולדות ספרות ה„השכלה" ברוסיה ידוע שמו של אחד מאבות ספרות ההשכלה באידיש. המספר יצחק־יואל ליניצקי. שהיה בנו של הרב מויניצה.

שם הפלך נשאר תמיד, בכל המשטרים ובכל הגלגולים — פודוליה, שהוא הגדול בשטחו בכל פלכי אוקראינה. ומן הראוי לדייק בקריאת שם הפלך. כדי למנוע טעויות של אלה שאינם בקיאים בגיאוגרפיה של ברית־המועצות, חבליה ופלכיה.

א. סודרי

מצע אליאב - מצע של „שחף"

אינני חושב שיש לסווג את ח"כ אליאב כ„יונה". על דימוי שנתגבש בציבורנו: דימוי של הסתגרות בתוך „סובב" דמוגרפי, חברתי, תרבותי: דימוי של הסתייגות ואף בריחה מפני האתגר והסיכוי הגדול שבמפגש בין־תרבותי בין שני העמים. מפגש שהתגבש בעקבות מלחמת ששת הימים.

הן במחנה הימין (ובעיקר בו). אך גם במחנה השמאל. יש אישים והוגים הנישאים על כנפי מליצות ומסתגרים בתוך גישות דוגמאטיות. מאידך, יש אנשים אשר נושאים על כתפיהם את עולה של המציאות החדשה, ועל אלה נמנים גם „יונים" כמו טדי קולק ולובה אליאב וגם „ניצים" כביכול כמו משה דיין. נשיאה זו בעול המציאות היא האפשרות היחידה למצוא את אליאב ואת דיין במחנה אחד. וזה ההבדל הגדול בינם לבין הימין הפוליטי.

באשר למצע אליאב, חושבני שהוא מצע של „שחף". שאינו מסתגר בשבכים. אלא עף בשמים לקראת אופקים רחבים וחדשים. ואלה שקראו את ספרו רב־המכר של באך: „השחף", יבינו מה כוונתי.

דוד גרין
בת־ים